

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

maksat
yeşillik
olsun.

POSTER HEDİYELİ

SAYI 111
HAZİRAN 2022
FİYATI 16 TL
KİTAP HEDİYELİ

Yazar: Bekir Dalgıç

GECE LEYLÂK VE TOMURÇUK KOKUYOR

Mehmet Ali & Akşan

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranney.org>

Hasan Hüseyin Korkmazgil

Annesine olan borcunu ödemek için babasının ölümüne üzümeyenlerin, küçücük bir odaya kalabalık bir masayı sığdıranların, kızının sözünü dinleyerek yolunu bulan annelerin, kalbinin varlığından bihaber yaşarken aniden fark edenlerin, kepenkleri kapanana kadar içinde terapi seansları yapılan meyhanelerin, ilk karşılaşmada "Seninle nasıl da mutluyduk..." diye iç geçiren mutsuzların, hayatlarının kara kedisinden bir türlü kaçamayanların, sevdiği şarkının gelmeyen nakaratını bekleyenlerin, içmeyi babasından öğrenmeyenlerin, ölemeyenlerin hikâyeleri... Burada. Şerefe!

Bu kitabın telif geliri,
tüm yazar ve çizerler
tarafından

Derin Yoksulluk Ağrı'na
bağışlanmıştır.

Kalben
Figen Şakıcı
Neslihan Önderoğlu
Canran Öder
Ayşen Şahin
Gülinter
Betül Dündar
Ayşe Özcan Işık
Defne Suman
Ceyda Aşar
Senem Timurçulu
Aslı İğnecioğlu
Ayşe Dündar
Merve Çalkın
Ayşe Güçlüten
Ezgi Örsen
Pınar Eğilmez
Şeyda Üzer
Merve Güntem
Ülküner Arslan
Yurdal Canış
Ezgi Altın
Seran Demiral
Melis Acar
Hande Çevik
Yüce Gayik
Sinem Sal

Hasan
Hüseyin
Korkmazgil

OT

haziranda ölmek zor

isten çıkmı
sokaktaym
elimyüzüm üstümbaşım gazete

sokakta tank paleti
sokakta duduk sesi
sokakattomson
sokağa çıkmak yasak

sokaktaym
gece leylâk
ve tomurcuk kokuyor
yaralı bir şahinoluşu yüreğim
uy anam anam
haziranda ölmek zor!

havada tûy
havada kuş
havada kuş soluğu kokusu
havaleylâk
ve tomurcuk kokuyor
ne anlar acılarından/güzeli-haziran
ne anlar güzeli-bahar!
kopuk bir kol sokakta
çırpnıp durur

çalışmışım onbeşsaat
tükenmişim onbeşsaat
acıkmışım yorulmuşum
uykusamışım
anama sövmüş patron
ter döktüğüm gazetede
sıkışmışdilerimi
ışıkla söylemişim umutlanımı
susarak söylemişim
sıcak bir ev özlemişim
sıcak bir yemek
ve sıcak bir yataкта
unuturan öpücükler
çıkışımı bir kav gadan
vurmuşum sokaklara

sokakta tank paleti
sokakta duduk sesi
sarı sarı yapraklarla birlikte-sanki
dallarda insan iskeletleri

asacaklar aydımı
asacaklar gürcan'ı
belki başkalarını
pis bir ota değmiş gibi sizliyor genzim
doküliyetlerim
sarı yapraklar gibi

asmakneyi kurtarı
sarı sarı yaprakları kuru dallara?
yolunmuş yaprakları
kırmış dallarıyla
ne anlatır bir ağaç
hani rüzgâr
hani kuş
haninlerde rüzgârli kuş sesleri?

asılmak sorun değil
asılmamak da değil
kimin kimi astığı
kimin kimi neden niçin astığı
budur işi...
Mehmet Ali & Akşamsardası

sevdim gelin morunu
sevdim şir morunu
moru sevdim tomurcukta
moru sevdim memede
ve öpüştüğüm dudakta
ama sevmedim, hayır
iğrendim insanoglundun
yağlı ipte sallanan morluğundan!

neden böyle acılıym
neden böyle ağırli
neden niçin bu sokaklar böyle boş
niçin neden bu evler-böyledolu?
sokakları solur evler
sokaklarla atar nabız
kentlerin
sokaksız kent
kentsiz ülke
kahkahamıyanıbaşı gözyaşı

istemişim elim
elim yüzüm üstümbaşım gazete
karanlıkta akan bir su
gibi vurdu kendini caddelere
hava leylâk
ve tomurcuk kokusu
havada köryoluna
havada suçuz günahsız
gitme korkusu
ah desem
eriyecek demirleri bu korkuluğun
oh desem
tutuşacak soluğum

asmak neyi kurtarı
öldürmek neyi
yaşatmaktır önemli
güzel yaşatmak
abecedden geçirmek-kıracın çekir-gesini
emkemsiz yuvasız hekimsiz bırakmamak

ah yavrum
ah güzelim
canım benim / sevdiceğim
bitanem
kısa sürdü bu yolculuk
ne'ylersin ki sonu yok!
gece leylâk
ve tomurcuk kokuyor
uy anam anam
haziranda ölmek zor!

nerdeyim ben
nerdeyim ben
nerdeyim?
kimsiniz siz
kimsiniz siz
kimsiniz?
ne söyler bu radyolar
gazeteler ne yazar
kim olmuş sokaklarda
göçenkim dünyamızdan?

asmak neyi kurtarı
öldürmek neyi
yolunmuş yaprakları
kırmış dallarıyla
ne anlatır bir ağaç
hani rüzgâr
hani kuş
haninlerde rüzgârli kuş sesleri?

köküburda
yüreğimde
yaprakları uzaklarda bir çınar
ılık çalaçala göçtübür çınar
göçtü memet diydiede
şafakvaktibir çınar
sikeledi kulşarını
güneşlerini
«oğlum sana sesleniyorum işitiyor
musun, memet,
memet!»

gece leylâk
ve tomurcuk kokuyor
üstümbaşım elim yüzüm gazete
vurmuşum sokaklara
vurmuşum karanlığa
uy anam anam
haziranda ölmekzor!

bu acılar
bu ağırılar
bu yürek
neyi kimsen esir-giyor
bu buz gibi sokaklar
bu ağaçlar niçin-böyle yapraksız
bu geceler niçin böyle insansız
bu insanlar niçin-böyle
yarınsız
bu niçinler niçin böyle
yanıtsız?

kim bu korku
kim bu umut
ne adına
kim niçin?

«uyarına gelirse
tepede bir de çınar»
demişin on yıl önce
demek ki on yıl sonra
demek ki sabah sabah
demek ki
«mandâ gönü»
demek ki «yle bezi»
demek ki «yeşil biber»
bir da memes'in yüzü
bir de güzel istanbul
bir de «samansansu»
bir de özlüm kırmızı
demek ki göçtü usta
kaldıyürek sızısı
geride kalanlara
nerdeyim ben
nerdeyim?
kimsiniz siz
kimsiniz?

1963'terde yaşananları ben,
ancak böyle dökebilirdim 1976'larda şirre.
Onuç yılda özümsemişim o olayları, onuç yıl sonra damıtabilmişim. O günleri
benden daha iyi yapabileceklerdir
bu iş. "Elden üstündür, toa arşa kadar" demiş eskiler. (Hasan Hüseyin)

Minyatür: Korkmazgil

Nâzım Hikmet ve Orhan Kemal.. Aynı yollardan geçtiler, aynı şeylere heyecan duydular. Dünyaya aynı pencereden baktılar. Ve bir haziran ayında, biri 1963'te Moskova'da, diğeri 1970'te Sofya'da, birer gün arayla bu dünyaya veda ettiler. Haluk Oral, yolları hâpishanede keşişen bu iki dostun hikâyesini anlatıyor...

SAMİMİYETLE YAZMA NASİHATLARI

Tarih 1941. Nâzım Hikmet ve Orhan Kemal Bursa Cezaevi'nde koğu arkadaşlığı yaparken, Kemal Tahir Çankırı Cezaevinde'dir.

Orhan Kemal, altı aylık askerliğini Niğde'de yaparken bir ihbar üzerine tutuklanır. Suçu: Maksim Gorki ve Nâzım Hikmet'in kitaplarını okumaktır. Yar glama sonucu beş yıl yakın hüküm giyer.

Şimdi, bu şiirlerin yazıldığı ortama dönelim: Bursa Cezaevi... Orhan Kemal bu dönemi Nâzım Hikmet'le Üç Buçuk Yıl adlı kitabında anlatır. Kitap şöyle başlar:

940 yılının kısı... Hapishane kaleminde, sabika defterlerinde çalışıyor. Bir sabah kâtip, yeni gelen evrakları karıştırırken:

"Oooo..." dedi, gözün aydın!

Ona hayretle baktım.

Üstadın geliyormuş!

Büsbütün şaşırđım. Benim üstadım falan yoktu...

Kâtip:

"Numara mı yapıyorsun?" dedi.

"Yooo!" dedim, benim üstadım

filan yok ki...

-Canım Nâzım Hikmet işte... Senin de üstadın sayılmaz mı?

Nâzım Hikmet, 5 Aralık 1940'ta Çankırı

Türk edebiyatına en büyük hikâye ve roman yazarlarından birini kazandıracak rastlantı: Nâzım, Orhan Kemal'in düz yazılarını görür.

Cezaevinden Bursa'ya gelir: Ertesi gün Kemal Tahir'e yazdığı mektupta Orhan Kemal'i şöyle anlatır:

"Sana burasını birçok defa anlattım, tayyare biçimi birbina. Benimoda kuyrukta, üçüncü katta, sol tarafta. Oradaki odadan biraz küçük. İçindeki kişi yatıyor. Oda arkadaşımın adı Kemal. Evet, "Kemal" senin adın gibi. Sana yalnızız benzemiyor, senin gençliğine benzeyen tarafları da var. Şiire meraklı, heyecanlı. Oda arkadaşından memnundur. Onunlasenden konuşabiliyoruz. Senin vaktiyle Yedi günde çıkan hikâyelerini okumuş. Onaseni anlatıyorum. Bu suretle seninle konuşmuş gibi oluyorum."

Dünyaya bakış açılarında benzerlik ve on iki yıllık yaş farkı, Orhan Kemal'e arasında kurulacak ağabey-kardeş ilişkisinin temelini oluşturur.

Orhan Kemal, şair yazdığını söyleyince Nâzım Hikmet onları duymak ister. İlk deneme tam bir fiyaskodur,

"Şairliğim zorlu bir imtihan geçirecekti. Kalktım. Bavalumdan şiirlerimi alıp getirdim. O, piposuna tütün koydu, ateşledi, üst üste duman aldıkdan sonra gayet ciddi:

"Evet" dedi, sizi dinliyorum!

Okumaya başladım... Heceyle yazılmış şiirlerdi bunlar, taşkın hislerini samimiyetle, insan gibideğil

Bursa Cezaevi, 1942

de ilahleştiğini iddia edenlerinkine benzetip onlar gibi komikleştirmek dile getirdiğimsiirler...

İlk dörtlük henüz bitmemişti:

-Yeter kardeşim, yeter! Bir başkası lütfen.

İlk şiir okuma seansı Nâzım'ın, Orhan Kemal'e duyduklarını duymadığı tarzdayazıp kendini komikleştirmek yerine samimiyetle yazması nasihatleriyle biter.

...Ve sonra Türk edebiyatına en büyük hikâye ve romanyazarlarındanbiri kazandıracakrastlantı: Nâzım, Orhan Kemal'in düz yazılarını görür.

Birbaşka gün eline bir "roman başlanğıcı" m geçer. Okur: O siraben hapishane avlusundayım. Ayaklarında takımyalar, koşarak, heyecanla geldi. Adeta soluk soluğa sordu:

-Siz mi yazdınız bunu?

Çekinerek:

"Evet..." dedim.

-Birader, dedi, nedenbahsetmedinizbundan? Sizdüz yazı yazın, düz yazıl

Orhan Kemal, şiiriikinci plana atar ve hikâyeciliğin temellerini oluşturmayabaşlar. İlk kitabı Baba Evi'nin yanında Ekmek Kavgası 1949'da ve ikinci romanı Avare Yıllar 1950'de Varlık Yayınları tarafından basılır. Artık tanınmış ve hakkındaulumlu değerlendirmeye çıkarılan bir yazardır Orhan Kemal'iyle kazanma kararı onu Türk edebiyatının en önemli yazarlarındanbiri yapar.

Nâzım Hikmet, kimilerine göre "vatan haini" sözünün simgesi olmuştur, kimilerine göre de "büyük kahramanlığın" simgesi...

Ahmed Arif, Nisan 1927'de, Diyarbakır'da, Ahmed Önal adıyla dünyaya geldi. Yaşasaydı 95'inde olacaktı. 31 yıl önce, 2 Haziran 1991'de öte yakaya geçti.

BİZİM AREŞ'İMİZDİ NÂZİM

Kimilerine göre "vatan haini" sözünün simgesi olmuştur, kimilerine göre de "büyük kahramanlığın" simgesi. Bu iki tanımlama da ona birtakım zorunluluklar ve davranış biçimleri yükliyordu. Oysa bütün bu çalkantılar arasında bir insan, duyarlı bir şair vardı. Hasta ve özgürlük için çırpanan yüreği toplumsal çalkantının tüm şiddetini taşıyordu.

Nâzım, Türkiye'nin yüz akyıld, onur yıldı, derin ve aydınlık kültürümüzün çağdaş bir senteziydi. Bu sentez bütün kültür değerlerimiz gibi kültüre, insana düşman burjuvazi tarafından boğulmak istenmişti.

Nâzım Hikmet

Sonra yurt dışında evrensel bir kahraman olarak selamlanmış, Prometeuşhaline gelmişti.

En sonunda da yorğun bir yürekle uzaya açılan bir teknolojinin, insanlığın yaşama koşullarını değiştirsişi izlemeye koyulmuştu. Her duyarlı insan gibi yakın çevresinden ve olaylardan etkileniyordu. Teknolojik düzeyi ileri bir ülkede yaşıyor, modern çağda jet uçakları, spuntikler, metrolar, hızlitrênler arasında memleketi,

gençliğini, on sekiz yaşındaki öğrenciliğini gözlüyordu. Çoğu çağı bir duyuydu bu. Belki de "teknoloji hüznü" denebilecek bir duygu.

Eskibir İran efsanesi vardır: Okçu Areş...

Savaşta tutuşmuş iki kavim, birlerce ölü verdikten sonra sınır kavgasına bir çözüm bulmak isterler. Buldukları çözüm şudur: Perslerden bir okçu daha çıkacak, okunu atacak, okunduştığı yer Perslerin sınırı olacaktır. Böylesine önemli bir görevi okçu Areş'e verilirler. Areş oku ve yayıyla yapayalnız, dağın tepesine çıkar. Onu umutla bekleyen halkına karşı sorumluluğunu düşünür. Beceremezse hain olacaktır, becerirse kahraman.

Halk da aşağıda merakla beklemektedir. Sonunda okun atıldığını görürler. Ok dağları, ovaları aşır, umulmayacak bir uzaklığa düşer. Bu büyükzaferi kutlamak için Areş'in bulunduğu dağa gelirler. Areş yoktur orada. Sadece bir yay kalmıştır. Anılarları ki Areş oka canını koymuş, kendisi ok olmuş, uçup gitmiştir.

İşte bizim Areş'imizdi Nâzım. Anadolu'nun ve bütün dünya halklarının okçularından biriydi. İnşılmaz gibi görünen öyle bir aydınlık gözlemciydi ki, canını şiiirine kurban vermişti. Uçup gitti.

DAĞLARINA BAHAR GELMİŞ MEMLEKETİMİN

Ahmed Arif, Nisan 1927'de, Diyarbakır'da, Ahmed Önal adıyla dünyaya geldi. Yaşasaydı 95'inde olacaktı. 31 yıl önce, 2 Haziran 1991'de öte yakaya geçti. Bir kitap bıraktı ardında, farklı zamanlardaceptili yayınevlerinde ve sayısı belirsiz korsanlarıylaüzlerce baskı... "Hasetinden Pran galar Eskittim", onun tek kitabıdır. İçinde 19, kitap dışındakilerin eklenmesiyle toplam 27 şiir vardır. Ahmed Arif, bir avuç şiirle, edebiyatımızın en parlak yıldızlarından birikinaşa yükselmiştir.

Hemen herkesin sustuğu / susturulduğu, adamakılı kelam etmenin, misra dökmenin, kalem oynatmanın hayli yürek istediği zor zamanlarda Ahmed Arif şiiriyle konuşan ve polis sorusunda da asla geri adım atmayan bir profil çizdi. Cemal Süreya'yayazdığı bir mektubunda gök gürültüsünün tarifini yaparken dediği gibi: "Biz gurgur baba ve çiğlaayını soydınız"

Rahat uyusun halkının abisi, dağlarına elbet bahar gelecek memleketin.

Yılın Ağustos ayında avukat Serhat Bucak ve gazeteci yazar Günay Aslan, Ahmed Arif'in evine ziyarette giderler: "Haftalık olarak yayımlanacak Yeni Ülke gazetesininhazırlık çalışmalarını yürütüyorduk. Gazetemize yazı yazarak destek olmasını istedik. Onun 'Otuz Kurşunşirindenyoyla çıkarak yazdığım 'Yas Tutan Tarih / 33 Kurşun' kitabımı kendisine uzattım. Kitabı alırken gülümsedi ve eşi Aynur Abı'yaşaret ederek, 'Birlikte okuduk, hem okuduk hem ağladık' dedi." O gün bir de yazı veriyeni çıkacak gazeteçine, yazının başlığı "Evlerrinin önu hüznü'dür."

91 Haziranında öldüğünde yazısının çıktığı Yeni Ülke gazetes: "Kürt Çiğliğı Sustu" manşetyle çıkar.

Onu, sevenleri "Dağlarına Bahar Gelmiş Memleketimin..." nidalarıyla uğurlarken, dostları yasietine uyarak

Diyarbakirtoprağı kattılar Ankara toprağına, sonunda Dicle Nehri'nden getirilmiş uyus serpiller başucuna.

Rahat uyusun halkının abisi, dağlarına elbet bahar gelecek memleketin...

Otuzü Kurşun şiiir geçtiğimiz yüzyılın tam ortası, 50'li yılların başında henüz hiçbir yerde yayımlanmamışken elle yazılmış kopyaları dilden dile, elden ele dolamaktadı. Polis duyarlı! Duyar da durur mu?! Durmaz elbet. Hemen alırlar şiiri ve yatırırlar tezgaha, öleysi / öldürüseye işkence eder "oku" şiiri derler. "Ölürüm de okumam" der şair. Okumaz, öldü diye Ankara'da çöplüğe atırlar. Ç köpekler sabaha karşı çöplüğe yarı ölü hurdaşaş bedenini parçalayacakken çöpcüler bulur. Nefes aldığını fark edincehastaneyeye taşırlar. Günlere yatar, zor toparılır.

Hayatınlar sonra, 1990

Orhan Kemal - Ahmed Arif

AHMEY HAMDİ TANPINAR

GÜZEL DAİMA YENİ GÖRÜNÜR

yazar: Murat Mertek — çizer: Haluk Karatug

1923, İstanbul...

1932, Kadıköy...

1939, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi...

1958, Venedik...

1959, Barcelona...

1961...

BAHAR ERİS

"Düşünen adam"ın yaratıcısı, yaratıcı işler yapan insanları kendi hayatını nasıl şekillendirmesi gerektiğini düşünüyordu. Rodin'e göre yalnız olmak en iyisiydi...

DAHİNİN ŞARKISI: "YALNIZLIK ÖMÜR BOYU"

Yirmilerdeki tanınmamış şair Rainer Maria Rilke, 1902'de altıncı yaşındaki ünlü heykeltıraş Rodin'e bir soruyla geldi: "Bir sanatçı nasıl yaşar?" Yanıt kısa ve netti: "Çalışmak, her daim çalışmak. Ben gençliği buna adadım." "Peki" dedi Rilke, "Kişi, sanatı ve ailesi arasında nasıl denge kurmalı?" Rodin'in cevabı, dâhilerin ortak kaderinin yansımasıydı: "Yalnız olmak en iyisi."

"Düşünen adam"ın yaratıcısı, yaratıcı işler yapan insanların kendi hayatını nasıl şekillendirmesi gerektiğini düşünüyordu.

BAŞARISIZ BİR BAŞLANGICI

François Auguste René Rodin, 1840'da Paris'te doğdu. O dönemde Paris yoksul bir kentti. Sanayileşme sonucu şehre binlerce göçmen işçi gelmişti ancak şehrin altıyapısı bunu kaldıramıyordu. Hastalık, ıssız, dolandırıncı ve fahiş dolmuş şehir. Auguste'un polis babası için artan iş imkânları demektir.

Auguste 8 yaşındayken ailesi onu Paris'in kaotik ortamlarından uzak bir yatılı okula gönderdi. İyi bir öğrenci değildi. Özellikle matematiğe kötüydü. En çok elleriyle bir şeyler üretmekten keyif alıyordu. Baş yıl sonra okulun ücreti ailesiyle yük olunca onu okuldan aldılar. Belki de meslek okulu böyle bir çocuğa daha uygundu.

O dönemde kent, onlarca yıl süren bir yeniden yapılanma sürecine girmişti. Binalardaki süslüme ihtiyacı, heykeltıraşlar için iş imkânı demektir. Rodin de bu yolda ilerlemek üzere 1854'te Petit École'e kayıt oldu. O kadar çalışkandı ki öğretmenler ona ödev yetirtmiyordu. Sosyalleşmek yerine sadece çalışmak istiyordu. Ait olduğu yeni bulmuştu, 1857'de okulun en iyi çizim ödülünü kazandı.

Rodin, hedef büyütüp prestijli Grand École'e geçmeye karar verdi. Çizim sınavını geçti ama heykeltıraş kadısı Sonrali'ni dönem de başvurusu reddedildi. Sonunda okuldan vazgeçti. Umutsuzluğa sürüklendi. Sanatçı olabileceğini düşünmekle yetipildi, eteğine inanıyordu. Ka karpesine, "Kişi bir dilenci olarak doğmuş, dilenmek için bir an önce bir dilenci torbası edinmek" demişti. On sekizine geldiğinde hayatını kurtarmak için bir üretim hattında, kalıp kesme işine başladı.

Babası sanatın para kazandırmadığını düşünse de, okulun yeteneğini farkındaydı. Ona toparlanmasını iş mektupları yazdı: "Bir gün geleceksin, gerçekten büyük adamlar için söylüyorlar seni, in de süyleneceksin." So kelimeleri düşünce, E. Rodin de kararlardı. O zaman zafer senin olacak.

Rodin bir süre sonra toparlandı. Öğrenmek için okul şart değildi. "Ben heykeli anlamayı nereden öğrendim? Ormanda ağaçlara bakarak, yolları, bulutları, oluşturmaları gözlemleyerek... okul dışında her yerde" demişti. Canlı rankerlerle çalışmadığı için bir tip müzesine gitmeye başladı. Müzede hastalıklı uzuvları bir zoolooji çizim kursuna kaydoldu. Kurstan da ayırdıktan sonra dört yıl ticari heykeltıraşlık yaptı. Geçelen kendi sanat çalışmalarına ayırdı.

Yaşı ilerledikçe, çalışmaları ün kazandı. Eleştirilenleri hayrete düşürüyordu. Ne prestijli bir okuldan mezunlu ne de bir ustanın yanında çalışarak yapılmıştı. Hatalarını saklamak

"Ben heykeli anlamayı nereden öğrendim? Ormanda ağaçlara bakarak, yolları, bulutları, oluşturmaları gözlemleyerek... okul dışında her yerde."

yerine vurguluyordu. Eleştirilenler onu neredeyse koyacakları bilemezken, sanatçılar yeteneğini takdir ediyordu. Cezanne, yazar Stefan Zweig, Emile Zola hayranları arasındaydı.

Rodin gelenekle bağdaşmıyordu. Ona göre sanatçı bir emekçiydi. Düşünen Adam heykeli de sanatçının emek dolu mücadelesine saygı duruşunu simgeliyordu. Genelde heykeller suya, kâğıtlara ve aristo kâğıtlara övülüyor, bir heykeli sıradan bir insana övülüyordu.

RİLKE'YLE BULUŞMA

Rilke Rodin'e bir kâğıtları gönderince, Rilke'nin de Rodin'in sanatı hakkında düşünmeye başladığını nasıl kurabileceğini sorguluyordu. 1902'de

onunla ilgili bir kitap yazmak için yarına gittiğinde, Rodin için denge diye bir kavram olmadığını gördü. Rodin, dikkatini çalışmaktan almayan her şeyi karşıydı. "Bir kadına ihtiyac var" diye düşünmekle birlikte, bir ege ihtiyacı olduğunu düşünmüyordu. Birlikte yaşadığı Beuret'ten çocuğu oluncu aynı gerekçeyle onu da nufusuna geçirmiş. Rilke'ye göre Rodin'in ailesinde hiç sevgi yoktu ama o bunu umursamıyordu. Onun için varsa yoksa sanatıydı.

Hayatını Doğuşturmaları adlı kitapta, iki sanatçının bir gün bahçede birlikte otururken yaşadıkları aktaran paragraf, ilişkin hayatta ve sanatta farklı bakış açılarının güzel bir örneği. İki oturmaları, etrafları kompozisyon küçük kız dolarmaktadır:

"Biriçik dakika sonra kız gelirdi. Rodin'e ufak bir menekşe verdi. Çiçeği çekinerek sanatçının kacamana eline yerleştirdi ve bir şeyler söylemesi için bekledi. Fakat Rilke, Rodin'in bir şeyler söylemek yerine o küçük utançoz elini göpçümesine, emekçisinin göpçümesine, çocuğun göpçümesine, sevgi dolu küçük bir annin göpçümesine izin verdiğini fark etti. Rodin, Rilke ile konuşmaya devam etti ve kız sonunda vazgeçti." Kız, Rodin'in dikkatini çekmek için son bir cabayla geri döndü. Bu seferki yemni sonyaloz kâğıdı, ustanın dikkatini çekti. Rodin kâğıdını avucunda tırıs çevirdi ve gülmeye başladı. "Burada Yunan sanatının mükemmel bir örneği vardı. Yüzeyi pürüzsüz, geometrik stili bastırı ve içi bir hayale eşik sayıyor gibi görünüyordu. Akıldan dışarı mutlak kâğıtlarıyla yapıyordu, tıku mükemmel bir model gibiydi. Ve o anda sonyaloz Rilke'ye heykeltıraşın farklı zihni yapısını göstermişti. Kendi ateşinin dışındaki her şeyi ılgız, içine doğru kırıncı bir somut."

SON NEFESE KADAR SANAT

Rodin yaslandıkça daha da yalnızlaşıtı. Hayatının sonlarına doğru, her şeyi rahjnen ona hep sadık kalın Beuret ile evlendi. Nikahtan az sonra hastalanan karısı, "olmek umurumda değil" demişti. Onu asıl üzen, ustayı yalnız bırakmaktı. İki hafta sonra, Beuret zatturmeden öldü.

Ödünün ortasında kaskadı duran büyük usta, kansrının olu bedenine bakarken yanıldıklarını yaşlar sürüliyordu. Ağzından sadece iki kelime çıkabili: "Yapayalnızım ben." Çok geçmeden o da füyatı gözlerini yumdu.

Rivayetlere göre, son nefesini verirken inleyerek yine sanat konuşuyordu. Artık füyatı dınyan kâğıtlarını Fransız ressam Puva de Chavannes'e bırakmıştı. Fransız sanatçı onun için bir sanatçı olmadığını söylüyordu! 🌟

“Âşık olmayana, aşkı bilmeyene oy yok!”

Selahattin Demirtaş

2. HAMLE

Sunuş: Çetin Balanuye

6. hamle:
ÇOK KALPLI ASİ, hazırlanıyor
5. hamle:
YARABIÇAK, yakında
4. hamle:
BİR AŞAĞILAMA ARACI OLARAK ÇÖP
3. hamle:
BİR YARATICILIK İMKÂNI OLARAK KAOS
2. hamle:
AŞK ve EREKSİYON "AŞK"ı
1. hamle:
BASKAŞI ADINA KURULANIN HAYSİYETSİZLİĞİ

Ömer Faruk, bu öncü ve atak yazı girişimiyle, edebiyatın ve felsefenin cüretli alayımını örnekleyen bir metnin okur karşısına çıkıyor. Hayatın çekirdeğine doğru en kurucu ve kırıcı hamlenin melez bir türden gelebildiğini kanıtlayan bir örnek-kitap Aşk ve Ereksiyon 'Aşk'ı.

Enis Batur

Aşk ve Ereksiyon 'Aşk'ı adlı bu çalışma, cesur ve umutlu bir kalkışmanın tüm ipuçlarını da içinde barındırmaktadır.

Çetin Balanuye

Ömer Faruk Aşk ve ereksiyon "aşk"ı

İnsanlık tarihinin en çok konuşulan, şarkılara aktarılan, şiir ve romanı yazılan, filme çekilen konularından biri olsa gerek Aşk...

Peki, bu denli uzun süre gündemde kalan, üzerinde düşünülen Aşk hakkında yeni ne söylenebilir?

Ömer Faruk Aşk ve Ereksiyon 'Aşk'ı adlı bu yoğun denemesinde son derece cüretkâr bir işe girişiyor: Zamana hükmeden bir uzaklıktan yakına, Aşk'a ve mekânı ev'e bakıyor. Badiou, Bart hes, Bauman, Deleuze, Gorz, Haneke, Kovel, Morin, Paz ve Sponville gibi kendi ömürlerinin ötesinden düşünmeyi denemiş bilgileri arkasına alarak Aşk ve ev üzerine söz alıyor.

Mevcut aşk algısını yeniden ve yeniden üreten, "Seni seviyorum!"u bile bayağılaştıran, yas tutmadan eş değiştirmeyi savunan popüler kültürün genç ve diri bedenlerle sınırlanmış aşk kavrayışı üzerine yaşlılıktan düşünüyor: Erotik çekim bölgesi olarak cinsel organların yerine yüz'e dikkat çekiyor.

İçe patlayan, küçük ama kesinlikle çarpıcı bir deneme...

YENİJİNSAN

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

www.yenijinsanayginevi.com

f

yenijinsanayginevi

ig

yenijinsanayginevi

yt

yenijinsanayginevi

yt

yenijinsanayginevi

yt

yenijinsanayginevi

yt

yenijinsanayginevi

yt

yenijinsanayginevi

yt

yenijinsanayginevi

yt

yenijinsanayginevi

yt

yenijinsanayginevi

yt

yenijinsanayginevi

yt

yenijinsanayginevi

yt

Yerli çizgiroman bizde pek yükselemese de yerli çizgiroman sanatçıları bir süredir yükselişte. Peki bizde çizgiroman bir endüstri olur mu?

YERLİ ÇİZGİROMAN YÜKSELİYOR

GÖVEN

ERKİN ERKAL

MİS GİBİ ÇİZGİROMAN FESTİVALİ

Altı yıl önce İCAF (İstanbul Comics & Art Fest) düzenlendiğinde ilk işareti almıştık. Alacakaranlık Koleksiyoner Festivali, Komikon, Kadıköy Çizgi Festivali derken Cartoon İstanbul'a geldik. Festivalin yıldızı, Emrah Ablak öncülüğünde çıkan Mis Dergisi'nin ilk sayısıydı. 2000 adet basılan 600 sayfalık derginin ilk baskısı birkaç günde tükenmişti. Festivalde önemli söyleşiler vardı. Okan Bayülgen'in sunduğu söyleşide Ersin Karabulut, yeni bir çizgiroman dergisinin daha çıkacağını müjdelledi.

Çizgiroman bugünlere kolay gelmedi. 1990 ve 2010'lu yıllar arası çıkan Zepplin, Rr, Resimli Roman, Joker, Rht, Harakiri, Lombak, Hortlak, Gececi ve niceisi en fazla birkaç sayı dayanabilmişti. Bunlar arasında 2007'de çıkan 400 sayfalık ÇAPA adlı derlemenin yeri ayndır. İşe kendine has bir yayın ve dağıtım ağı olan fanzinlerle başlamışlardı. Çapa çetesindeki isimler daha sonra DC ve MARVEL gibi yayınlara çizmeye başladılar. İlginç bir rastlantı: Mis Dergi'de, salıngı sokaka zor çıktığımız günlerde yine tek sayılık fotokopi bir fanzin olarak doğmuştu. (O fanzinin de elde kalan son nüshalarından ikisi açık arttırmada 3200 TL'ye satıldı). Velhasıl şimdiki sayısı gittikçe artan çizgiroman buluşmaları ve Mis Dergi'nin başkanı gösteriyor ki doğru zaman geldi. İçinde bulundüğümüz ekonomik vaziyet malum. Okuma alışkanlığının kâğıttan monitöre doğru artış göstermesi de aynı konu. Lakin hem okur hem çizer dergi istiyorsa o dergi çıkar. Başka yolu yok.

HEM SERGİ HEM PARTİ

Son birkaç aydır eski mizah dergilerinin usta çizerleri, genç yeteneklerle buluşuyor. Sergi ve partiler düzenliyor. 4 Haziran Cumartesi günü Beşiktaş Line Bar'da bir buluşma daha var. Bu çizer ve okur buluşması saat 15.00'te sergiyle başlıyor. 21.00'den sonra sabaha kadar kop kop var.

Hem okur
hem çizer dergi
istiyorsa o dergi
çıkars. Başka yolu
yok.

KARAĞÖL YİNE GELİR Mİ?

Yerli çizgiroman bizde pek yükselemese de yerli çizgiroman sanatçıları bir süredir yükselişte. Halen usta çizerlerimiz Ergün Gündüz ve Kenan Yazar, ABD'ye Vampirella ve Barbarella'yı çizmekte. Peki bizde çizgiroman bir endüstri olur mu? Hayal bu ya, abartalım; çizgiromanımız salonlarda ya da platformlarda da görünür mü? Fal açacağımıza tarihe bakalım. Sembolümüz Karaoğlu olsun. Yıl 1965... Gazete tirajlarına çizgiroman okurlarının yön verdiği yıllarda Suat Yalaz, Karaoğlu adlı eserini sinemaya taşımıştı. Hollywood, o günlere kadar birkaç çizgiroman uyarlamasını "B Movie" sınıfından sunmuştu. Karaoğlu ise dünyada bir "mania"

halini alan Batman'den bir yıl önce izleyici karşısına çıkmıştı. Türkiye'de çizgiromanın bir endüstri olması o an mümkündü. Olamadı.

70 ve 80'li yıllarda çizgiroman, Oğuz Aral'ın izin verdiği kadar ilerleyebildi. Örneği Karaoğlu üstünden vermeye devam edelim; Suat Yalaz'ın inadı 90'larda da sürdü. Ergün Gündüz ve Yalçın Dımdım gibi isimler bu mirası devralabiliirdi. Suat Yalaz buna hiç izin vermedi. Hatta "Benden başka Karaoğlu'nı sen çizersin" dediği Ömer Muz bile olmadı. Ömer Muz, "Bu esere imza atmanın şeref duyanım" dediğinde Suat Yalaz ona "Ne imzası? Yine sadece benim isimim yazacak. Senin ismin görünmeyecek" demişti. Oysa Marvel imparatorluğu şemsiyesi altında çıkan ve üstünde "Stan Lee sunar" yazan dergiler yüzlerce sanatçının imzasıyla çıkmaya devam ediyor. Suat Yalaz'ı saygıyla anıyoruz. Yaptığı o kadar doğru şeyden sonra bu kadarı neymiş.

Mehmet Ali & Aksoy'un 1980'li yıllarda kurdukları, tasanımcılar, fanzin yayıncıları, animasyon yapımcıları dolu. O endüstri de kurulacak.

UCUZ FANZİN YENİ SAYI ÇIKTI

UcuZ Fanzin, edü gazetelerinde yer alıp, unutulmuş çizgiromanlar ve Fantastik Türk Sineması kâğıtlarının fotoşanslarıyla yapımı başlamıştı. Şimdi çizeri çizdiklerini orijinal çalışmalarını koleksiyonculara ulaştırmak gibi bir misyonu daha oldu. Sekizinci sayı çıktı. Bu dergiyi bulun.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rante.org>

**BAŞAK
BUĞDAY**

*İhlamur
Günülçleri*

ELBET BİR GÜN!

791

Bazen de üç yanlış, bir doğruyu
bambaşka bir yanlışla götürür!

792

Kendimi unutmak için gittiğim her yerden
misliyle hatırlayarak döndüm.

793

Gençlik, insanın başına gelen
en tuhaf şey olabilir!

794

Hangi kulağın hak ettiği ağızımı ki ben?
Unuttum! Yahut hiç bilemedim kıymetimi!

795

Her şeyin hükmü değişir:
Aybın, günahın daha günah olduğu
zamanlardayız artık!

796

"Asla!"nin yumuşatılmış ümitvarhâlî.
Ya da kısaca: Elbet bir gün!

797

Aslında üzgün değilim.
Sadece mutlu olmayı bilmiyorum.

798

Kendi koyduğum kuralları çiğniyorum bazen.
Dengemi bozmak için yapmıyorum bunu.
Sadece sınırlarını yokluyorum,
'gerekçelerim hâlâ sağlam mı?' diye.

799

İsmini seslenerek sahiplendiğimiz bir şeyin
bir vakit sonra, adını koymayarak erteldiğimiz
başka bir şeye dönüşmesi... Ne garip!

800

Ne kırmaktan korktum onu
ne de incindim söylediklerimden.

"Demek ki dedim için özür!
Mehmet Ali & Arkası Ücretsiz PDF Kitap Arşivi
"O gün bugünmüş. Bitti mi?"

**Mina Urgan, sadece İngiliz edebiyatından
Türk edebiyatına kazandırdığı eserlerle dahi
sarsılmaz bir yere sahip.**

MİNA URGAN'A NEDEN HEP İHTİYACIMIZ OLACAK?

**MERT
BEKÇİ**

Geçtiğimiz günlerde İBB Şehir Tiyatroları'nın Müze Gazhane'deki festival açılışında Murathan Mungansahnedeydi. Müze Gazhane'deki sahneye yazar ve akademisyen Sevdâ Şener'inadının verildiği törende Mungan, Sevdâ hocası hakkında söyledi birkaç cümleyle beni derinden etkiledi. Çok közel bir Türkçesi varmış Sevdâ Şener'in her şeyden önce. Hocasının mizahı yanından, öğretme aşkından da bahsederek bizlere çok önemli kapılar açtı Mungan. Edip Cansever, Nûgün Marmara, Ece Ayhan ile bera ber geçirdiği yılları da aktaran şair, arkadaşlarıyla bera ber 80'li yıllardakültür-sanat etrafında büyük bir tutkuyla kollarınısalı sıvadıklarını anlatıyordu. O bize o gün gödenlen anlattı. Hâl böyleyken, tüm bu dijitalleşme ve politik doğruluk dönemine hayata hükümlükkenadeta inadına eskinin belirli dönemlerini referans alarak yaşıyanlarımız var. Hayatın getirdiği zorluklara karşıyarak diremek, ıdsiplinli, çalışma azmi, nitelik, kendini donatmaya dairbirtutku veta biiki elden geldiğince müdâna etmeden yaşamak. Tüm bu değerleri düşünüp kök bulma konusunda nereden bakacağımızı bilmediğimiz zaman ise aklımıza benzer isimler gelir. Saîr Fakiler, Aziz Nesinler, Aydın Boysanlar, daha geride Halide Edib Adıvarlar ve tabii ki meşhur "dinozor" Mina Urgan...

**Mina Urgan.
"Benim gibi bir
kocakarının hayatını
kim merak eder ki..."
demişse de
öyle olmadı.**

Temelinde İngiliz edebiyatı profesörü olan Urgan, sadece İngiliz edebiyatından Türk edebiyatına kazandırdığı eserlerle dahisarsılmaz bir yere sahip. Gelelelim, kendi deyişimle "bellesiz bir toplum olamamız önlemek için" herkesin anlarını yazmasını yararlı bulduğunu da söylüyor. Yılları yılı eldimden düşürmediğim Bir Dinozorun Gezileri (YKY) kitabı da çoğumuzca böyle bir kitap. 82 yaşında anlarını yazmaya başlayan yazar, açık yüreklilik göstererek ve buna nahilliyi de ekleyerek Bir Dinozorun Gezileri'ni yazdığında, bunun toplumsal belleği koruyan ne güçlü, ne kıymetli bir kitap olacağını tahmin ediyor muydu bilmiyoruz. Ne var ki 1998'de Bir Dinozorun Anıları basıldığında ve kitap çokça ilgi gördüğünde peşi sıra Bir Dinozorun Gezileri kitabını da kaleme almıştı Urgan. "Benim gibi bir kocakarının hayatını kim merak eder ki..." demişse de öyle olmadı. Yüz binler, görüşü ve inanç sistemi ne olursa olsun -ve bunları açıkça söylemesine rağmen- onun hayatını, anılarını çok merak etti. Bu iki anı kitabının ilk gece yayımlanmasından ardından yirmiyi aşkın süre geçti Bugün hâlâ genç, yaşlı farklı pek çok kesimden insan, bu dinozorun anılarını büyük bir ıstıhla ve merakla okuyor. Okuyanlar, bu iki anı kitabının da tüm yaşamları boyunca bir başucu kitabı olacağını anlıyorlar ve raftanından, ellerinden eksi etmiyorlar.

istersek, hayatın bir cilvesi gibi. Günümüzde sosyal bilimlerin alanındaki pek çok tezin, bunca ditalleşme ve internet imkânına rağmen 1970'li yıllardaki tezlerle yarışmaması mîlenyumun akademik açıdan ne anlama geldiğini gösterir gibi. Mesela, mukayeseli edebiyat diye bir alan vardır. Karşılaştırmalı edebiyat olaraktan bilinen bu alanda; birkaç farklı dilin edebiyatı ile aynı dilin edebiyatı arasında mesafesi vardır. Ne var ki Türk Dili ve Edebiyatı'nın akademik dünyasında yabana dîlepek o kadar bilinmediği için günümüzde karşılaştırmalı edebiyat körelmiştir, duruma uğramıştır ve aynı dilin farklı eserleri mukayese edilir. Bununu değil, Türk Dili ve Edebiyatı hocası İnci Enginün söylüyor. Hâlbî böyle olunca nitelik ve bu niteliğin getirdiği yaşama zenginliği açısından da insan ister istemez geriye, eskiye, eskinin bazı ve spesifik dönemlerine gözünü dikeyor. Mesela Mina Urgan bu zenginliklerinden birini Bir Dinozorun Gezileri'nde şöyle ifade ediyor:

"Çoğumuz, küçük mutluluklara sıkışık kapatız benliğimizin kapılarını. Neğeli insanları sulu sayarız. Dertlenecek bir neden bulunmayınca bile, hep dertliyizdir genellekle. Doğanın güzelliğini görmeye de pek meraklı değiliz." Bu seyahatname kitabında yalınız Urganın yaşamı yorumlayış şeklini bulmuyorız üstelik. İstan bulfu, Anadoluyu gezmeyleklinin uçundan bile geçirmeyen İstan bulfıdan, eski Bodrum'u, Paris, İngiltere, İtalya, Sovyet Rusya ve Amerika maceralarını da görürüz. Dahası, Bedri Rahmi Eyüboğlu, Sabahattin Eyüboğlu gibi edebiyatımızın kilometre taşları ile yaptığı "Ma'vi Yolculuk" da epey bir yer bulur o kitapta. Tüm bunlar gereği böyle bir başlık atması uygun görüldü. Geçen yirmi küsur yılın ardından Urgan'a ve kitaplarına olan merak nâsili ki dimmediyse, bundan sonra da "her şey rağmen" misali bellek için başıyacağımız en önemli kitaplardan ikisi Urgan'a ait. ✨

SİNEM SAL

Depremde herkes Allah'a sığınır, benimki bana. Alışmış çünkü. Sakine yanan yemeği kurtarır, Sakine ev alışverişlerinde kafasını kullanır, Sakine faturanın daha az gelmesi için elektrikli az kullanır. E bir depremin varsa, bundan da olsa olsa Sakine kurtarır!

KAPIYA BEKLENİYORUM-GİRİŞ

İlk ne zaman bu işe kalkışmıştın dersenezi hatırlıyorum. 78 yılının mayıs ayında idi. Ne olduysa karnama bir ağrı girmiş, ne yaptığını ne ettiysem geçirememiştim. Bir hafta e vde yatmışım. Safra kesesi taşımı! Bari böbrek olsaydı. Yok! İkincisi iki yıl sonraydı. 12 Eylül 1980. Sadece benim günlüğüme değil tarih kitaplarına da kara gün diye geçti. Ama benimki kapkara. Üç yıl daha belimi doğrultamadım. Bizim Gül'e, para pul toparladık, bu defa olacakdedik, benim kız o zaman beş yaşında, ama olsun, kafama koydum mu yapardım. Tam hadi bu defa çok yaklaştık dedik, Gülün kocası sizlere ömür... Her şeyi olduğu gibi bırakıp helva ka vurmaya, mahallenin erkeklerinin eve taşıdığı suboreği paketlerini açmaya, dua etmeye koyulduk. Yedisaydı, kırkıydı, sene-i de vriyesiydi derken, bizim işi unuttuk gitti. Bu olanla, bende büyük nazar olduğuna ya da ba batarafımdan birinin büyü yaptığını aklımdan artık. Bu konudan elimi eteğimi çektim. Aradan seneler seneler geçti. Benim kız büyüdü, oto büslerde paso geçer oldu, renkli televizyon herkesin evine alındı, Vientettadondurmaları buzluklardan çıkarılıp misafirilere ikram ediliyor, akşam yemeklerinde Coca Cola içiyor, deterjanlarını otomatik makineler için olanını satın alıyoruz ki "Artık zamanı", dedim, bavalımu hazırladım. Bir gün sonra büyük gündü! Heyecandan uyuyamıyordum. Bizim balkonda oturdum. Rahmetli kocam

Ne zaman plan yapsan felaket oluyor. Daha da düşünme artık ya otur oturduğun yerde kıyametimiz olacaksın.

içeride açık tele vizyonun önünde horul horul uyuyordu. Ben de o yaz sıcaklardan ka vrulduğumuz içinsatın aldığımız beyazplastik masada sigara tütürüyordum. Gökyüzü kıpkırmızı gece lambası gibi banyordu. Hiç unutmam. Daha doğrusu herkes hatırlar bunu, hâlâ. Bir andayerin di binden kayanayn bir el balkonulaşağı etti. Gökyüzünden gece yansı eve girmeye çalışırsızların fenerleri gibi ışıklar akyordu. Benim rahmetli, normalde yanında top patlasa uyanmaz, "Sakineeeeeeee!" diye bana bağıryordu. Depremde herkes Allah'a sığınır, benimki bana. Alışmış çünkü. Sakine yanan yemeği kurtarır, Sakine ev alışverişlerinde kafasını kullanır, Sakine faturanında daha az gelmesi için elektrikli az kullanır. E bir deprem varsa, bundan da olsa olsa Sakine kurtarır! Yerimden kalkıp da eşliğim altına kendimi atayım diye aklımdan geçirdiysem de yapamadım. Siz deyin saniyeler ben diyeyim günler sonra binadan indirdimde, gökyüzündeki fenerler dahil evlerin ışıkları da sönmüştü. 99 depremi. Benim büyük plan da depreme birlikte yerle bir oldu. Gül bile dedi o zaman "Sakine, kız, benim koca senin yüzünden öldü kesin. Ne zaman plan yapsan felaket oluyor. Daha da düşünme artık ya otur oturduğun yerdekiyametimiz olacaksın." Güldük geçtik. Aslında güldük. Ben geçmedim. Buluşukları yıkarken, televizyonda reklamları seyrederken, kaunun iyisini seçerken, yerleri sırarken, tezgâhı parlarken aklımda hep aynı şey vardı. Bizim Kıymet

Abla o aralar bir hastalığa yakalanmıştı. Temizlik hastalığı. Kıymet Abla temizlik hastası olmadan önce sadece temiz kadını. Ne zaman ki o takıntı haplarından almaya başladı, işte o zaman işler değişti. Balkonuna hayranhayran baktığımız, camlarına bakıp da kendi camlarımızı silmek istediğimiz Kıymet Abla'ya duyduğumuz imrenme duygusu yerini acımaya bıraktı. Bir anda oldu. Öğrendiğimiz anda. Benimki de bir hastalıklı belki ama doktor teşhis koymadığı için kimsetakini diyemiyordu. Kafasına birşeyi koydu muşdu Sakine, ille de yapacak diyorlardı ve...

Bugün, yani tam yirmi sene sonra nihayet şeytanın bacağımsı kırdım. Uçuyoruuuuuuuuuuuuuuuuuuuuu!

Ölmüşlerimize çok şey borçluyum. Rahmetli babamdan kalan zeytinliklerle, rahmetli kocamdan kalan parayı birleştirdiğim gibi bizim Gül'ün kızına verdimtüm parayı. O da kredikartına yükledi. Ben kredi kartı kullanmıyorum. Gül de kullanmıyor. Kendimisi biliyoruz. Taksit dediler mi olmayan arabamıza benzin bile alırdık biz. Neyse. Sağ olsun Gül'ünkizi sayesinde, peş peşe birkaç ay arayla bilet aldık. O şehir sizin bu şehir bizim gezeceğiz. Yok canımmmmmm kalmayacağız. Bir şehri tepeden görmek neymize yetmiyor? İçindeyken bile o kadar gezemezsiniz. İnsan ayağıyla uçak kanadı bir olur mu hiç? Olmaz. Gönül ister ki bütün şehirlerin büyük havaalanlarına bir inelim ama üstünden geçsek de yeter bize. Planımı sekteye uğratacak en ufak bir hata, pürüz, eksiklik, yanlış istemiyorum. Bir an yureğim hopetti.

- Haritayı aldın mı?

Hemen çantasına elini attı. Gül böyledir. Yıllar yılı

bilirim, sen böyle çok yaşamazsın derdim
ama maşallahı varmış tam altmış iki sene oldu
yaşıyor hâlâ. İnsan stresten, depresyondan,
buhrandan, bunalımdan ölmüyor. En büyük
kanıtı Gül.

- Heh, almışım valla. Dıyorum ben de ilk onu koydum.

Atlatan koparıldığı için kenarları tırtırtırtık kalmış Türkiye haritasıncaçraf gibi açtık. Bir yandan bekleme notkasındaki banklardan birine yan yana oturup bacak bacak üstüne atmış şu az ilerideki satıcılardığımız kavalçerimizi yudumuyor bir yandan da sayısal loto kalemileymi geçeceğimiz şehirleri çiziyorduk. Samsun, Trabzon, Adana, Antalya, İzmir, Anıranka ve aralarında kalan tüm şehirler...

"Karış karış Anadolu..." dedi Gül. Kahkahayı bastık. Âlem kadın valla. Rahmetli kocamla ba baminemeği, çocuklarımızın rızkı helali hoş olsun.

Anons tahtasının tam karşısına oturmuş, beş dakikada bir kafamızı kaldırıp uzak gözlüklerimizi gözümüze takıyor kapı numaramızı kontrol ediyorduk.

"Ne iyi ettik be ahretliğim..." dedi Gül.

"Çooooook... Valla uçağa binmeden ölsem gözüm açık giderdim."

"Ben de şu şehirleri görmeden gitsem yaşadım demezdim."

*O da var tabii... Bi' hayırlısıyla binelim de... Biliyorsun benimuçak uğursuzluğum var. Kınıımız bizim uçak. Kalk kalk!"

Anıdotaçlarındaki.Zaten baval dedimiz
küçükçakarı. Ne mi koydu? Yedekekölüt,
yedeke külütü çorap, dilalı hayı, ağız kesici...
En son senelerönce bilmiş mahallenin
ramazan pidesi kuyruğuna girmiştim böyle.
Yeni gelindim o zaman. Herhalde ömrü
hayatımın en havalı kuyruğu. “Giz kırtırma
bize bomba oldukunu...” dedi Gü. Gü. Gü. Gü.
olduk. Aaaaaleem kadın. Nizerem gelir akına
böyle şeyler hiç bilmiem... Çiğdemlerize
kadar çıkartılır. İnsanın gücüneitimişor değil
ama bir yandan da hoşunagidiyor. Şuakapın
içinden geçeyim diye kaç sen bekledim
ben. Her geçişimde ötekı durdum. Gü. Gü.
seferde geçti kapıyı. Kis kis güliyor. “Öğlüm,
yitiriyemiyi” arayın o yitiriyi arayın. Eli
sopadurdu. O ha ha ha güncü. Her geçişimde
ötekı durdum. Gü. Gü. Gü. Gü. Gü. Gü. Gü.
başlayıp ayaaklama kadınnerem varsakiti
elled. “Gecin teyzecim, dedi. “Yok canım,
dedim “bakin baya iyice...” Yaşlıkta nezaketle
insandan sayılmayamı karıştıyır bunlar da
yitiriyi. Neyse önuçukar bunu çıkı derken
Hava Aramızda dönünce kapıdengetti.
Nihayet sesiz sedazis yeşilşık verdi kapi da
bir rahat nefes aldı. “Ay, ister misin bu uçak
düşsün!”

"Ağzını hayra aç."

"Ben açarım açmasına da bak korktum şimdi ha... Bir aksilik de olmadı."

"Valla Gü, bir bulutların üstüne çıkalım da bu yaştınsönra yere çakılsam ne olacak... Zaten gelmişiz kaç yaşına... On sene sonra yürüyemeyeceksen, uçuyoruz."

Hazır mıyız? Ben hazırım. 🌟

Müstesna Kitaplar

PELİN BATU

GÖLGELİ ÜTOPYALAR & SIRLI DİSTOPYALAR

Bazı yazarlar bu yazıyı yazmamı vardır. Ulsu K. 'in *Gu'in* ödün yıllardır duyur, hatta bazı kitaplanıncılıklar zuladım, olak da varolmayan diyarlar kaçakça güteçim depreşire diye. Mıyus cıyın eğerherhal, sesizlişib güteçim ve anarıştışkılırlırlıyğdıktan sonra Le *Gu'in* nasıldır da e geçimşiyi de düşündüm. Farkında olmdan Le *Gu'in* sırtçeleştirirdiği "jan" hastalığındanzdarıncım deşme: fışılşımı elteştim ve yevneynizdarıncıtarafından "fantezidebiyat" olarak katezeşirdiği hunharca küşümdeşme illetindenbahsediyordım. Le *Gu'in* iokıyuncu onunbir kateşiriyi hopseldeneşireceğini, eserlerinin bilim kurgu başlılı atıldır felsef, sosyoloji, sıyavış sıtınd sub-stratallarıbetendışiyi gördüm.

Burada pekçok romanda bulunmayan derinlikler, sırp sular ve tüv mevcut. Borges'inbıyolculığı (antastık eserler anıkilepdeşim giriyoruz - hatırolsanız da olmdanız da...)

21. YÜZYILIN EN İYİ ESERLERİNDEN

Yeni Harry Potterlar, büyüculük okulunuz, şekli değiştiğin sihirbazlarını, sevimli yardımcılarınızı, hayvanlarınızı, iyi ve kötünün arketipik savasları... hepsinin ailesi ve atası burada. (The Guin boşuna, Rowling'in orijinalindeki dem dem vuran estemlenimleri, teyaziğemle) sanki ilk kez yivlenikli bulunmurlerle benzetim). Ursula K. Le Guin'ın altı kitaplık serisinin ilk kitabı olan bu eser 1968'de yayımlanıyor ve bugün 21. yüzyılın en iyi eserlerinden biri olarak kabul ediliyor. Da vid Mitchell, Guardian'da yazdığı bir makedale kitabı "Tolkien'in Orta Dünya'sından daha güçlü, zamansız ve utsal" olarak yorumluyor. Serpilin bir otu benzeyençeng bir adamıncıçınçın keşfedipofkesi ve dolayısıyla Jungian götügetarılıyla tanınmasın öyküsü olarak bitemleyeceğim ilk kitapta sayısız adalara yolculuk yapıpçuketun hocalar, cezbedici düdüler, garip yaratıklarla çe çebeleşcek, büyüyüp büyüyeceksiniz. Bildiğnsromanlar boyledir; kahramanlarınız düştük kalıkça siz de çamura batır, nefessiz kalırsınız. Onların aldigidersi zellell biyit bir ayna veya bahçe açmaya bilir. Ama siz kitabı kapattığınızda onların yolculuğu sonlanır, sizinkis devam eder. Hükükalelerini taşıdığınız sürece sizin içiniz çok çatalı yollarla dolup taşır. Taşlı yollar, kumlu yollar, keskin dağlar... Ne güzdüldir kaybolup bulmak.

Yerdeniz Büyücüsü, Metis Yayınları, 2020

“İKİRCİKLİ BİR ÜTOPYA”

"Vermediğiniz şeyi alamazsınız,
kendinizi vermeniz gerekir.
De vrimi satın alamazsınız. De vrimi
yapamazsınız. De vrim olabilirsiniz
ancak" gibi çarpıcı, sloganik

değil kurgu" demek zorundakalmış. Ne yalan söyleyebilir, özellikle de çapışızın arzslığışında Le Guin bir "anti-Ayn Rand" olarak insanı test etmiyor değil. Bunu yaparken, ne bir çöküş çocuk'u ne de peygamber rolüne bürünüyör. O yüzden 1974 yılında kalemealdığı kitabını "kırılcıklı bir ütopya" olaraktarif etmiş. Özellikle bu kitapbnda Le Guin'neden kategori-çıkış olduğuna anılırım. Müküşüz Le Guin'ın başına derinleşmiş çukuk peki çok işbu bu ütopya (kitap) ya' almış bir şey değil, bir okuma. (O da aslında istemez, onu "bilimsel bir kitap" olarak okuyanları neden roman formunda yazdığını merak etmediklerini sorgulayış. Kapitola Hegel, Bakhtin, Adorno, Marcuse'dan darratmış felsefesi paralarını yedilıyor. Sanki dünyamızın üzerine ince bir perde gerilmiş, fantastik diyarlanıflndışlı kuleleri, iki-yüzüly sayışları, isimşz macdancieri, gışlı ve zehirli şifir ayırmış ve gereksiz savaslayışa kaplanmış. Bu simlaklara tancık mı geliyor? Dışarı Anarresli olalım, İster Dünyalı, seçirci olarak hiç bir şey değıştirmedigimizi biliyoruz. Elimize kitap, çipmizdeki devimlerle uyuyoruz.

Mülksüzler, Metis Yayınları, 2021

LE GUIN İLE
EDEBİYAT VE
HAYAT ÜZERİNE

Le Guin'in öteden önce yazdığı son kitapların biri olan Sözüklerdir. Tım Derrid'in onuyor yer oyunbaz ve komik, çoğunlukla kati, acımasız ve korkusuzca dürüst bir okur ve yazar olarak tanıyacaksınız. Burada aşıkantoplamları indirleken kitap yızıylı olarak adlandırıldı 1850-1950 yılları haricinde hep böyledir.insanların nedenyilinde bir kitap okumasına teşvirsorunusuzca diyor, sanat eseri vastasıyla olumsuzluğu de yatsıyor. Borges hürmetini dilendirdi. kötü ve yarış yazgıları affetile veriyor

**LE GUIN
ÜZLER**

Çok yenilikçi romanı, öykücü, tiyatro yazarı vesair olmak için hayatıfarklı yönleriyle okumalı tezini de doğruluyor, hangi konuya bakarsa baksin bir prizmadan, estileire lenslerden bakıyor. Burada kurtaj, kadın bedeni ve çocuk sevdasını da konuşuyor, özgürlük veya etorbuluk kavramlarını da deşiyor. Bu makalelerlikurucun, Le Guin ile edebiyatı ve hayatı tartışırsınız. Belki de böyle uzaktan "dinlemek" daha iyi, karşınızda olsaydı göz korkuta bilirdi hayati.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

ORHAN
PAMUK

ORHAN PAMUK çocukluğundan beri altmış yıldır zaman zaman hatıra defteri tutuyor. Son on üç yıldır düzenli bir şekilde tuttuğu küçük boy günce defterlerine aynı zamanda resimler de yapıyor. Resimli hatıra defteri sayfalarından seçmeler...

DÜNYA İLE ARAMA MESAFE KOYDUM

Burada bütün yaz Minger Adası'nı hayal ettim. **Balkon penceresinin dışındaki dünyanın renkleri**
Vali Sami Paşa'nın makam odasından gör-
düğülerine benzer.

Matisse'in Güney Fransa'da yaptığı, Akdeniz'e açılan balkonları, panjurları hatırlatan hoş bir şey de var manzarımda. Cümlelerimi kurarken, kahramanların Minger Adası'nın yokluklarında koştururken aklımın bir yanı da bu odadaki ışığa, bu hoş manzaraya, ırın çam - incir ağaçlarına baktığını, **onları gördüğünü de kendine hatırlatıyor ve böylece hayallerimle manzara birbirine karışıyordu.**

Burada bütün yaz Minger Adası'nı hayal ettim. **Balkon penceresinin dışındaki dünyanın renkleri**
Vali Sami Paşa'nın makam odasından gör-
düğülerine benzer.

MATISSE'İN GÜNEY FRANSA'DA
YAPTIĞI AKDENİZ'E AÇILAN BALKONLARI
PANJURLARI HATIRLATAN HOŞ BİR
ŞEY DE VAR MANZARIMDA
CÜMLELERİMİ KURAR-
KEN KAHRAMANLARIN MINGER
ADASI'NIN YOKLUKLARINDA KOŞTURUR-
KEN AKLIYIM BİR YANIM
DA BU ODAKİ İŞİĞE
BU HOŞ MANZARAYA
İNİSAM ET-
TİMİZ
MANZARA BAKTIĞIMI, ON-
LARI GÖRDÜĞÜYÜ DE
KENDİME HATIRLATIYOR
VE BÖYLECE HAYALLERİM
MANZARA BİRBİRİNE
KARIŞIYORDU.

YAZI YAZDIĞIM MASANIN DURDUĞU
GENİŞ ODAKIN YER KAPLAMASI
BUTURUNCU, KAHVERENGİ, TAŞLA-
RIN, PARKE MISALI (VE RENGİNDE)
İÇİ GEÇMESİ, BAZAN KENAR-
BAZAN DA MİSAFİRLERİMİN BAŞI-
Nİ DÖNDÜRÜYÖR. BU YER TAŞ-
LARININ MİZGİSİ VE İLKİMİZ
LA VİDEOLAR SELEHİM... BÜTÜN
ALEMİ BU MASADAN KELİMELE-
Rİ GÖRDÜM. DÜNYA İLE ARAMA
MESAFE KOYDUM. EVET.

Dünya bir türlü dengeye gel(e)meyen, her daim başka kaynakların bir diğeri ni takip ettiğ i dev bir sadakatsizlik bütünüdür.

DÜNYA

Arı ve duru bir evren bizim için gözlem dışıdır. Dünya karmakarışık bir ilişkiler ağıdır. Birbirinden sıg ya da derin farklılıklar ayrılmış bambaşka kâkları na, ara vermesizin birbirleriyle tepkimelere girmelerinden, başkalaşarak çözümlerinden ve başkalarıyla yeniden tepkimelere girip yeniden başka varlıklar olarak şekillenmelerinin toplamıdır. Dünya bir türlü dengeye gel(e)meyen, her daim başka kaynakların bir diğeri nitelikte ettiğ i dev bir sadakatsizlik bütünüdür. O duru, arı ve durağan olanın karşısındadır. Bulanık, katışıklık ve değ işkendir.

Sürekli değ iş en bu dünya, zihinlerimizde, ruhlarımızda tekrar tekrar haritalanmak zorunda kalır. Haritanın işaret ettiğ i her varlık belli bir süre içerisinde başka varlıklarla iş birliğ i yaparak yeni varlıklar üreteceğ inden, ya da başka varlıklarla iş hen çözüleceğ inden, harita sıkça boş aşı kar. Fakat böylesine karmakarışık bir dünyada, zihinsel ve ruhsal bir harita olmadan ne bir adım atabilir, ne bir anlam bulunabilir. Haritanın tek bir kişi için çıkarılması da istenilen sonucu vermez. Onun iş leş mel olabilmesi için, belli bir sayının üzerindeki insan tarafından kabul edilmesi gerekir.

Zihnimiz, bilincimiz, duygularımız ve inançlarımız, dünyanın değ iş im hızından bir miktar geridedir. Dünya ışık hızıyla değ iş iyor, zihnimiz, bilincimiz, duygularımız ve inançlarımız ses hızıyla ona uyum sağı lamaya çalışır. Tipik uydur üzerinden yapılan bir canlı yayında görüntünün dünya televizyonlarına birkaç saniye geç gitmesi gibi, yaş ama iş liğin geç i olarak çıkarılan her harita, - ki bunlar zorunlu olarak eksik, çarpık, ideolojik ve iş abetsizdir - yaş amın son hali yerine, bir miktar öncesinin semptomlarının betimidir. Fakat harita bir keş kâbul edilince, dünya belli bir dönemdeki haline görece yakın bir betimleme üretniş olsa da, o dönem geride kalı r, yaşam ın hem en aynı kapsayıcılığa bir yeni harita yapılması açğ ından, eski harita yeni dünyayı temsil etmeyi sürdürür. Zihinlerimiz, bilincimiz, duygularımız ve inançlarımız, haritaya sadık, dünyaya sadakatsizdir. Ta ki haritaya yeni, çaplı ve etkin bir güncelleme gelene kadar.

Fakat harita ontolojik olarak bir çarpıklık merkezi olduğ undan, yeni harita da dünyanın hiçbir dönemini tam olarak yansı tamaz. Sadece eskimiş olanı daha kullanış lı olma olasılığ ı taşı r. Bununla birlikte, dünyanın yalnız ceket bir anı için dahi sayısız harita çizilebilir. Bu haritalar birbirlerinden son derece farklı olacaktı r.

Bu farklılıkların sayısız nedeni vardır fakat biz ya zı çerçevesinde yalnız ca olç ekleş orununa odaklanalım. Haritada olç ek paydası küç üldükçe, haritadaki detaylar artar. Olç ek paydası büy üldükçe, haritadaki detaylar azalır. Gerçekte olup biten her şey, detaylardan

kaynakları nç ünkü yaşam genellemeler çerçevesinde düşünülür fakat detaylarda yaş ar. Yaşam harita üzerinden anlamak zorunluluğ u, bizi topoğ rafik yapmaya zorlar. Fakat detaylı bir dünya haritası çıkarabilecek bir topoğ rafin, dünyadan aş ırı derecede fazla veri çekmesi, bu verileri iliş kilendirmesi, neden sonuç iliş kililerine yatması, kavramsallaşt ırması; duyguları, duyduları eş leşt irmesi, inançlarla çerçevelemesi gerekir. Tüm bunları yapması da

yetmez. Ardından bu topoğ rafin, ortaya çıkardığı haritasını, kitlelere sunduğu ve onlardan geç erlik onayı almış ıdır. Haritasını, baş kalarının zihinlerine, bilincine, duygularına ve duydularına hitap eden bir gerç ekle olarak sunar, onları kendi haritasını referans alması ika etmesi gerekir.

Harita referans alındığında, dünyanın kendi gerç ekleğ ine göre değ i, o haritanın temsil gücüne dayanarak hareket edilir. Yani kitlelerin nasıl hareket edeceğ ini, topoğ rafı lar belirlemiş olurlar. Bu şu anlamagelir: dünya üzerindeki karmakarışık ilişkiler arasında hangi iliş kilerin ne olduğ una dair açıklama yapıp, onları kavramsallaşt ırarak paket sözcükler haline getirip, toplumsal algıda dolajı ma sokanlar, baş kalarını kendileri gibi düşünmeye ika etmiş olurlar. Bunun gerç ekle bir ilintisi olması gerekmez. Ç ünkü insanlar gerç ek dünyaya göre değ il, dünyanın çıkarılmış haritasına göre tutum geliştirirler.

Bu yüzden, insanların dünya karş ısındaki tutumları, topoğ rafı ya çerçevesinde inş a edilir. Dünyanın haritası iş leş imi ölç üde kavramlara ç akar. Olayları, olguları, tutumları, iliş kileri birer bileske olmamış ötesine atarak, onları birer varlık olarak saptamak, ancak onları bir sözcükle eş leyip, bu olaya, olguya, tutuma, iliş keye kavramsal bir betimleme yapmak mümkündür. Her bir kavram bir yaşam olanağ ı, bir varoluş biçimi iç iktir. Bu yüzden yaşam pratiktedir gibi görünür ama büyük oranda teoridir.

Bir şeyi ullanacak ya da gurur duyulacak kı lan, yararı ya da zararlı gösteren, niteliğ i ya da nitelsiz hissettiren, beğ eni ya da nefret dururan, anlamıyla da anlamı sonunıyan, haritalarında yapılrken fark edilen, iç i edilen kavramları r. Dünya fiziksel bir anlam olarak yaş ansa da, onun yazılı m bütünüyle teordir. Baş kalarıyla kurduğ umuz bütün iliş kililer, kavramları n yönlendirmelerinin sonucudur.

Her şey birbirleriyle iliş kilendirilebilir. Fakat çoğ u şey birbirinden yalı tılarak algılanmışt ır. Bu yüzden birleşt irilen her varlık, ortaya yeni bir tepkime çıkar. Yeniliklerin temelinde, daha önce hiç birbirleriyle iliş kilendirilmemiş i farklı olgunun, varlığ ın, zihnin ya da duygunun tepkimeye sokulması vardır. Her bir yeni tepkime, ancak yeni bir kavramla paketlenildiğ inde kendisine haritada yer bulabilir. Kavramsallaşt ırılması bir şeyin, haritada yeni olamayacağı ndan, insanlar ona karşı bir tutum gelişt ir(e)mezler.

Yaşam, kavram icat edilemeye dayanan bir pratiktir. Kendi kavramlarını icat etmeyenler, baş kalarının kavramlarında daraltılırlar. Kendilerine yaşam olanakları açmak yerine, baş kalarının kurguladığı yaşam olasılıklarına sıkış ırlar. Baş kalarının kavramlarını dış ına çıkarmamak, yaşam ın topoğ rafı nın çerçevesinde yaşamaktır. ✎

ZEYNEP

SAHRA

Yanağından tek damla yaş süzülüyordu. Hemen cebimdeki mendilime sarıldım. Mendilim gözyaşını silmek için hazırda ama onu ağlarken görmeye hazır değildim.

DUMAN YARASI

O nu gördüğüm ilk anı hep hatırlarım. Hafızamdadır hâlâ omuzlarına acıyeyle attığı koyu pembe paltosu, krem rengi pili eteği, saç önüne dokülmesin diye tepesine tuttuğu koca gözlüğü ve pembe ruj. Ah bir de dudaklarındankindi arkasına attığı şuh kahlkalanı...

Ona ilk âşk olduğum anı da hatırlarım.

Onu gördükten birkaç dakika sonrasıydı. Parmaklarının ucundaki kâğıt parayı uzatıp **"Şuradan bize iki paket ince sigara al dâgel bakalım yakışıklı,"** dedikten sonra, koşarak getirdiğim sigara paketine uzanırken eğilip yanağımdan makas aldığı andı.

O günden sonra ona dair her şeyi taze aklıma kaydediyordum. İlk jölme de sonraki hafta sürmüştüm mesela. Yine benim getirdiğim sigarayla molay geçirirken çeneme hafifçe dokunup, başımı iki yana çevirmişti. O zamanlar doğağ olduğunu zannettiğim uzun kirpiklerimi bana yaklaştırmış.

"Dur bakayım sana, aslında saçını yapsak John Travolta'ya benziyorsun sen çocuk," deyip kırıkdıştı arkadaşıyla, ince sigarasını yüzüme doğru üflerken.

Birkaç gün sonra öğrenmişim, duvarına posterini astığı fîmde oynamış bahsettici adam. Fena biri de değildi. Jöleryi kaftama boca ederken ayrıya bakıpadım gülüşünü taklit etmeye çalışıyordum. Ben de kendimi o adama benzettirebiliyordum artık.

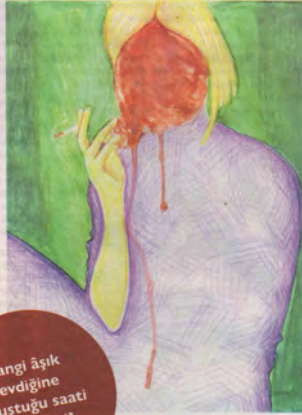
O beni nasıl görüyorsa ona dönüşüyordum, bana ne diyorsa o oluveriyordum.

Yakışıklı diye sesleniyordu, yakışıklı oluyordum. Adını yeni duyduğum fîm yıldızına benzeyordum aniden. Hızlıydım, öyle söylenmişti. Duvarına asılan üflükleri sigaraları fabrikada vardıya arası bitirmeden ve tabii gazolanı ısınmadan bir ben yetiştirebiliyordum onlara.

Beyfendiydim, elime sıkıştırmaya çalıştıkları kabul etmiyordum. Çünkü ben ödemeni onun bana doğru havaya bıraktığı öpücüklerle alıyordum zaten. Bunu ona söyleyiyordum tabii ama o zaten biliyordu. Bildiğini başkalarının görebiliyordu.

Âşk olan kişi etrafına, görünmeyen ama hissedilen bir enerji yayır. Ondanlar yemek masasında yanına oturam, yüzüne bakamı sen süzmesi hatta babamı düşünmekla zeyilebaşına vurup **"Âşkım mı oldun yoksa sen hergele,"** diye azarlarmış.

Mevsim bahardanyaza geçerkenfabrikada

Hangi âşk sevdiğine kavuştuğu saati şaşırırdı ki?

vardığımdayine duvara yaslanmıştı. Bu kez ne yanında kimse ne de parmaklarının arasında sigarası vardı. Aslında vardıya arası da değildi, olmadığını biliyordum. Çünkü ben her zaman erken gelir onların çıkışın beklerdim. Asla geç kalmazdım. Zamanı kaçırmam, şaşmam imkansızdı. Hangi âşk sevdiğine kavuştuğu saati şaşırırdı ki? Başını gökyüzüne çevirmiş kederle bulutlar arasında bir şey arıyordu. Yolunda olmayan bir şey vardı. Küçük adamlarla yanına yaklaştığını ırkmedi. Belki de üzerine boca ettiğim babamın losyonunun kokusundan geldiğini anlaşırdı.

Yanağından tek damla yaş süzülüyordu. Hemen cebimdeki mendilime sarıldım. İzlediğim fîmde görmüştüm, bir erkek her zaman yüzünü bir kadına karşılaştırmalıcağın hazırık olmalıymış. Haklıydı. Mendilim gözyaşını silmek için hazırda ama onu ağlarken görmeye hazır değildim.

Yüzü bana döndüğünde yerimde bu kestim. Elmacık kemiginden dudığına kadar uzanan koyu bir karartı vardı. Mendilime uzanırken gülümsemişti ama ilk bakışta gözlerimden su damlaları gibi bir şey düşmüştü. Boğazına bir şey sıkışmış gibi hissettim.

"Ne vardı daha büyük olsaydın," dedi mendilime ezilmiş yanağını silerken.

Aklıma vuran ilk düşünceyle öne atıldım.

"Evlensene benimle. Bakabilirim sana. Bunu kim yaptıysa korurum seni ondan."

Söylediğim şey onu hem ağlatmış hem de gülümsetmişti. Yanağından süzülen yeni yaşları elinin tersiyleyalakayıp, ıslaklığına aldrmadan yanağıma dokundu. Hüzününü tenimde hissetmek didirimi tıtmıştı.

"Beni kendimden koruyamazsın ben çocuk," dedi usula.

Sesindeki bir şey hasta olduğum aşkamlardaki gibi hissetmeye sebep oldu. İsrar etmek istedim, yanıldığını, çocuk olmadığımı söylemek istedim ama yapamadım. Dedim ya, o bana ne derse ona dönüşüyordum. Bu yüzden aptal bir çocukgibi itaat ettim, ikna oldum.

"Ama bana her ihtiyacım olduğunda sigaramı alabilirsin. Belki duman içimdeki yaraları daha çabuk kapatır." Teninden doğrulurken elyile yanağını işaret edip önemsiz bir ayrıntıyımsı gibi ince parmaklarını savuşturdu.

"E merak etme yüzümü ben hallederim."

O gün ilk kez kosturarak değil, ayağımlı sürterek getirmiştim o sigaray. Onu ve ondan sonrakileri. Yüzündeki yaraları yıllarca içine

çektiği dumanla kapatmaya çalışırken ben ona söz verdiğim gibi her seslendiğinde sepetine istediğini birakıyordum.

Çizip saksları arasında oturdugu penceresinden uzan seslenmişti yine.

"Hey çocuk, bana bir sigara alabilir misin?"

Sesi artık pusluydu. Yılarcı dumanla bastırdığı hüzün ses tellerine de yansmıştı.

Elinden tuttuğum oğlum şaşkın bakışlarıyla bir ona, bir bana bakıyordu. Tanımadığı bu kadının babasına seslendiğini emin olamamıştı.

Artık çocuk değildim besbelli. Ama o bana seslenirken onun gözünde neysen o oluveriyordum hâlâ. Bu yüzden uslu bir itaatle başımı sallayınca onun da dudaklarına bir gülümseme yerleşti. Eski bir sırı saklayan iki dostgibi baktık bir süre.

Yüzündeki onlarca kırışıklığa, titreyen ellerine, pusu sesine rağmen hâlâ bir zamanlar âşk olduğum kadını hatırlayabiliyordum.

O penceresinden yine bulutlara çevirdi başını, ben de o anki gibi yanağına makas almak için yola koyuldum.

Devekuşu Kabare'nin Yıldızı, Yeşilçam'ın Unutulmazı Metin Akpınar'ın Hayatı

Sahneye
Adanmış
Bir Ömür:

**METİN
AKPINAR**

Zeynep
Miraç

Zeynep Miraç, Metin Akpınar'a en doğru soruları yöneltiliyor; onun tiyatro tutkusunu, en yakını Zeki Alasya'yla dostluklarını, eşi Göksel Akpınar'la aşkını, Anadolu'daki turnelerini, Ulvi Uraz'dan Haldun Taner'e "höcalar"ını bir bir anlatıyor bize. Üstelik karşımızdaki manzara yalnızca Metin Akpınar'ın hayatı değil, aynı zamanda bir Türkiye tarihi kesiti. Ne de olsa Metin Akpınar'ın hayatı, sahneye adanmış bir ömür...

mundiktap.com | f | i | t | mundiktap

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Mehmet Ali & Akşemsafas

TEKTAŞ CİNAYETİ

EMRAH
SERBES

Sadece o günün yorgunluğu değildi bu, senelerdir süren bu bekleyişler yormuştu başkomiseri. İşinin çoğu beklemektir, doğru zamanı doğru yeri.

Kurtuluşta, sokak ortasında bir bıçaklama olayı vardı. Behzat Ç. ile Harun Yenimahalle'de emniyetten yönlendirildi. Behzat Ç. bir sigarayaktı, kolunu arabanın camından dışarı uzattı. Direksiyon koltuğunda Harun vardı.

Olay yerine vardıklarında bıçaklanan şahsın öldüğünü gördüler. Kırk yaşlarında biriydi. Ambulans gelmiş ama yaralarını yetiştirmemiş. Ölüyü almaya da yanaşmıyorlardı; çünkü ambulanslar ölüler için değildi. Adli tip aracı bekleniyordu bir de savcı.

Akbabıa ölünün başına çömelmişti, Behzat Ç.'ye bakıp “En az altı yerinden bıçaklanmışsın ağa,” dedi. Beş dakika sonra Hayalet yanında bir görgü tanısıyla geldi. Adam eli yaşlarında, kel kafalı, zayıfca birşeydi, amirinin kim olduğunu biliyormuş gibi doğrudan Behzat Ç.'ye bakarak anlatmaya başladı, “Şimdi söyle,” dedi. “Şu köşede ki camii görüyor musun, rahmetli oradan çıktı konuşmaya başladı, arkasında biri vardı, katli süratli biri, yolun ortasındayakaladı rahmetliyi, çektii bıçağını arka arkaya bıçaklamaya başladı. Rahmetli yerde hareketsiz yatıyordu, onu bıçaklayan ceplerini karıştırdı, cepten bir şey aldı gitti. Gayet sakıngitti, böyle yürüyerek, ne bir şey yapabiliirdi, ne bir şey edebiliirdi, elindebıcağ vardı.”

“Öldüren de camiden mi çıktı?” diye sordu Behzat Ç.. “Evet.”

Harun, “Ağbi olay sence hırsızlık gibi mi duruyor?” diye. “Sonuçta öldürdükten sonra ceplerini karıştırmış.”

“Bilmiyorum Harun. Ama o caminin içinde bir şeyler olduğunu kesin, hele bir şu camiye gidelim.”

Köşede ki camiye doğruseri adamlarla yürüdüler. Cemaat dağılmıştı, içeri girip imanı buldular, kırk yaşlarında biriydi, ne olup bittğini sordular.

“Ben ne olduğunu görmedim,” dedimam. “Sadece duyduğum, yolda birileri bıçaklanmış.”

“Şimdi imam efendi, güvenlik kamerası var değil mi?” diye sordu Behzat Ç..

“Var tabii.”

“Hele bir bakalım.”

Güvenlik kameralarını incelemeye başladılar, iki tanesi caminin içini görüyordu, biri de avluyu. Avluya bakan kamerada aradıklarını buldular. Öldürülen adam camiye giriyordu. Sağırda abdestlanıladı doğru gitti, ceketini asarken düşürdü, sonra tekrar astı. Sonra beklenmedik bir şey oldu, abdest almayakine ceketini alıp camiden dışarı çıktı. O arada abdestlanırlardan biri kalktı, ceketinin cebine baktı, sonrada konuşmaya başladı.

“Behzat Ç. ‘Evet’ dedi, ‘Bir araba’ dedi.”

kesin ama hırsız öldürmedeğil öldürülen.”

Aynı gün güvenlik kamera kayıtlarını alıp uzman ekibe verdiler. Onlar katilin fotoğrafını çıkarıp analiz etmeye yüklediler ama kimliği dair herhangi bir sonuç elde edemediler. “Olsun,” dedi Behzat Ç. “En azından elimizde bir fotoğraf var.”

Harun fotoğrafı getirdiğinde Behzat Ç., Sakarya'daki Piknik'te biracıyordu. Fotoğrafa yeniden camii imamına girmeleri gerekiyordu, “Ne yapalım,” dedi Behzat Ç. “Bira içmeden önce camiye gideceğimizi biliyorduk.”

İmama, “Bu şahsı tanıyor musun?” diye sordular. İmam fotoğrafı düşünceli gözlerle süzerken alını kışınmıştı. “Hayır,” dedi. “Camiye düzenli giden gençlerden biri değil. Burası küçük bir mahalle, gelen giden belirdir. Ama yol üstü diye namaza gelmişse o zaman çıkarmayıztabii.”

Tekrar emniyete döndüler. Behzat Ç. güvenlik kamera kayıtlarını bir daha izlemeye karar verdi. Kamera izleğinde bir detay fark etti, öldürülen hırsız öldürülen cebinden bir kutu almaktaydı. Tam kutunun olduğu yerde durdu.

“Ne düşünüyorsunuz?” diyesordu ekibime.

“Çalınan şey o kutu,” dedi Hayalet. “Bekle ki içinde değerli bir şey var içinde değerli birşey olan küçük bir kutuysa bu kutu kuyumcu kutsudur.”

“O zaman şunu yapılmalyız.”

dedi Behzat Ç. “Camiye yakın kuyumculara fotoğrafı göstermeliyiz. Kalkın bakalım, kuyumcular kapamadan gidelim.” Camii yakınında iki kuyumcu vardı; ikincisinde doğru adrese gelmişlerdi. Kuyumcu altmış yaşlarında, güler yüzlü biriydi. “Evet tanıyorum,” dedi. “Benden geçit tektas yüzük aldı. Uzun uzun pazarlık etti, herhalde çok parası yoktu. Mücevher alamad, atom taşlardan birini aldı.”

“Kaç paralık yüzük aldı.”

“1500 liraydı, 1400'e bıraktım.”

“Bir şeyler biliyor musun hakkında, konuşunuz mu?”

“Evet. OSTİM sanayide kaporta ustasıymış.”

“Güzel,” dedi Behzat Ç.. “Aradığımız kişiyi bulduk sayılır. Acaba sanayi kapamış mıdır?”

Saat akşam sekiz buçuktu, ertesi sabah gitmeye karar verdiler. Behzat Ç. evine gidip tektli kutuanaotordu, sıziyanayaklarını sehpayazutıp bir bira açtı. Dışarıda ilk bir ilkbahar gecesi vardı. Saatgece ona doğru Behzat Ç. koltuğunda yavaş yavaş sızı, televizyonun matığıyüzüne vuruyordu. Sabah beşesodoğru uyandı, koltuğun kenarında dört boş bira şşesi vardı. Daha fazla uyuyamadı, her tarafı tutulmuştu, ‘en iyisi bir dış şşey’ diye düşündü ama dışa girmeye iğenyordu. Sabahlan insanın üstüne çıkan korku ve kararsızlık karışımı bir duyuyı çşirdi. Sonunda birden doğrudu, hırladışağı girdi. Dışundan arından bolçiftlik kaşarlı bir tost yaptı kendine. Dışarıdan bir gazete alıp emniyete

Görev, görevdi,
Behzat Ç.
onu severek
yapmasa bile
böyleydi bu.

gitti. Az şekerli bir kahvesöyle kendine.Memurlar gelene kadar gazeteyi okudu, sabah dokuzda Harunla birlikte OSTİM Sanayiye doğru yola çıktılar.

Harun yolda, "Ağbi" diye sordu. "Gençlerbirliği yeniden Süper Lig'e ne zaman çıkarsa ne?"

"Bilmiorum Harun ama bence çok uzun sürmez. Benim umutlu olduğum tek konu Gençlerbirliği, ondan da umudu keserek yaşamamı ne anlamı kalır."

OSTİM Sanayiye varmışlardı, kaportacıları sırasıyla gezmeye başladılar. Üçüncüde aradıklarını buldular. Kaportacının sahibi fotoğrafı bakıp "Valla bulursanız buraya gönderin" dedi. "En iyi ustamdı, iki gündür ortada yok."

"İsmi ne dayı?" diyordu Harun.

"Sefer. Sefer Günaydın."

"Bizecep telefonuz lazım, bir de adresi."

Behzat Ç. cep telefonunu kendi telefonuna yazıp arad, "Alo," diyen sese, "Sefer sen misin?" diye sordu

"Kim arıyordu?"

"Ben çayırüstü büro amirliğinden Behzat. Sefer sen konuyu biliyorsun, şimdi bize zorluk kalmadı, neydesen söyle gelip seni alalım."

Sefer telefonu kapattı. Kaportacının sahibini yanırlanmışlardı, Sefer'in evine doğru yola çıktılar. Kapıyı Sefer'in annesi açtı.

"Seferede mi?" diye sordu Behzat Ç.

Kadın karşısında üç kişiyi bir dengörünçürkümüştü, titrek bir sesle, "Hayır işte," dedi.

Kaportacının sahibi, "Ben onun ustayım," diye sözle karıştı. "İki gündür işe gelmiyor teyzecim."

"Bilmiorum. Sabah işegidiyordum diye çıktı."

"Akşamları geliyor mu?"

"Geliyor. Siz kimsiniz.Polis misiniz?"

Behzat Ç. cevap vermekte bir an tereddüt ettikten sonra, "Polisiz anımsam," dedi. "Sefer bir olaya karıştı, görürsen teslim olmasını söyle."

Kadın elini kalbının üstüne koydu, "Ne oluyymış?" diye bağırdı.

"Talıştı bu olay. Ama onun için en iyisi teslim olmak.Sen böyle söyle,tamam mı anncim?"

"Ne yapt, söyleyin bana. Söyleyin."

Bir şey demeden kadının yanından ayrıldılar. Behzat Ç. ile Harun evin önünde, arabannı içinde beklemeye devam ettiler.

"Ağbi midem kazındı," dedi Harun. "Ben gideyim de tavuk döner möner bir şey alayım."

Harun gitti, Behzat Ç. tek başına beklemeye devam etti. Karşı evin balkonunda paslanmış, tozlu bir bisiklet vardı. Behzat Ç. kendini yorgun hissediyordu. Sadece o günün yorgunluğu değildi bu, senelerdir süren bu bekleyişler yormuştu başkımiseni. İşinin doğru beklemekti, doğru zamanı doğru yeri. Bin dört yüz kırk bir yüzükü için işlenmiş çinayetin faili belki bu akşam annesini görmek isterdi. Görmek istemezse boşuna beklemiş olurdu. Görmeyince de aklın ve kalbinin sızması bile boyardı bu. Harun tavuk dönerini getirdi,

kendisininkini bir çipda bitirdi, Behzat Ç.'nin istahı yoktu, yansın bitirdiyasını Harun'a verdi.

Akşamsekiz buçuğa doğru Behzat Ç., Harun'a yüz lafı verdi, "Şuradan alı bira al gel," dedi. Oluklu için biraz zamana geçmek için en iyi yoldu. Gece on iköye doğru Hayalet geldi, "Ne var ne yok?" diye sordu.

"Bıralar bitti," dedi Harun. "Sefer ortada yok."

"İki tane yakın arkadaşını tespit ettim," dedi Hayalet. "Birinde Akkaba bekliyor, birinde Erhan."

"Havagüzle, dışarıda parkta da yatabilir," dedi Behzat Ç.

"O zaman yarın bir daha bekleriz."

Sefer o akşam bekleklirdi üç eve de gelmedi. Sabah nöbet değişimi yapılar, beklemeye devam etmek için yeni memurlar geldi. Behzat Ç. eve gitmek yerine emniyettegitti, surati uykusuzluktan solmuştu, odasındaki ikili koltuğa uzandı. Anlam veremekte güçlük çektiği garip rüyalar gördü, rüyasının aklında kaldı tek şey polis olmadıydı. Akşam olunca tekrar Sefer'in evine gitti. Sefer o gece saat on birde doğru Hayalet'in beklediği eve geldi. Ev Dikmen tarafındaydı. Harunekip aracını pati çekerek kaldırıp hızla yola koyuldu. Hayalet'in attığı konumagereevi buldular. "Üçüncü kat," dedi Hayalet. Kapıyı Sefer açtı, kaşının üstünde bir yara izi vardı, perversiz bir ifade veriyordu bu ona, güçlük çıkarmaya niyeti yoktu.

Behzat Ç. her ihtimale karşı belinden kelepceyi çıkarp Sefer'e taktı. Sefer bekleklirdi kelepçenin soğuk çeliğini hissedince mahzunve perişan bir halde gülmüşse, "Ben de teslim olmaya gelecektim," dedi.

"E be kardeşim," dedi Behzat Ç. "Bizi niye uğraştırdın o zaman?"

Ayngece Sefer'in sorusuna başladılar, olay ortadaydı, Sefer'in doğrulanması kalmıştı bir tek. İçten gelen kısıksa bir sesle anlatıyordu Sefer, "Asgari ücretle çalışıyorum," dedi. "Bir lir annemle hesabını yapmak zorundayım ben. Güç bela dışımden tırnağımdan artırdım bir yüzük aldım. Sevdiğim kıza vermek için. İşte bu sefersiz geldi onu çaldı. Ben uyanık olmak zorundayım, abdest alırken bile arkamı kolluyordum yüzüğü bir şey olmasındıyve. İlk başta anlamadım, birigeldi çeketini düşürdü, tekraraştı. Tam abdesti bitirecektim şüphelendim, kalktım yüzük yok. Çıktım camiden koşmaya başladım, gördüm o şerefsizi, o da koşuyordu. Oyle bir hırslanmışım ki sokağın sonuna varamadan vurdum bıçağı."

"Talıştı bu değer miyd?" diye sordu Harun. "Tektaş için şimdi bütün ömrün çürüyecek."

"Ben evliktı teklifini ettim komiserim. Kız kabul etmedi zaten, beni ne yapşın, gözü yükseklerde. Yüzüğü geri satacaktım, faturaları ödemek için. Onun da siniri vardı üstümde. nevrin döndü."

Ayngece fezekeyi hazırlayıp Sefer'i mahkemeye çıkardılar, nöbetçi sulh ceza hâkimi tutukladı. Sincan Cezaevine doğru yola çıktılar, Sefer aynı koltuğa ağır bir yükün altında ezilmiş gibi oturuyordu.

Behzat Ç. sabaha karşı evine döndü. Dolapları bir biraaldı, tekli koltuğuna düşer gibi bıraktı kendini. TRT Belgesel'i açtı, ona belgesel seyretmekiyi gelyordu, unutmak için. Hamallarla ilgili bir belgesel vardı. Eminönü'nde ekmeğini sırtlarında yük taşıyarak kıranların belgesel. Behzat Ç. de bir hamal kadar yorduğu yaptıkları işler çokaydı da oha. Belgesel bitince, televizyonu matrisi yüzüne vuruyordu. ■

AKLINDAN
BİR SAYI
TUT

seni yirmi birinci kez terk ediyorum
yine bilmeyeceksin
yalnızlıkta açılan parantez içi
bir arpa boyu yol
ne gönül dolduruyor,
ne yer yüz başkasına
iç ezen, dil susturan,
et çürüten bir araf
seni az önce terk ettim.
sana ne zaman geleylim?

yalnızlığı büyüyorsun
zifiri sabahlara uyanıyorum.
vakit çok geç olmadan
ben artık oynamıyorum

izin veririm kendime,
tuzlu rüzgârlara soyunacağım
uzanıp sıcak toprağa
belli yıldız kaydırırım
bir şarkı dolanır dilime
burnum sızlar, ağlarım
"şimdi şu dalga bize çarpsa naparsın!"
boğulurum

Ambulans gelmiş
ama yaşarken
yetememişti.
Oluyü almaya da
yanaşıyorlardı çünkü
ambulanslar ölüler için
değildi.

5497- Dr. Sabri Türel KİTAP İÇİN'in en aid ettiği okurlarındandır. Oradaki günlükümle ilgili maddelerin doğum günüm ve evlilik yıl dönümümü not etmiştir, o günlerde arayıp tebrik eder. İçeliğe bakar mısınız? Kendisinin bir özgün yeteneğinden bahsetmek istiyorum, avokado çekirdeklerinden teatral kalem uçları üretir. Görseline bakar mısınız?

5498- Prof. Peter Hristoff (doğ.1958, İstanbul) yetkin bir ressam ve akademisyen (SVA-New York) ve tabloları Metropolitan Museum of Art'a kabul edilen üçüncü Türkiye doğumlu sanatçıdır. Yapı Kredi Kültür Sanat Merkezi'nde açtığı beşinci sergisinin başlığı, "Memento İstanbul'du" (31.03/09.08/22). Kapsamlı sergide dede-baba-oğul Hristoffların (ve dostları bazı Türk ressamlarının) usta işi tabloları ile aile arşivinden nostaljik mementolar (siyah/beyaz fotoğraflar, asile portreleri, suluboya kartpostallar, desenler, baskı ve eskizler, baskı makinası, örtüler vb.) yer alıyordu. Sergi kataloğuna yazdığım sunuş yazısının son iki cümlesidir: "Edward Hopper, 'Sözcükler yetseydi, resim yapmaya gerek kalmazdı' demiş; 'Memento İstanbul. Hristoff Aile Arşivi' elzem bir sergi."

5499- 14.04.221 Küratörlüğünü Dr. Necmi Sönmez'in yaptığı "Şairler Neden Resim Yapar" adlı sergiyi İ.B.B.'nin Sarıhanede ki merkezinde içi kişiye sorarak buldum. Ardından Şehzadebaşı Camii'ndeki (tevellüt 1548) iyi şair, örnek inanç insanı Sezaî Karakoç'un mezarını ziyaret ettim. Cami'nin bir köşesinde Türkçe/İngilizce bir bilgi panosu vardı. "İstanbul'un Orta Noktası" başlıklı panoya göre; Şehzade Camii'nin ana caddeye bakan avlu duvarının, Dede Efendi Caddesi tarafındaki köşesinde 38 cm çapında, 128 cm yüksekliğindeki yeşil mermerden yapılmış taşın İstanbul'un merkezini işaret ettiği rivayet edilir. Evliya Çelebi'ye göre Mimar Sinan Şehzadebaşı Camii'ni öyle bir yer yapmamak ister ki aynı zamanda İstanbul'un tam merkezinde olsun. Sur içinden ölçüm yaparak kentin ortasının burası olduğunu tespit eder ve buraya taşını kor. On'a göre burası İstanbul'un ortasıdır. Bir başka rivayete göre yeşil mermer Bizans döneminden kalmadır, Mimar Sinan önceden var olan işareti revize etmiştir. Bu özet bilginin yer aldığı panoyu, kullandığım tek sosyal medya seçeneği WhatsApp'ta paylaşımını iki iyi şair Ömer Erdem ve Baki Ayhan T., Orhan Velî'nin "İstanbul'un orta yeri sinema; Garip'in mahzunluğum duyurmayın anama" dizesini anımsattılar. Doğru, caminin yanında 2 veya 3 film arka arkaya oynatan sinemalar vardı. 1960'ların sonunda ben de gitmiştim...

5500- Yusuf Atılgan 1973 ürünü "Anıyurt Otel'i" önemli bir saire 1982'de izlenirken Yusuf Atılgan'ın bir diyalogunda...

Benim bir karıncaya bu nazımın vardır."

eve CAT başına
"İNCİK BONCUK"

başkadır. Renkleri, kokuları ve ışığıyla insanın yüreğini çeler. Kafam ne zaman bir şey bozulsun, çarşıya sığınırım.Ailedekiler de bunu bilir. Bugün Kapalya gittim dedim mi, bilirler ki bir şey daralmışımdır. O renkli, parıltılı, patırlılı görüntülü kalabalıkta tasalanırken, yaşamın kırışıklıklarını düzleten bir sihir var gibi gelir bana. Eminönüye uzanan yokuşa vurunca bakarmım, hafiflemişim...

5494- "Rahibinden Satılık Kilise"den – k.k.kender, 2006:

-Sinema, şiirin yalano şahididir.
-Tabiata karışmış, yanlış hicivdir.
-Yalnızca iki el ateşedeceksin!
Çünkü aşk israf değil!
-Bir cinayet işlemişim belli.
Ellerim mürrekkep içinde.

5495- Kitap önerileri;
Ümit Dünyası – Ümit Bayazoğlu, Tabiat Kitap / Eee! Daha Daha Nasıldık? – Fısun Elioğlu, Kendi Yayını / Filler Çapraz Gider – Altay Oktom, Yitik Ülke / Bir Üretim Mekânı Olarak: Beyoğlu Düşerse – Burcu Pelvanoğlu, SEL / Memento İstanbul, Hristoff Aile Arşivi (Sergi Kataloğu) – Peter Hristoff, Ed. Fısun Yalçınkaya / On Birinci Roman, On Sekizinci Kitap – Dag Solstad (Çev. Banu Gürsaler Sivertsen, YKY / Toprakları Kapatmak – Melek M. Özkesen, İletişim / Çanakkale Muharebeleri – Şahin Aldığın, Melike Bayrak Özçelik, İç Kültür / Odeki Canlar – Beşir Ayvazoğlu, Kapı...

5496- "Berhayat" – Mustafa Akar, 2017: "Peşrev"den tadmik

Gereksiz bir şair yazmamak istiyorum, gereksiz bir şair yazmadıklarımanı kanıtlamış olman.
N e b i r d e v i m b a ş l a m , n e d e b i r t i n i ş .
D a l a y s a o l s u n , y a z g ı ş u n d a k i b u l u n t a g ı
H ı ç i r h o s t a y a d e v a o l m a m ı s i z e r m .
S a k a t m a n b i r ş i r v a r s a , b e n i n a y a z m a m ı s t e r i m .
H a r l ı q ı n b i r ş i r , o n u d a y a z a c a q t ı m .
T u z u c ı o l m a m ı j a e ,
H o d d a o l m a n y o l .

SEYYİDHAN
KÖMÜRCÜ

**Arabaların içerisindeyken, ön ya da yan camına bakmayı terk edip
arka camından geride bıraktığım yolları seyretmeye başladım.
Artık gittiğim ya da geçtiğim değil, geride bıraktığım yerlere bakacaktım.
Baktım.**

GERİYE DOĞRU İLERLEYELİM

Beni aradığı anda dökülen bir otobüsün içerisinde Bayaktaydım. Ekrana bir daha asla öyle bakamadığım o telefonu çantamdan çıkarıp arayan sen olduğunu görünce, otobüs, ben, telefon; hep beraber titredik. Zangır zangır. Hem o hüzün, aklımda dünyanın yamulduğu ay olarak kaldı, hem geriye doğru ilerleyelim diyen şoförün sesinedönüp geriye doğru ilerlenmez ki, dedim.

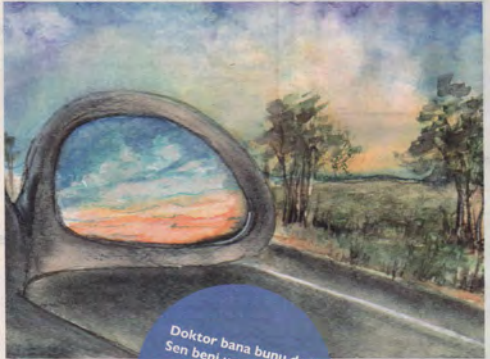
Gövdemden bir kemik çıkardığım, olsun, bir kemik eksik olmasın da yaşarım dediğim o günlerde, arabaların içerisindeyken, ön ya da yan camına bakmayı terk edip arka camından geride bıraktığım yolları seyretmeye başladım. Artık gittiğim ya da geçtiğim değil, geride bıraktığım yerlere bakacaktım. Baktım. Gövdemden bir kemikmişsin sen, bir yermişsin, biraz daha bakayım neymişsin diye diye en sonunda o kemiki özenle çıkarıp karşımdaki masaya bir kitapmış gibi bıraktım.

Dilin ağzıda daha dün çekilmiş dişi aradığı, sonradan birkaç gündür o dişi ararken durduğu o boşluk, o baş dönmesi, o yerin adı neyse orada kaldım. Çekilmiş dişin yanındaki diğer diş ne yaparsa öyle; günler, aylar, yıllar adı bir ağzıda olur olmaz ve hayretle yanımı yokladım. Yanımı yoklamakla başladığım harp, aklıma alınca, evden kaçmak yetmez, el sürdüm kendime. Baktım onlar çiçekekiyor ben ağaç diktim. Baktım onlar kedi bakıyor, baktım ne güzel bir bataklık; ben de kurbağa baktım. Onlar kuru, onlar ıslak, onlar duman. Annem haş diyor du ama; aslında ben hep ilaç aldım. Uyumadan önce bir, uyukda bir, uyanınca bir. Temmuz ağustos eylül bir: Beni ne bir ediyorsa orada kaldım.

Yorulduğum günlerde iki elini beline kondurup yanlarım ağırıyor diyor du annem. O bunu dediğinde aslında yanlarının ağırmadığını veyayorulmadığını en azından bir dört kız kardeş biliyor du. Biliyorduk ki mutsuzdu. Biliyorduk ki mutsuzum diyemiyorduk. Yorgunum da değil, bize bakıp yanlarım ağırıyor, diyor du. Annemin yanları bızdık. Bız çoktu, çok biliyorduk, saçlarımız uzun, anneme mutsuzluk ayıptı.

Sana bunu kırış kırış bir çocukluk geçirdim diye anlattım: Annem sanki tırnağın tepesine kadar yükselmış bir hınçla, dünyada olmayı, o an içinde bulunduğ halini unutmak için bir kağıdı avucunda buruşturup fırlatmışçasına bir bir doğurmuştu bizi.

İçindeki acıyı artık neden duyduğumu bile hatırlamayan gövdemle dur sana devamını da anlatayım. Buruşturulmuş kağıdın avuçtan ayrılıp açılırken çıkardığı o sesin bir adı olmalı. Bir adı olmalı, bir kağıdı makinarya kaptrın gürültüsüyle bir çocuğu düzleşti kaptırmam. Bakmayı bırakıp

**Doktor bana bunu dedi:
Sen beni unutamamışsın
diye unutamıyor,
sen beni anlatıyormuşsun
diye anlatıyormuşsun
ben de seni.**

seyretme yaşına gelmenin, dağını bir yerde, ovasın bir yerde unutmamın bilmediğimiz bir anlamı olmalı.

Kafam kelime doluyor bazen. Cümle değil, olay değil, kelime. Beni bir yerde birilerine anlatan sesini duyuyorum. Anlatma! Beni unutamayan yüzünü görüyorum. Beni görmekten vazgeçmediğin rüyalarını. Hem unut beni, hem artık görme rüyalarını!

Doktor bana bunu dedi: Sen beni unutamamışsın diye unutamıyor, sen beni anlatıyormuşsun diye anlatıyormuşsun ben de seni.

Hayatıma birini alıncı ben dışarı çıkıyorum demiştin. Hayatıma birini alıp bu sefer ben dışarı fırladım. En dışarı. Kemik dursa da et koşuyor. Kemik istemese de et kalkıyor yaşamaya. El değmemiş ormandan ten değmemiş denize, koş koş eskimiş bir kalbi süt kokan bir ağzıda gezdirdim.

Ağrısız gezdirirken kendisi de gezebiliyormuş insan, ne güzel. Ne güzel unutmam gereken şeyler var diyerek, unuttuğumu unuttuğu şeyleri bile hatırlamayı

veremeyiz, diyen doktorun ağzına bakıp dişini bana geri ver; dedim. Verdi.

Çekilmiş bir dişten ne yapıp diyediyse, ilk yıl delirdim, ikinci yıl ip geçirdim, üçüncü yıl seni boyunuma astım.

Aklımda bir kemik kırılmış dedi doktor, lades kemği. Göğsüm aklımda, göğsüm aklımda, göğsüm aklımda diyerek uzanıpaldım.

Geçenlerde sabaha kadar annemleseni konuştuk: Çünkü büyüdüğüce annelerinin kız kardeşleri olur bazı çocuklar.

Çünkü sana bunu tel tel anlatmıştım: Annem eskiden saçlarımızı tararken hüngür hüngür ağlardı. Bilmiyorum neyi, bilmiyorum kimi ama ağladı. Sana anlattıklarımın hepsini ona da anlattım, onlar da.

Unutma hakkı diye bir şey var dedim anne. Hatırladığım her şey beni unutsun istiyorum. Gittiğim her yer. Olduğum herkes. Yürümekten ve beklemekten baktım, geri geri koşmak diye bir şey olmalı, geri geri koşacağım o yeri bulalım anne.

Dünya beni midesine indirecekti, sana tutunup gide kaldım.

Yut benidedim anne, sabah oldu hadi uyut beni.

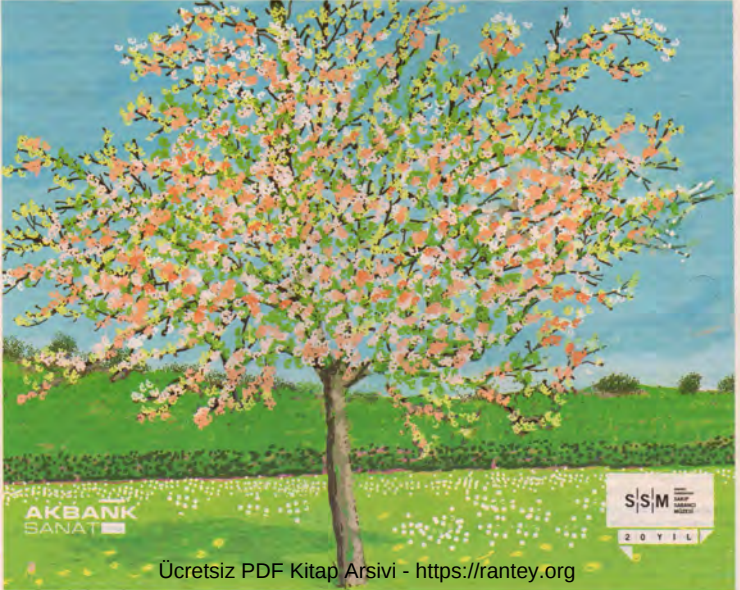
DAVID

11.05 – 29.07.2022

Sakıp Sabancı
Müzesi

HOCKNEY

Baharın Gelişi,
Normandiya, 2020

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

İsraili yazar ETGAR KERET ile buluştuk; öyküleri, yazma serüveni ve ölüm üzerine konuştuk.

ŞAKA ZAYIFIN SİLAHIDIR

Mizah ve sözcükleri hayatta kavgalı olduğun yerlere karşı sıkı yumruklar olarak kullanırsınız. Nasıl bujaordin bunu?

Kafası çalşan bir çocukluk ve zor bir mahallede büyüdüm, iki hafta önce burnumu kırdım ama çocukluğumuzda çok daha fazlası olmuştu. Bazı düşünceleri mizahla süslediğimizi insanlar daha kolay kabul ederler. Şaka zayifin silahıdır. Okuldayken öğretmenlerin hakkında, ordudayken üst rütbeliler hakkında, yaşlyken de ölüm hakkında şakayaparsınız. Bu aslında zor durumlar karşındaki hayatta kalma mekanizmamız ve başa çıkma yöntemimiz.

Acıyla dalga geçiyor gibisin öykülerinde, bu soğukkanlılığı nasıl yakaladın?

Holocaust'tan kurtuluşuşıkindi jenerasyonum ve aslında travmanın genetikaktandır durumu söz konusu. Önceki jenerasyonlar büyük bir travma yaşıyorsa Holocaust gibi, sonraki jenerasyon da genetik olarak daimi bir hayatta kalma çabası içinde oluyor. Mizah da bunun bir yolu, Örneğin bir şeyden korkuyorsanız ve korkuyla alakalı şakayapıyorsanız, o şakayı yaptığınız anda korkunuz azalıyor. Tipli havasız bir odadayken camları açtığınızda hissettiğiniz o rahattama gibi. Ve aslında dalga geçmek, şaka yapmak bunun üzerine düşünmemize, kafa yormamıza da sebep oluyor. Bunun üzerine düşünme hali durumun ciddiyetini de yeniden boyutlandırıyor. Örneğin eşinle kavgaya ettiğinde "bana bunu dedin, şunu dedin," diyoruz fakat bir adım geriyte gittiğimizde ikimiz de çok aptal görünüyoruz. Meseleye bu açıdan bakınca içindeyken yaşadığınız an çok dahaküçükle kontrol edilebilir oluyor.

"Bilek Keseler" öyküsü de filmi de ayrı ayrı harika. Bilek Keseler'in ilhamı nereden geldi?
Yakın olduğum birkaç kişinin intihar etmesini deneyimleyecek kadar şanssız biriyim. En yakın arkadaşım intihar etti, sevdiğim ayrıldıktan sonra kendini öldürdü. Dolayısıyla intihar eden insanların aptal olduklarını ya da yanlış bir şey yaptıklarını söyleyebilecek bir noktada değilim. Varoluşun acısınıve öfkesini sağıltmaya çalışırken, benim de bunu neden tercih etmeyeceğimi göstermeye çalıştım. Bilek Keseler'le onlarla empati kurmaya çalıştım.

Bugün yaşamak için bir neden söylemen istense verebilecek bir cevabın var mı?
Neden yaşadığım ya da yaşamaya devam ettiğim, bütün öykülerimde dokunduğum bir konu. En üzültün hikâyemde bile bu var. Bir yandan cevaplaması da çözkör. Bunu tek

bir cümleye indirip bir çıkartma yapıp arabanın arkasınaasamazsınız. Hayat işe gidip gelmekten, market alışverişini yapmaktan, kaka yapmaktan çok daha farklı bir şey ve bence bu tam olarak sanatta ifade edilebilir. Dolayısıyla ben de size neden hayatta devam etmemiz gerektiğini yazdıklarımı anlatabilirim.

Ölüm teması metinlerinde sıkça karşınıza çıkıyor. Tas senin için nasıl bir anlam taşıyor?

Bir şeyi kaybettğinde o senin olmuş olur, sahip olduğunda da kaybedersin aslında. Faulkner'in büyük bir hayranıyım ve yas hakkındaki düşüncelerimi onun Kızıl Yapraklar öyküsünden bir alıntıyla açıklayabilirim: "Eğer yas ile hiçbirşey arasındaseçim yapmam gerekirse yası seçerdim".

Kendime her zaman soruyorum, en yakın arkadaşım kendini öldürmemiş olsaydı yazar olur muydum?

Yazının "kumbarayı kırmadan" içinden acıları çıkarmanın bir yolu" olduğuna inanıyorsunuz. Biraz aşırı mısınız?

Bence insanlık olarak en büyük düşümanımız boşluk, yokluk, işsizlik, alakasızlık. Çoğu zaman yazarken, üretirken acıyı alıp onu gerçekten güzel, ilham verici, heyecan verici bir şeye dönüştürüyoruz. Acının içinde de bir enerj i kaynıyor ve yazar için de çok rahatlatıcı bir şey çünkü gerçekten sadece kötü olan o şeyi alıp onu daha güzel bir şeye dönüştürüyor oluyorsunuz. Raymond Carver'in çok sevdiğim bir şiri var, köpeğin gömmek ile alakalı. Bir araba köpeğine carpyorcu ile birlikte köpeği gömmeye gidiyorlar. Kızıyla o köpeği gömerlerken aklına bir aile ve köpekleriyle alakalı şir yazmak geliyor. Ve o an aslında bu şirle ilgili o kadar heyecanlanıyor ki köpeğin öldü ama an azından şir için almak çok iyi bir fikir geldi diyedüyorsunuz. Ve bence bu şir yazarn suçluluk duygusuylaalakal bir şir. En yakın arkadaşım kendisini vurarak öldürdükten sonra yazmaya başlandı. Çok büyük bir acı içindeyim, unuttum tam tek yolu yazmaktı. Ya yazarlar bunu sağıltacaktım ya da ben de kendimi vuracaktım. Bir insan kumbarayı kırdıysunun. Sürekli içine o acıları attığını düşünün. Ondan kurtulmanın tek yolu onu kırmak. Ve bence yazmak o kumbarayı kırmadan içindeki acıları dışarıya çıkarmanın en büyük yolu. Kendime her zaman soruyorum, en yakın arkadaşım kendini öldürmemiş olsaydı yazar olur muydum? Belki de muhtemoldürdüm. Bu neredeyse bir suçluluk duygusu çünkü ben bu kayıptan bir yazara dönüşüm ve kâretmiş olduğum. Bana bir faydası sağlanmış oldu bu acı. Ama yıllar geçtikçe anlıyorum ki o kayıp da burnumu kırmam ya da yüzümdeki yara da hepsi bunun bir parçası. Sizi bu süreç içinde yaşadığınız şeyler siz yapıyor. Amazon'dan sipariş vermiyoruz ki sadece iş kısımlarını alalım, kötü kısımlarını çıkaram. Hayat tek başına iyi ya da kötü değil, onların toplamı. İçinden geçtiğimiz süreçler bizi öldürmüz kişi yapıyor.

Su silahla yazmaya öykü yazmak... Başına böyle bir şey gelse, ya, an, o öyküye nasıl başlardın?
Bir zamanlar, bir adam çok iyi niyetliydi, hep iyi şeyler yapmak isterdi ve kendini kafasında bir silahla buldu. Kendimi bu şekildedanılmıyama ve ifade etmeye terah ediyor. Dolayısıyla böyle başlıyoruz ya da alternatif olarak ben öldürebilirsiz ama fikirlerimi öldürmezsiniz, aslında ben öldürebilirsiz ve fikirlerimi de öldürebilirsiz.

Eşinle beraber çalışma süreci senin için nasıl bir deneyim? Dengeleri nasıl kuruyorsunuz?

Eşimle yirmi altı yıldır birlikteyizve çalışmaya çocuk sahibi olmaya karar verdiğimizde başladık. Kendi

Güçlü bir hafıza ağır bir cezadır...

ORHAN KEMAL

Seni
anlatabilsem
seni...

Seni düşünmek
güzel şey...

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Behçet Necatigil

Gizli
bahçenizde
Açan

çiçekler
vardı,
Gecelerde

ve
yalnız.
Vermeye

az
buldunuz

işlerimizi ayrı ayrı gayet iyi idare edebiliyorduk ama çocuk müşterek bir mesele, süreci nasıl yöneteceğimizden emin değildik ve önce bir çocuk kitabı yazalım ya da birlikte bir film çekelim dedik. Eğer bunu başarırsak çocuğumuz da beraber büyütebiliriz. Ortak bir projede çalışmak birlikte yaşamaktan çok daha kolay çünkü ikimiz de aynı amaç için çalışıyoruz. Hayatta birimiz köyde yaşamak isterken birimiz şehirde yaşamak isteyebilir. Biri daha çok para kazanmazsa gerektiğini inanırken birisi kendisine odaklanmak ve basit bir hayat yaşamak isteyebilir. Ama ortak bir projede çalışırken kurallar ve amaçlar belli. Dolayısıyla ortak bir proje üretmek fikir olarak, birlikte yaşayarak olmanın daha kolay. Sanat aracılığıyla ilgisiz üzerine konuşmak meselelerin kişisel bir şeye dönüşmeden konuşabilmesi için iyi bir araç. Jeffery'şin de senaryoyu eşim yazdı. Ben tek bir monologu yazdım. Kadının onu bir başkasıyla aldatmakla suçladıktan sonra verdiği monolog. "İlk randevumuzda sinemaya gittik ve bize kenardan bir yer verdiler. Ben dedim ki ortaya geçelim Ama önumüzde başka biri vardı ve ekranı görmemizi engellediği için en öne geçmek zorunda kaldık. Ve bütün filmi başımız yukarıda izlemek zorunda kaldık. Söyle bana filmi hatırlıyor musun?" Bu monologu yazdım, kaydedtik ve o günden bu yana kışkırtıcı bıraktı. Bizim işimizi önemli yapan şey aslında birbirimizi sevmiyor olmamız, anlıyor olmamız. Bunu bir tartışma içinde söylediydim asla kabul etmedim ama bunu yazarak söylediğim için bir problem çıkmadı. Geçmişte, şimdikinden çok daha fazla seyahat ediyordum, sürekli hareket halindeydim. Ve karım bir müzikal yazdı. Oyunda kadının bir kocası var ve kocası bavalıyla her evden çıktığında kadın adamın var olduğunu unutuyor. Bu oyun aracılığıyla durumun ne kadar zorlayıcı olduğunu fark ettim. Sonrasında seyahatlerimi azalttım ve daha fazla yanında olma ya çalıştım.

Türkiye'ye daha önce birkaç kez geldin. Buradaki akur ile İsraili akur arasında nasıl bir benzerlik görüyorsun?

İsraililer genelde ne düşünüyorlarsa direktonu söylerler. Okular, "İlk kitabın çok güzeldi ama sonrakilerin hepsi çok kötü, ne oldu sana böyle?" ya da "Daha yakışıklı birini beklemedim," gibi cümleler kurabiliyorlar. Türkiye'de de İsrail'de de metinlere çok değer veriyorlar, iki ülkenin insanlarının kültür düzeyi oldukça yüksek fakat Türkiye'deki okurların daha kibar olduğunu söyleyebilirim. Ama bir yandan da dünyada gördüğüm bütün topluluklar içinde Türkiye'nin, Türk toplumunun İsrail toplumuna en yakın toplumdur olduğunu söyleyebilirim. İsrail aslında eski bir topluluk ama genç bir ülke. Bu da bir yandangeleksellik ile modernizm arasında bir gerilim yaratıyor. Katı bir dindarlık seküler bir insan aynı sokakta yaşamak zorunda kalabiliyor. Bu bir yandan zorluk yaratıyor. İsrail'de de iki farklı insan arasında kopru kurmanın bir yolu.

DİPNOT*

ÖMER GÖKSEL

*UZUN BİR ARADAN SONRA İLK

*BENİM GEZMEYE HAKKIM VAR!

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://arandey.org>

Deliler ve suçlular arasında gönüllü çöçatanlık. İşte yeni işim bu.

SUÇLULARI SEVEN KIZ [GÖKO]

MURAT
MENTEŞ

*Sana büyük bir sır söyleyeceğim. Korkuyorum ben senden
Korkuyorum yannın sıra gidenlere. Pencerele doğru aşkım üzeri
El kol oynatmadan, söylemeyen sözlerden
Korkuyorum huzul ve yarad zannından ve korkuyorum senden.
[LUIS ARAGON 1897-1982, Elsa'ya Şiirler]*

Elsa güzelden öte, harika bir kadındı. Estetik Ameliyat yapmaya gelmişti İsveç'ten İstanbul'a. Göğüsleri kalçayı toparlatacak. Böyle müthiş kuzlara kim veriyor bu aklı? "Yahu şahanesiniz. Lüzum yok herhangi bir operasyona" diyecek oldum, sustum. Bir: Sevgilim Leni hep ama hep etrafımda. İk: Elsa caysa, yanarbizim avanta.

Malum, biz Avrupa'nın kuzeylerinden hasta getiriyoruz. Havaalanlarında karşılayarak, otele yerleştirip, hastaneye yatıp, evrakı düzenleyip, nihayet yolluyoruz anayurduna. Prenses Elsa işte onlardan biri. 30'ların başında. Gayet tazeve diri! Lacivert gözlerinde kıvılcımlar haneler. Saçları omuzlaraakangör şelaleler. Kanaatimce daha fazla güzelleşemez. Zaten güzel alımlı ve çarpıcı bir dilber.

Diyeceksiniz ki "Yuh! Göko sen de düpedüz zamparaymışsın. Güzel kadın görüncü gevşedin hemen."

Azıcık sakın olun. Günahımı almayın. Benim için güzellik mesleki bir mehumdur. Profesyonim ben. Uzun yıllar modelik yaptım Uzakdoğu'da. Kadınların özendiği manken kızlarla teşriki mesaide bulunmuşumdur.

Elsa'yiotele yerleştirdim. Beştaş'ta beş yıldızlı bir tesis. Hastaneye de yakın. Burada rahat eder. Alışverişe çıkar. Nasılsa harcama yapar. Ayrılaçamı anda kolumu tuttu:

"Biraz kalmaz mısın?"

Eh, gerildim haliyle. Dedim "Bu mümkün değil. İşim var. İzninizle."

"Yanlış anlamayınız. İstanbul'a daha önce gelmedim. Şehre dar sizden bazı tüyolar, kılavuzlukbilgileri alabilirim."

"Yanlış anlamıyorum. Müsterih olun. Ayaküstü anlatmak eddilen imkân siz. Siz de göreceksiniz, her şokağı apayrı bir dünya İstanbul'u. Gecenin bu saati, dinlenmeye bakınız. Leni sabah erkenden gelecek yanınıza. Telefonla arayın, bir aksaklık olursa."

Ertesi akşam Leni ilginç bir söz sarfetti: "Bu Elsa denenihattın, su katılmamış manyak."

Sofradan, kışkıkla brokoli (Zenginlerin besin)

zaten hep deli."

"Ah, orası muhakkak. Fakat tümünün solar, Elsa'nın hikayesi."

İlgili görünmemek için sustum, sormadım. Laf aramızda. Leni kıskançlıkta birinci. "Hımm?" deyip dudak büktüm. Ağzımdaki lokmayı çiğneyerekten, televizyona baktım.

"Kriminal tiplerden hoşlanıyormuş."

Azıcık sakın
olun. Günahımı
almayın. Benim için
güzellik mesleki bir
mefhumdur.

Rolu biraz abarttım: "Kimden bahsediyorsun? Anlamadım?"

"Elsa'dan tabii Göko! Kadınlaakşama dek şehri gezdim ya bugün!"

"Elsa'nın yüzünü beğeniyorsun? Öyle kadınlara gözümlü aklımda yakmam. Başlıcahanesini"

mahkumlara binlerce mektup yazarlar. Kafesteki erkeği cazıbulbulur."

Tane tane açıkladı Leni mevzuu: "İki çocuğu varmış. Kocası gangstermiş. Evi basmış bir gece, rakip çetenin silahı haydutları. Kocayı çocukların -ve tabii ki Elsa'nın- gözü önünde kevgire çevirmişler! Yavrucaklar... biri üç, biri dört yaşındaymış!"

"Ne zaman yaşanmış bu dehşetli vaka?"

"6 ay evvel"

"N'aparsın, ecel."

"Ne sağmıyorsun sen! Hangi anne, zavallı çocukları bırakır! İstanbul'a gelip poposunu kullanır? Üstelik de burada... İraklı bir kaçakçı bulmuş kendine. Onunla buluşacak! Şiliğin keyfi gıcı! Ameliyattan sonra, yeniyeni sevgisiyle, yani bir teröriste aşk yaşayacak! Göko, zihniyete bak!"

O anda kafamda bir vatkil bir ampul yandı. Madem ki Leydi Elsa müccimleri sevir... Bunun anlamı açık: Sinan'a kısmet çıktı!

Deliler ve suçlular arasında gönüllü çöçatanlık. İşte yeni işim bu.

"Türk standartlarının fevkinde bir kız. Yabancı sanki? Cep telefonumdaki fotoğrafa bakarken Sinan gülümsüyordu.

"İyi bildin. İsveçli."

"N'aptın sen böyle Göko, gezegende tek kalsam bakmaz bana bu hatun."

"Elsa'yı pek beğendin, doğru mu anlıyorum?"

Yanakları kızardı aziz dostumun: "Ziyadesiyle güzel... Yani asyor beni. Onun yanında elim kolum bağlanır, dilim tutulur. Heyecandan tek kelam edemem ki."

"Orasını merak etme sen Sinan. Bu kız sana tapacak. Sözime inan. Yeter ki ona şans ver."

Afallamıştı: "Kim kime şans veriyor? Beni duymuyor musun? Bu kızla buluşunca iskeletim erir be, çigirimin söner!"

"Abartma be birader. Gör bak süper olacak."

"Peki ya şu diğer kız? İymser Birgül?" Mahcupve hüzünlüydü.

"Ona sonra bakarız. Elsa bir ödü. Yani bir tür yetişkin eddilenesi... Çocuklaşma be adam. Sadık eş havasına girmek ne tanışmadın?"

Beni kınamayız. Sinan çok yalnız. Farkındayım abarttım. Hatta çöçatanlığı pezevenlikli vardırırmış adeta. Tehlikeli sulara, ince buz üzerindediriyoruz, ha? İyi de başkatiirli yaşamaz ki macera.

Elsa'yı hastaneye götürüyorum. Etrafı seyrediyor,

arka koltukta.

Sinan'latelefonunda konuşuyoruz. "Ne haber, ne var ne yok" "İyi, ya senden!" minvalinde hal hatı soruyoruz.

Elsa telefonu bilmiyor. [Kim biliyor ki?]

Telefonu kapattım. Ve dikiz aynasından Elsa'ya baktım. Dedim "Eski bir dostum... Yıllardır hapisteydi."

Gözleri inleşt: "Öyle mi? Suçu neydi?"

"Cinayet, ne yazık ki...". Bilmezden geliyordum, işveçli çığın misafirimin erkeklerde sevdiği başlıca özelliği.

Safça "Suçlular" dedi "aslında hepimizin aklından geçirdiği eylemlere girişen kişiler benice."

"Sinan'ı tanısanız, böyle söylemezsiniz. Adam yüzde yüz vahşi. Şeytan bile yoluna çıkmaktan korkar onun. Herif tam anlamıyla canavar ruhlı."

Başını koltukların arasından uzattı: "Örnek verir misiniz?"

"Cebinde kara liste ile dolaşır. Ve tabii revolverle. Kural kanun tanımaz. Soğukkanlıdır. Gerçi böylelerini siz bilmezsiniz..."

Hastanenin önünde durup indigimizde "Sinan Bey'le tanışmak isterim" dedi. "Suçlular arasında, asıl ruhlı kişiler bulunur çokça..."

"Neler söylöyorsunuzuz? Adam azılı kitledi. İsteğiniz çlgınca."

Kolumu tuttu: "Lütfen sevgili Gökü, onun telefonunu veriniz bana."

Lisan-ı münasiple vaziyeti açıkladım Sinan'a: "Seni sapık sanıyor."

"Nasıl? Neden? Naptım ki? Kıza benim hakkımda ne söyledin köftehor!?"

Elsa'nın kriminal tipleri sevdiğini, kâtilere zaafı olduğunu anlattım. Tam bir gangster gibi davranmışın. Numaranı istedi. Ve seni araması un meselesi."

Sinan şaşalamıştı: "Tamam, hapıs yattım da, biliyorsun, kazayd. Ben bir canideğilim."

"Fakat Elsa bilmiyor. Önemli olan da bu. 15 sene kodeste suçlularla yaşadın. Kâtileri herkesten iyi tanırsın. Birazcık rol kesiver. Kızın gönlü hoş olsun. Hem böylece felekten bir hafta çalacaksın. Ameliyat 6 gün ertellettim. Bu turistik sevdaya hangi sersem

"Hayır" der!?"

Sinan durdu düşündü. Hatife güldü: "Göko, beceremem ben."

"Sakrıl Pes etme hemen. Bak, tek yapman gereken, kızın sorularına kanlı cevaplar vermek. "Öldürdüm, kestim, vurdum, karda listem çok uzun" gibi sözler sarfetmek."

Sevgili arkadaşsın derinlere dalmıştı. Bir müddetöyle durduk. 5-10 dakika sustuk. Ve telefonu çaldı!

Narkozun etkisinden sıyrıldığında Elsa gülümsüyordu.

Çünkügözünüaçtıve başucunda Sinan'ı buldu! İşler planladığım şekilde gitmemişti. Ressam Sinan Efendi, canı rolüne gönül indirmemişti.

Saf arkadaşım, kıza "Ben taammüden adam vuran biri değilim" deyip masumluğunu itiraf etmiş. Bununla yetinmemiş bir de itifaf etmiş: "Çok güzelsin, estetik cerrahi sana bir şey katamazElsa."

Sen nasıl bir erkeksin? Tamam kıza yatmadın. Bari benim işimi bozmasan ya! Sinan Elsa'ya şehri gezdiriyordu. Müze, mabet, restoran, heykel, konser, park, türbe... Bu kadar da olmaz bel.. Leni duruma anlam veremiyordum. Surat yapıyor bana. Canıma okurvala, durumu bir anlasa.

Evliya ruhlı Sinan sıfakı sözleriyle düzeltti 1 haftada işveçli bacımızın psikolojisini! Fakat şu Iraklı hrt çıktı meydana. Kıza musallat olmuş Sinan'ın yanındayken. Dahası yumruk atmış! Ve Elsa'nın o narin burnunu kırmış! Bizimki tekdavodu, Iraklı'yı tekmeyle iraklara savurmuş.

Elsa'yı hastaneye kaldırmak için beni arad Sinan. Burun ameliyatı yapıldı kıza. Biz de kazancımızdan mahrum kalmadık yani.

Havaalanındaki vedalaşmada, Sinan'a uzun uzun sandı Elsa.

Benim safkardaşım, iyi kalpli yoldaşım... Ondan öğreneceğim bir şeyler var belkisi... Mutluluğu herkesten daha çok hak etmişti. İyimser Birgül gelse, açışa aşk defteri. ✨

**Tehlikeli sular da,
ince buz üzerinde
yürüyoruz...
İyi de başka türlü
yaşamaz ki
macera.**

OKUMA BİÇİMLERİ

"Mevcut konumu paylas"

TURKEY YUKSEL

Bibliofili, kitap dostu demektir. Biblioholizm'de kitap müptelası olma ya deniyor, Bibliofili'nin bir ileri seviyesidir. Bibliomania ise kitap manyaklığına verilen isimdir, kitaplara "ölçüsüz biçimde" tutku duyanların halini tasvir etmek için kullanılır ve Biblioholizm'den sonraki, kitap deliliğinden önceki aşamadır.

Bu duruma ilgili erişebilecek nihai merete ise "Cinnet-i Kütüb"dür. Osmanlıda kitap tutkusunun son safhasına, delilikle bir tutulduğunkünluğie verilen addır. Oyile bir illettir ki aynı içki ve kumar müptelalarının bu uğurda ailelerini, servetlerini, itibarlarını tarumar etmeleri gibi bu kişiler de kitap toplama geçvetinin önüne geçemedikleri için aynı şeyleri yaşarlar. Hatta mesrû yollardan ulaşmayı başaramadığı kişiler elde etmek için bircokşeyya ya da cinneti maraflarına uğruşurlar.

Lakin kitapla ilişki katmanları içinde henüz üsttekiler gibi tanımlanmamış olan bir durum daha var, şöyle ki: Özenle kurduğunuz, kolladığınız kitaplığınza, bir konuyla ilgili tekrar hafıza tazelemek için döndüğün rafın sol ucundaki kitabı almak üzere gittiğinizde, onun olmadığını ve peşinden de evinize gelen bir misafirtarafından size sorulmadan alındığını anladığınız anda, işte o anda hissedilen çaresizlik, kızgınlık ve o meşum kişiye veripveristirme arzusunun önüne geçememe halı... Bu duruma dair bir isim öneriniz varsa editörümüz Faruk Bey en uygununu literatüre geçirmek için kaydedecektir.

Son olarak Bibliophobiyanı kitap korkusu vardır ki, işte bu -evlerden irak olma- en yaygın ve feci hastalklardan biridir. Hem birey, hem topluluk, hem de toplumun her kesiminde, her yaşta, her cinsiyette çoğu defa karşımıza çıkar. En yaygın tetatur biçimleri, cezalandırma, yasaklamak ve yakmaktır. ✨

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://iraney.org>

ERTUĞRUL
MAVİOĞLU

**Eğer diğer çocukları merak edersek,
hayat bir mermi fiyatı kadar ucuzlamaz.**

MERAK

Çocuklar nep sorar, hattanefesalmadan, yanıtı bile beklemeye gerek duymadan, biteviye sorar. Çevresinde ne görür, ne duyarsa, ellerine ne dokunur, burnuna hangi koku ulaşır, diline hangitat değerse, kaynağını merakedip sorar.

Çünkü çocuklar minik birer merak kutusudurlar.

Merak etmezlerse eğer, hiçbir şeyi öğrenemeyeceklerini içgüdüsel olarak bilirler.

Gereksiz korkularından kurtulup, değiş-tirme cesaretine ancak öğrendikçe kavuşurlar. Yani adına dünya dedikleri bu "jungle"dayaşama böyle tutunurlar.

Tam da bu nedenle, "kral çıplak" sözü, ancak bir çocuktan çıkar.

Çocuk sorar, çünkü sormak hayatı algılamanın en kestirme yoludur. "Fazla merak kediye öldürür" deyimini, muhtemelen çocuklardan gelen soru sağanağından kurtulmak isteyen birisi uydurmuştur.

Oysa tam tersine, merak yaşatır çoğu kez, aksine merak etmemek ölümcüldür. Çünkü merak etmeyen, oradan orayasürüklenecek ve neden sürüklendiğini bile anlayamayacaktır. Vur diyecekler, vuracak, öldür diyecekler, öldürecek, dahası öl diyecekler, ölecektir.

Ama yine de merak duygusunun en doğal ve saf hali çocukluk çağlarında yaşanır. O yüzden bir çocuğun duyduğu merak ile yetişkininki bir olmaz.

Çocuğun merak duygusu, asla doyurulamaz, son derece hesapsızdır. Yetişkinlerin merak duyguları ise çoğu kez yıllar içinde örselenmiş, törpülenmiş ve hayli aşınmıştır.

Bu yüzden yetişkinlik, neyin sorulup sorulmayacağını, neyin araştırılıp araştırılmayacağını, hangi duvarın ardınabakılıp hangilerine bakılmayacağını, hangi örtünün kaldırılıp hangisinin kaldırılmayacağını bilme işidir.

Yetişkinin inşa edilmiş olan merak duygusu, doğallıktan uzaktır.

Ama istisnalar da vardirelbet.

Kimileri yetişkinliğe gidenyolda, yani ailede, yani okulda, yani arkadaş arasında, yani askerlikte, yani işte, dayatılan terbiyeyi reddeder.

Çocuk kalmayı seçer. Büyüdükçe insanın etine bir kene gibi yapışan kölelik formlarına isyan eder.

Bazen Filistinli bir ailenin eviyıkılmasın diye Başkan Corriegibi karşısına dikildiği dozerin altında ezilirken

insanlığı ayağa diker.

Ustelikhenuz kafatası dozerin altında parçalanmadan, senin, benim, bizim, hepimizin anlaması için şu cümleyi söyler: "Hepimiz diğer çocukları merakeden çocuklarız!"

Anlânız ki, asıl sorun, "diğer çocukları" merak edip etmemektedir. Merak ediyorsanız, diğer çocukların akıbetlerini araştırırsınız. Öğrenemezseniz de, öğrenemeyeceğinizi kesin olarak bilseniz de sormaya devam edersiniz.

Artık sorasora dilimizde tüy bitse de merak ediyoruz, mesela Gülistan Doku, daha dün kadar sevdiklerinin yanındaydı, senin gibi, benim gibi nefes alıyor, güüyor, üzülyüdü. Peki, şimdi nerede? Yine, yeniden soruyoruz, Rabia Naz'a ne oldu?

Mesela havan mermisiyle Ceylan Önkol'u katledenler şimdi ne yapıyorlar? Peki, Uğur Kaymaz'ın, Nihat Kazanhan'ın katilleri, arkadaşlarının marifetlerini anlatırken kahkaha mı atıyordur?

Merak ediyoruz, 19 Aralık 2000'de cezaevlerinde 32 kişinin yaşamını yitirdiği katliama "hayata dönüş" adını koyanların tırnak aralarına kadar dolmuş olan kan, fırçalamakla temizlenir mi? Aradan geçen zaman katliamların katilliklerini hafifletir mi?

Merak ediyoruz, Roboski'de katırlarıyla birlikte 34 köylüyü katledenlere emir verenleri, "olsun" diyenleri, neden mahkeme salonlarında göremedik acaba?

Ya da Cizre'nin bodrumlarında silahsız gençleri kimyasallarla, gazlarla öldüren, Silopi'de Taybet İnan'ı köpeklerle yem eden Nazi özentileri, kendi çocuklarını kucaklarına alıp seviyor mudur doyusıyla?

Merak ediyoruz, Gezi'de hepimiz varken, neden aramızdan birkaç kişiyi seçip hapsedikmiş olabilirler? Üstelik 14 yaşındaki Berkin'i öldürenlerelerini kollarını sallayarak serbestçe aramızdadolaşırken, neden katiller hep el üstünde tutulur bu ülkede?

Soma'da madenci katliamını yapanlardan biri bile cezaevinde yatmazken, ölen madencilerin avukatları neden içeri atılırlar?

Mesela hâlâ sormuyormuyuz, "128 milyar dolar nerede?" diye.

Merak etmeye devam ediyoruz, iktidardakilerin seçim öncesinde yoksullaravardıkları sözleri nederen bir çırpıda unuttuklarını? Mabadi koltukla buluşanınzeninleridaha fazlazen ginleştirmek için

PDF Kitap Arsivi

Cumar tesi

insanlarını gözaltılar, coplar, tekmelerle Galatasaray Meydanı'ndan sürenlerin, bu ülkenin çocuklarını kaybedenlerle aynı yerden emir alıp almadığını ve daha da önemlisi kaybedilen çocuklarımızın akıbetini merak ediyoruz.

Hayrettin Eren'in, Hüseyin Morsümbül'ün, Yusuf Erişti'nin, İsmail Bahçeci'nin, Ayhan ve Ali Efeoğlu'nun ve daha yüzlercesinin nerede olduklarını soruyoruz.

Bilimin, teknolojinin hızla geliştiği, insan aklının milyonlarca yıllık deneyimle dolup taşıdığı bu yüzyılda bilim ve deneyimin insanlık yararına kullanılması yerineneden savaşların sürdüğünü, gencecik insanların neden öldüğünü merak ediyoruz.

Ailesi savaştan kaçarken sulara gömülen Aylan Kurdi gibi daha kaç bebenin katılmış cesedinin kıyılara vuracağını merak ediyoruz.

Siz savaş uçaklarınızla, uzun menzilli roketlerinizle, fırtına obüslerinizle, havanlarınızla, SHHA'larınızla övündükçe, trajedinin büyüyeceğini, siz orada olduğunuz için sahillere çok cesetlerinin varmaya devam edeceğini biliyoruz. O yüzden istisnasız herkesin yaşam hakkını savunuyoruz.

Çünkü eğer, diğer çocukları merak edersek; sen, ben, biz, hepimiz canımızzahasınamerakeder ve ısrarla sorarsak, emin olun merak edeceğimiz çocukların sayısı azalır ve belki bir gün hiç kalmaz.

Eğer diğer çocukları merak edersek, hayat bir mermi fiyatı kadar ucuzlamaz. Merak, insanı hayata bağlar. Direnci ayakta tutar, karanlığın aydınlanmasını sağlar.

O yüzden çocuklar gibi durmaksızın, yanıtını alana dek, merak ettiğimiz bütün soruları sormalıyız.

antey.org
asla kuruluşturup, kedi misali meraktan ölmeyi
göze almamız. 🐾

Merak, insanı
hayata bağlar.
Direnci ayakta
tutar, karanlığın
aydınlanmasını
sağlar.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

MAÇKA SANAT
GALERİSİ

GÜL
ABUS

ENİS
AKIN

PELİN
BATU

DÜNDAR
HIZAL

ŞİİR , OKUMA , ŞEYSİ

LARA
LAKAY

MEHMET
İŞTEN

ALTAY
ÖKTEM

DAVUT
YÜCEL

MURAT
ERTEL
MÜZİKLERİYLE

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

08/06/2022

18:30

ALİ LİDAR

Bir şey bulmalıydı, bir şey saklanmış olmalıydı ondan, bulunca dünyasını değiştirecek, yalnızlığından kurtaracak bir şey olmalıydı...

BİR BAHÇEYE BİR DÜNYA SIĞDIRMAK

Evlenden uzak bir ev, insanlardan uzak bir avuç insan... Bir bahçesi vardı bu evin, eskiden kâdime terk edilmiş, yan gın yerlerinden, azıcık ötesinde her yer insan boyunda ayırık otlarının bürodüğü bir toprak eskisi. Sonra oraya bir aile yerleşti hasbelkader. Arzıyî bahçe yaptı, yan gın yerini bir yuva. Bir telaşedir alıp gitmişti, zaman bir şaleyleydi akıp gitmişti. Eskiden bir caminin duvar bittiğinde mukim aile, birden camiden uzaklaştı —neredeyse gelenekten uzaklaştı diyeyazma kolaylığına düşesi geliyor insanın... Etrafı kalabalık bir evden, evlerden uzak bir eve, insanlardan uzak bir avuç insana geçiş... Evin çocuğu bu değişimin nasılı olduğunu çocuk aklıyla hiç anlamadı, muhtemelen beklenen bir şeydi bu aile efrafinda, en çok o çocukşarışır. Üstelik bir kimlik değişimi demekti o eve taşınmak; bir devlet kurumunun lojmanında, sınırlar çikilmiş, dikiltilerle çevrilmiş ve aralıkları güvenli, gorenvillerinin beklidiği bir yere geçirmiştilaie aniden. Çocukların orası dövlmesi gereken oğlan çocuklarının diyarıydı;futbol maçlarındalojmanın dışındaki köyetekabül eden 'dışarın safında' çocuk ama birden artık 'içerinin saflarına dâhil oluverdi. Diilin sınırları tam olarak dünyanın sınırlarıydı, birlikte top oynadığı arkadaşları nazarında cephe değiştirmiş, bağışlanması imkânsız bir suç işlenmiş çocuk.

Çocukluk bir suç gibi bazen, kendisine uzaktan bakıldığında... Bazen de kayıp cennet.

Çocukluk bir suç gibi bazen, kendisine uzaktan bakıldığında... Bazen de kayıp cennet.

de kayıp cennet Anneli, babalı harikalar diyarı yahut yanlış alınmış bir ayakkabının hayatımıza nereden olduğu dostup bir diyar. Olur olmaz yerde karışmazıcağan, artık vazgeçmişiz amaasla terk edemediğimiz müzmin bir alışkanlık. Belki bir üstte anlattıklarımla hemen aşağıda anlatacağlarımız arasında eğreti duracak bu para graf ama olsun, bunları da bir yere sıkıştırmalıydım. Evet ne diyordum...

Fakat pek bilinmezdi, umursamızzadı ya, çocuk iherininine dışındaydı esasen. O 'içerisi' denilen yer, akranlarınbuluştuğu parkınbir hayli uzağındaydı; o yaşının gereği olarak dünyaya gelişinin yeğâne amacı sandığı futbol oynamak içinparka vardığında, emsalleri çoktan başlamış olurlardı ter içinde kaldıkları ölümkalım savaşlarına, maçlarına...

Ona düşensekalelin arkasında oturup beklemek, kale arkasına gelen topları kaleciye mümkünoldun en hızlı şekilde yollamak, birinin oyundandışkmasını ve onun yerinde dâhil olmayı ummak ya da en acısıdış birinin ona acımasıyla sahaya dâhil olup koşuşturmak.

Günler geçiyor, fakat bir şey değişmiyordu. Kimsen bakmıyordu ona, kimsenin umursadığı yoktu. Birkere çelmisizdi; beceriksizdi, akraların arasında kabul edilebilirdi bir mevki kazanması sağlayacak futbol ayakbalarınınyoksundu, kimsenin gözüne girmiyordu kenarda küskün oturarak. Derken uzaktaki parktan uzaklaştı iyice, hafta sonları bile gitmiyordu, uzak evinin insandan uzak bahçesinde dünyayı aramaya başladı böylelikle.

Evrlerinin çevresindeboşluk, tarlalar, arazidenbahçeye çevrilen evintrafiçicocukların bir maceraydı artık. Pastoral bir romandıydı sanki çevresi hep yeşilik, ağaçlık. Modernleşme düşüncesinin bir ürünüolan fabrikanın içinde bir yer modern olmayı unutmuş gibiydi. Her cumartesi sabahı, evin çevresinde dolanır, bahçenin her tarafına dikkatle bakar ve mutlak suretle gözünden kaçan, ona yeni bir dünyasunacak bir şey arardı.Nesneler ona başka bir dünyanın kapısını açacak sanırdı, yerde bulacağı, bulmak zorunda olduğu şeyler, unutulmaları ona bir dünya borçluydu. Aşıkâr olândünyaozun uzağındaydı, ayan beyan canılar çocuğun erişemediği bir evrendeydi. Hakikati anıyordualelade nesnelerinde, o yaşta eline geçseydi de okusaydı Platon'u pek seveirdi muhtemelen, inanmıyordu her şeyin böylemanasız olmasına;satışın arında memnubir hakikat vardı mutlaka.

Nadiren de olsa bulduğuböyle şeyler biraz ötesine açılmış ve tahta perdelerle

üstü kapatılmış bir kuyu buldu, canhasır bir halde babasını çağırdı, mütmiş keşfini gösterdi. Ondanönce bulunmuştu orası hâlbuki, babasibiliyordu bu kuyuyu zaten, anlatığına göre kiler gibi birleşve sahibi oldu. Büyükler çocukların keşiflerine karşı pek hoyratı, biraz şaşkınlık göstermek çocuğaradığı dünyada bir anahtar sunacakta belki. Ne demişti üstat: "Büyükler gerçekten de çok tuhafl!"

Yani yine olamızzdı. Bir şey bulamızzdı, bir şey saklanmış olmalıydı ondan, bulunca dünyasını değiştirecek, yalnızlığından kurtaracak bir şey olmalıydı... Olmadı, bulamadı çocuk... O bahçede öyle yalnız, rüzgâr estikçe uzaktan gelenekların sesleriyle orada tek başına bir dünya aradı durdu o çocuk.

Yıllar yıllar sonra döndü o bahçeye, artık çocukluk evresi kapanmış bir defter gibi hem göz önünde hem de gözden iraktı. Sadece takidığı yerlerde açmaktaydı o defterin kapığını. Yıllar sonra tekrar oradaydı ancak bu kez gerçekten misafirdi. Bir nedeneyle yolutekar bahçenin olduğu şehredışmıştı ve buralaralacak gelişimin canını yaktıyormış bilebile görmek istemişti. Ahmet Erhan'ın dediğı gibi "bir zamanlar dünyasandığı" bahçe yerini yine o bakımsız araziye bırakmıştı, insan buyundukı otlar yine sükün etmişlerdiyerilenler. Bahçesinde dünyayıaradığı evin içi de bir harabeyedönmüşü. Bilemediği bir yoluyardı artık o çocukluk müzesinin, beraberindeki arkadaş olmasasla bulamayacağı biryol inşa etmişti dünyası.

O bahçe, çocuğa aradığı dünyayı veremedi bir türlü, gücü yetmedi onun zihnine erişmeye, ona hizmet etmeye. Sadece yalnız kalmanın tadını verdi, kendisine yetmeyi öğrendi böyle böyle. Belki de aradığıbüyük çocuğun Bahçe ona nerede, kiminle olursa olsunaslındahep yalnız olduğunu ve olacağını öğreten bir okuldı belki de. Aradığı dünyanın kafasınıindelediğini, onunodüğümüyla inşa ettiğini, onunöldümüyle yıkılıp gideceğini ve varlığını kendisinin başkışık kimsenin görüp bilemeyeceğini öğreten bir okul... O, çocukken jirdiği bahçeyi genç olarakırtetti. Yıllar sonra yetişkin bir misafir olarak uğradı tekrar. Zamanında laiyyla veda edemediği çocukluğuna o kıscak zaman diliminde ved etti. Sessiz bir cenaze töreni düzenledi oracıkta, veda etti. O da hep taze kalacak mezarın ilk suyunu verdi.

Dönen, sizsiniz eksenimde, dünya değil.

Bir yüzüm gündüzümüz, bir yüzüm gecemiz.

Özay Rifer'in "Dönen" serisinden

Özay Rifer'in "Tepkiler" serisinden

Pasif kitleler seçim sandığı önlerine gelene kadar siyasetçilerin kör dövüşünü izler, favori adayına oyunu kullanır ve bu sürekli tekrar eder, biz de buna siyaset deriz...

SIYASETİN AMACI KAZANMAK MIDIR?

Başlıktaki soruya bakınca, "Bu nasıl soru, siyasetin amacı tabii ki seçimleri kazanmaktır" diyebilirsiniz, çünkü bugün Türkiye'de -ve dünyanın pek çok yerinde- akım siyaset belirli aralıklarla yönetici elitlerin seçilmesine indirgenmiş durumda. Pasif kitleler seçim sandığı önlerine gelene kadar siyasetçilerin kör dövüşünü izler, favori adayına oyunu kullanır ve bu sürekli tekrar eder, biz de buna siyaset deriz. Zamanın ruhu siyasetin böyle bir şey olduğunu bizi inandırmak istese de tarih neyse ki bu sâniyi yanlışlayabilecek epey tecrübe ve fikirle dolu. Özellikle farklı düşüncülerin siyaseti ele alması biçimlerine baktığımızda bahsettiğim siyaset anlayışının zaman ve mekândan bağımsız mutlak bir gerçeklikten ziyade insanlık tarihinin çok sınırlı bir döneminde ve belirli bir coğrafyasına özgü görece bir ön kabul olduğunu anlıyoruz.

Topluluk hâlinde yaşamaya başlamamızdan bu yana insanlık olarak şu sorudan kaçılıp kaçılmaz mümkün değil. "Tüm topluluğu ilgilendiren ortak kararları nasıl alacağız?" Sözelgini M. Ö. 3500 yılında Sümer sınırları içinde tanımlamak isteyen köylüler bu soruyu sormak zorundaydı. Çünkü düzenli yağış yokluğunda, büyük sulama kanalları oluşturmak gerekiyordu. Bunun inşası ise ancak büyük grupların iş birliği içinde ve istikrarlı biçimde çalışmasıyla mümkündü. Pekli toplumun doğal kaynaklarının ve iş gücünün kullanılması dair-böylesine kritik bir kararın kim ya da kimler ne şekilde verebiliriz?

Aynı şekilde bugün, ülke hepimizin hayatını etkileyecek bir karar alınacağı zaman yaklaşık 5520 yıl önce yaşamış Sümerlilerle aslında aynı soruyu soruyoruz: Toplumda yaşayan her bir bireyi ilgilendiren kararları alması yetkisi kimde ya da kimlerde olmalı?

Kısacası ister Sümerler, ister Türkiye, isterse de başka bir topluluk olsun, herkesi ilgilendiren ortak kararlar alması ihtiyacı bir noktada kaçınılmaz olarak ortaya çıkıyor. Soru ortak olsa da her bir toplumun bu soruya verdiği farklı cevaplar, insanlık tarihindeki farklı siyaset anlayışlarını yansıtır. Her ne kadar bugün siyaseti farklı siyasi elit gruplarının kitleleri dışında bırakan sıfır toplamlı ve çatışmaya dayalı bir oyun olarak görsək de tarihte siyasetin anlamı hep böyle

birkaç satır: "...çünkü her evin bir tek yöneticisi vardır; bir devletin yönetimi ise özgür ve eşit insanlar üstünde bir yönetimdir." Arist'o'ya göre insanlar yalnızca belirli sorunları çözüme kavuşturmak için değil, tek tek bireylerin yakalayamayacağı ortak işye doğru yönelmek için siyaset yapıyorlar. Alıntıda da anlayılabileceğimiz üzere siyaset dediğimizde aklımıza tahakküm ilişkileri değil, özgür ve eşit insanların erdemlere dayalı mutlu bir hayata ulaşmak üzere yürüttükleri etkinlikler gelir. Burada yenme-yenilme ilişkisi değil, insanların aklını kullanarak birlikte iyi ve doğru olana yönelme çabası öne çıkar.

Siyaseti ortak karar alma zorunluluğunun ötesinde her bir bireyin kendini gerçekleştirme sürecinin bir parçası olarak gören bir diğer düşünür ise Jean-Jacques Rousseau. Onun Toplum Sözleşmesinden küçük bir alıntıyı ele alalım: "...öyle bir toplum biçimi bulmalı ki, orada her insan hem herkesle birleştiği halde yine kendi buyruğunda kalsın, hem de ekisi kadar özgür olsun." Yani hem ortak kararlar alabilelim hem de bu ortak kararlar özgürlüğümüzü sınırlamasa. Peki nasıl yapacağız bunu? Tüm vatandaşların toplumun ortak meselelerine dair karar alma süreçlerinde aktif biçimde rol alması ile. Çünkü böylece toplum kendi kurallarını kendi belirler. Vatandaşların tamamının oluşturduğu bu ortak iradenin bir parçası olmak ise hem özgür olmak hem de kamusal faaliyet yoluyla kendini gerçekleştirmek anlamına gelir.

Özetle her toplumda ortak karar alma ihtiyacı, o toplumda belirli bir siyaset anlayışının geliştirilmesini zorunlu kılar. Bu anlayış bugün olduğu gibi kitleleri ortak karar alma süreçlerinden mümkün olduğunca dışlayan çatışmacı bir karaktere bürünebileceği gibi, Aristoteles ve Rousseau'nun tasarladığı şekilde eşit ve özgür insanların ortak işye doğru birlikte yol alabilecekları, kamusal faaliyet yoluyla kendilerini gerçekleştirebilecekları bir biçim de olabilir. Siyaset anlayışımızı değiştirmek mümkün; yeter ki mevcut biçimleye bugünkü "kazan ya da kaybet" siyasetinin tek seçeneği olmadığının farkına varalım ve geçmişteki farklı tür siyaset anlayışlarından faydalananak vatandaşların katılıma, rasyonel tartışmalarına daha fazla yer veren bir ortam nasıl oluşturulabileceği üzerine daha fazla kafa yoralım. 🌱

YAĞİZ YILMAZ

O, Türk tiyatrosunun usta sanatçılarından biri. Yüzlerce tiyatro oyunu, filmi ve dizisiyle hafızalarımızda yer edindiği aktör, yönetmen, entelektüel **CEZMİ BASKIN** ile buluştuk; oyuncukul sanatını, sanatın kalıplaşmış imgeler dışındaki uygulanabilirliği, dillere destan olmuştur yapıtlarını, resim koleksiyonunu ve daha pek çok şeyi konuştuk...

SİNEMA BİR 'NOKTA ATIŞ SANATI'DIR

1997 – 2002 yılları arasında rol aldığına efsanedizi "Bizimkiler" de Nessim Sıtkı rolüne izleyicilerinizi tanımayla başlamışolsa da siz diziden önce de tiyatroya, sinemaya yönetmenliği bir arada oğürdüyordunuz. Oyunculuga ilkindim ne zaman attınız?

Bakirköylüyüz ve orada bir halk evimizvardı. Bir sürü usta oyuncuyu yetiştiren kurum, bizim için de adeta botanik bahçesi oldu. Biz de orada yetiştik. Ocul tiyatrosu sonrası Beklan Algan,Ayla Algan'dan tiyatroya dersleri aldım. Sonra da Ankara Sanat Tiyatrosu. Bunlarınhepsi tiyatroya ahlakive disiplini açısından birbirini tamamladı. Tabii en büyük fırsat öğrendiklerimizi Ankara Sanat Tiyatrosuhda büyük seyirdi kitleleri önünde deneyimlemek oldu.

DİZİLER EKONOMİK YARDIM, SİNEMA PRESTİJ, TİYATRO HAYAT BİÇİMİ

Dizi, sinema ve televizyon... Bu estenelerin sizdeki karşılığı nedir?
Diziler ekonomik yardım, sinema prestij, tiyatroya da hayat biçimi. Tabii ki seyirci ile birebir karşılığı olma açısından tiyatroya en heyecan verici olanı.

DEĞERSİZ FAKAT ÇOK SEYİRCİ TOPLAYAN FİLMLER BAŞ TACI YAPILIYOR...

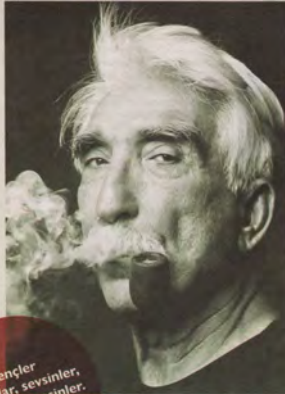
San döneminde aldığınız fazlaTürk yapımı beyazperdede görüyorsunuz. Peki ya sizin beğendiğiniz yapımlar nelerdir?
Burada bir ayırım yapmak isteniyorum. Çok boşa gidip, emek harcandığı halde seyircinin ittifatına mazhar olmaması birçok film var. Özellikle başımız sinemayapılan sanatsal değerleri yüksek olmasına rağmen bu durumda. Film para kazanmayınca görmezden geliniyor. Değersiz fakat çok seyirci toplayan filmler maalesef baş taci yapıyor. Beriyanıdan onlarca sinema projesi de var ama bu tür projelerin hayata geçmesi hem ekonomik hem sosyal nedenlerle duraksıyor...

Peki yatıyatıro? Günümüz tiyatrosunudeğerlendirince beğenilen neler söylemek istersiniz?

Orası bir yıldırım olmayan bir sanat dalıolan tiyatroya dünyada da sürekli bir düşgim icin. Bunun etkileri Türkiye'de görülüyor. Büyük prodüksiyonlar haric Türkiye'de alttan gelen bir dip dalgısı var. Gençlerin oluşturduğu küçükhaçimlini tiyatrolarda uygulama amacı tutuyor. Bu alanların tiyatroyun geleceğini temeli taşlarını oluşturduğu kanısındayız. Özellikle genç seyircinin çok beğendiği vetakip eddiği oyunlar olarak ilerleye işık tutuyor.

Dünyatiyatrosu ileTürk tiyatrosunu karşılaştırdığınızda ne düşünürsünüz?

Dünya tiyatrosu dizis oyunlar yapıyor, dansla tiyatroya birleştiriyor, sinemaya yaklaşıyor, sahneye 4. boyutgetirmeye çalışıyor, tiyatroyu seyirci, oyuncu ayırından kurtarıyor, mobil tiyatroları öne çıkıyor. Bizim gideceğimiz daha çokoyul var...

Gençler okusunlar, sevsinler, gzensinler, denesinler. Yanlış yapmaktan korkmasınlar...

ÇOK İZLENEN GÜNCİL POPÜLER KÜLTÜR ÖĞELERİNİ NİN SİNEMADAN NE TİYATRODAN SAYARIM

Bir yandan da birçok "ekran içi"nin tiyatroya sahanelerinin önüne geçtiğini görüyoruz...

Bu seyirci-yapım araı, biriletimiyoksak toplum-kültür-yapım arasibir bileşen mi?

Bu iktidardan 15 yıldır tekrar tekrar seçildiği bir atmosfere insanlarıyanayanagünül Shakespear veyahut Tarkowski takip etmesi beklemez ki iktidarsindan geleni olana, kendisi gibi olana, kendisine benzeyene itiyor. Kültürel olarak da böyle... Çok izlenen güncil popüler kültür öğelerini ne sinemadan ne de tiyatrodan sayarım. Bu siyasal iktidarı ayakta tutanlar, Recep İvedik'e gidiyor. Türkiye'nin durumu için bast bir örneklem bu. Aynı seyirciler için de söyleyebiliriz. Bir sey anlatan, düşünür, insanın kafasını çalıştırarak içinegiren bir film, bir oyun, bir sanatçı, bir karakter, bir nokta atış sanatıdır atılıyor çöpe. Ekonomik, sosyal sıkıntılardan söz

edenseylerkonu edilmiyor asla.Abuk sabuk, basit, sansız deşeril olmayan dizilere akin var.

Fakatsizlerdekiekonomi ortada, direnmek de şart...
Biz zaten direnebildiğimiz kadar direniyoruz. Direnemediğimiz zaman ise günah keçisi yapılabiliyoruz. Bu anlamda sergilenen şeyin oyuncuların yaşamlarını geçirmek adına ihtiyaç duyduğu paranın kazanılması için zorunlu bir şey olduğunu görmek gerek. Benim, dünyaya bakışma uygun, az önce sözünü ettiğim inceliklerlesahip, oynayacağım bir dizi yok şu anda. Bunu şu an içinde bulunduğum "Yargı" dizisinin dışında tutuyorum. O farklı ve kaliteli bir yapımdır. Heyecan verici... Böyle olunca da mecburen profesyonel davranmak zorunda kalıyoruz. Eskiden bir Amerikanfilmiline dublaja bile gitmezdik. Gençlik zamanlarında böyle şeyler düşünülüyor ama şimdi mecburum...

DRAM OYUNCUSU-KOMEDİ OYUNCU DİYE BİR ŞEY YOKTUR, OYUNCU VARDIR

Hazirekranlardan bu denliaba sederken; sizTürk televizyon tarihinin en popülerfigürlerinden, karakter oyuncularındanbiri inil. Beyazperdedeki rolleriniz için aynı şeyi söyleyemsek de televizyon ekranlarında neredeyse her daim komedi karakterlerinen ardeşiniz. Budurum yetkin oyuncukundunuz gözler önüne serse de siz yakinen tanyan biri olarakbundan pek memnun olmadığınızı bilmekeyiz.Biz bu hususta etrafıcanelerlesöylersiniz?

Drım oyuncusu, komedi oyuncusu diye bir şey yoktur. Oyuncu diye bir unsur var. Özellikle Fransızlar buna "comedian" derler. Komediyen demek sadece komik gler yapan değildir... Dramı da komedyi de rahatlıkla oynayan insana komedyen derler. Bir aktörün çok komedi filmi olur ama dram ya da daha edid filmlerde oynamayacağı anlamıalakmez. Eğersiz aktörsüz, duygularınza hakimsiniz, duygularınızı yönlendirebiliyorsanız, karakter tahillirini iyi yapıyorsanız, durumu kavrayıp duruma karşıtepkilerinizi sanatsal bir şekilde gösterilebiliyorsanız dram da oynayabilirsiniz, komedi de... Bunu sen çok iyi bilirsin... Ama maalesef Türkiye'de böyle bir kışe, böyle bir yafıtalama, böyle bir kategorizasyon var ve ben buna karşıyım. Buradan yönetmenlere, yapımcılara, cast direktörlerine riske girmelerini, komik filmlerinde oyuncu diye tanınan oyunculara risk alarak obür tip roller verme cesaretini de göstermeleri gerektiğini litemek istesem...

KİŞİE AMA DOĞRU: ROLÜN BÜYÜK KÜÇÜK OLMAZ

Oyuncukul sanatının bu denli "yapılabilirliği"ni konuşmuşken, sizin, rolün büyüğü-küçüğü ikilemini harcı beşik açmaya medir? Örneğin siz "Neçeli Hayat" filminde yalnızca 20 inifı olan "Ali Usta" karakteriyle herkesin konuştuğu tekyouncu olmuştunuz...

Kışe'de ama doğrudur: Rolün büyüğü küçüğü olmaz. Gerçek bir oyuncu ise zaten bunu düşünmez. Bu egonun da ötesinde bir problem diye düşünüyorum. Çünkü bir karakter yaratmaya yönelik rolleri sergileyen, yarıda sinemada bir 'nokta atış sanatı'dır sinemacı ve oyuncu aslında. Üstünde düşünmeye,

siyasi, sosyal tahliller yapmaya müsait bir sanat. Karakterin sosyal, politik, insani derinliği varsa oynuyoruz. Altına çizdiğin "Ali Usta" da işte böyle bir roldür. Benim için yazılan belki de on cümle, yirmi cümle -her neyse o cümlelerin arındıkları derinlikler görebildim, oynarken de yanıstıma çalıştım. Büyük olmuş küçük olmuş fark etmedi. Örneğin "Beynelminel"deki Abuzer karakteri benim şimdiye kadar oynadığım en büyük rollerdenidir. Ama küçük rolleri de seviyorum. Abuzer çok ilginç bir karakterdir, bu arada senaryo yazarı Sirm Süreyya'nın zekasınaşapka çıkarmadan geçemeyeceğim. Çok iyi araştırıp, müzik yorumlarına çok iyi tahlii etmiş. Fonda bir toplumsal dönemin olması çok önemliydi. Türkiye'de çevirmiş en iyi 12. Eyyıl filminden biridir. Bu döneme ilgili çok ağır travmalar yaşadık. Filmedeki gençlerden, geçişin çalıcıları, eğlenceçileri... 12 Eyyıl'un etkileri çok zeki bir biçimde anlatılmış... Beni çok heyecanlandırdı, çok içime sinerek oynadım.

BEYNİLE KAHKAHA ATMAK BİLMENİN, ÖĞRENMEİN VE GELİŞMEİN GÖŞTE RGEŞİ

Beriyandan ya da faktörüne takılan rol imajları var. Oyuncu kişisi yaş aldıkça roller de ona göre tasarlanıyor, değil mi?
Çok doğru. Bu hep böyleydi, özellikle Yeşilçam Sineması'nda... Gerçi yurt dışında durum daha farklı. Geçenğin "Arjantin Hikayeleri" diyeycek güzel bir film seyrettim. Orada 86 yaşında bir oyuncu mükemmel bir performans gösteriyordu. Muhtemelen de aktör değildi. Böyle hikayeler budaattık dikkat çekmiyor. Belki Yılmaz Erdoğan'ın çektiği "Neşeli Hayat" da dikkatlerini çekiyordur ama öyle güzel bir film oldu ki filme ilgilenmeye başladılar. Komedi gobekten gülmelere değil, beyin gülmelerine sebep olmalı. Kahkaha atmak bence biten bir şey ama beyinle kahkaha atmak bilmenin, öğrenmenin ve gelişmenin bir göstergesi...

AKASYA DURAĞI'NIN OSMAN AĞA'SI

Sanat yaşamızda bu denli bir yolculuğa çıkmak, rotayı Tarih televizyon tarihinin en popüler/simgelik karakterlerinden biri olan "Akasya Durağı" dizisinin "Osman Ağa"na çevirmek istiyorun... Nasıl bir efsaneydi Akasya Durağı ve Osman Ağa?

Berbirinden değerli sanatçı arkadaşlarımızla yıllarca çalıştığım güzel bir ekiple ruhu yakaladık. İyi yapımlardan biriydi. Sanatsal değildi elbette ama toplumdaki kişisel yapıları hitap etti. Halk beğendi,

her bir karakteri içindengördü,sevdı. Kaldı ki yıllarca rating rekorları kırdı. Osman Ağa da o karakterlerden biriydi. Gereksivesi, hayat hikayesi, diğer rol kişileriyle diyaloglarıyla hafızlara kazındı. Geriye dönüp baktığımda "iyi ki yapmışım" dediğim işlerimden birisi...

Biliyoruz, simdilerde geçmiş popüler işler yeniden çekiliyor ve seçiriciler bulutluyorlar. "Akasya Durağı" yapımının güncelliğini koruyarak yeniden ekranlara çıkması fikrinebakınız nasıl olur?

Evet, böyle birçokyapım var, yeniden seçiriciler bulutlurulan... Bu kişiden kişiye değişsancak ben Cezmi bağlamında bakacak olursam, o dereyi bir kere geçmişim ve kayaya ulaşmışım. Simdi yeniden geriye dönüp aynı suyu bir daha geçecekisin, islanacakisin, yorulacakisin ve aynı noktaya yeniden varacaksın, ne anlama var?

"SOPHOKLES'İN DEDİĞİ GİBİ..."

Sanat ile işe geçiş yapan bir birey olarak resim sanatıyla daalokanize olduğunu bilemektim. John Kayvan, Alexand'Zibin, Hali Akdeniz, Süleyman Sami Tecan, Tayfur Sanlıman, Cahit Aksoy gibiönemli isimlerin eserlerini yer aldığı birresim koleksiyonunuz var...

Evet, sanatın her alanının değerli olduğu düşünüyordum. Değerlerle uğraşmanın da kişiyi değerli kılacağına bilir, söylerim. Resimlere gelince, koleksiyonunda bazı ressamların yaptığı ilk resimler yer alıyor.

Neden ilk resimler?

Benim resim yapılarımla ilk resimlerimin almakgibi bir merakım var. Onların ilk resimlerini alarak destek veriyormuşum gibi düşünüyorum. Bu eskiden daha çok hakim olan bir düşüncedydi. Zamanla değışti. E tabii düşünceler de değışiyor, hepayını kalıyor. Bu noktada Sophokles'in bir sözü geldi aklıma: "Bir düşüncede takılıp kalma, gerçeği bir düşünce aydırlatamaz."

Öyleyse tam da bu örneklenizin ışığında genç okurlarımıza bir mesajınız, ıkazınız varmı?

Öncelikle her bir genççok değerli. Bunu bilsinler. Lakin gençlerin bilimeye, keşfetmeye, öğrenmeye ilgi duyması gerekiyor. Onlerinde uzun bir yaşam yolculuğu var. Lütfen bu yolculuktaeline DiToku ileOkusanlar, deşevler, gezintiler, denesimler. Yanlış yapmaktan korkmayın ve utlanmayın. Peşinde koşsunlar. Elbette var olma çabalarında tekyönü bir ilişki bekleyemeyiz ancakye de kendi amacınarı uğrunda alın tiri dökerek emek versinler. İleride o emeğin ne kadar tatlı bir hediyeyle dönceceğini şüphesiz görecektirler... Benim bir filmimde (Mucize) etkileyici bir sahne vardı... Hikaye günümüz Türkiye'sindediğil, geçmiş zamanda geçmekteydi. Orada bir çatışma olayı gerçekleşir ve rol gereği birisi benim hayatımı kurtarır. Ardından örf-adetlere hitaben iki kişi arasında bir diyalog geçer. Şöyle derler: "Sen bana hayatımı verdin. Ben de sana kıymı verdim gitti". "Benim oğlum sakattır." "Kalbi sakat olmasın." İşte tam da böyle bakacakları, hayatın pürüklük dokusundan iyiliği göcekleri, güzelliğide bedende değil ruhta arayacakları bir kucaklar, iyiliklerimin iştirim.

KAVİM

daha tanıştığım ülke her şeyin sonunda kuyusu baba oluyorsa bir yer küllensin kimliğim tufandan önce büyüdüğü uzakların yankılastığı ölü bir insanı döviyorlar çünkü sokakta çünkü eridi dediğim yerde yeniden mahveden bir çağa kayınıyordu ru bu su dinisin istiyorum, dinmiyor ki eşyaların anlamı olmak yaraşır küreğine köle sinen fazla deryada fazla yaşa içinde zamanın ne de hiç değışmeyen yüzüne bakıyorum daha tanıştığım ülkeye su döviyorum dinmiyor kalbini söken çölde vahiş el çirkinlik çarkı dönsün diye gölgesi uzayan mağazaya döniyorsun yüzünü dönmüyoruz dişli çark dönse ne çıkar elimin sesi az

sana gelmediğin çağın sesini sunuyorum boş çerçeveler bakışlar gözler gözler gözüme mil ve istediğim ayna yüzüme kırık dar sokakları genişleyen izansız kavim eve dönüyor eskize uymayan sür içlerinden taşlar taşıyan kavim karmızı kanımdır yoksa ben yine burada mıyım aynısını yaşadığın an bu ruya kitledi yedi yıl herkesin herkesten kıştığ bu ses ölgün kimliğime helak bitsin istiyorum. Bitmiyor

ERGÜN ÖZKIRIMI

1993 İstanbul doğumlu. Cukurova Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünden mezun oldu. Mardin Mesleği Anadolu Lisans'ında edebiyat öğretmeni.

Şair Seyyithan Kırmırcı

Adresine gönderileceği kapazın şir dosyasını gönderdiğiniz her ay yeni şairlere saygınlarda yer veriyor.

Mehmed Ali Aksoy

ÖMİT
BAYAZOĞLU

Edirne'de doğup büyüyen ve bugün Los Angeles'ta yaşayan 1926 doğumlu Daniel Baybaşoğlu, güzel bir rüya görmüş gibi yaşadığı Edirne'nin renkli sosyal hayatını yazmış, şehrin meşhur delilerinin çetesini tutmuş. Bazılarını yakından tanıyalım...

EDİRNE'NİN YAHUDİ DELİLERİ

Vakıtle Edirne'de 25 bin Yahudi yaşıyordu. Bunların çoğu İspanya'dan sürülmesiyle ve İspanyolca konuşuyordu. Bir kısmı ise Macaristan'dan sürgünelmişti. Bir de Selanik şehri Türklerin elinden Yunanistan'a geçince, oradan kaçıp Edirne'ye sığınanlardı. İstanbul hariç, sadece Trakya'da yaşayan 50 bin aşkın Yahudi, Cumhuriyet devrinde sanki buharlaşmış gibi ortadan yok oldu. Mesela bugün Edirne'de sadece sekiz aile kaldı. Bu ani yokoluşun ardında gayet acıklı bir hikâye yatıyor.

Çünkü özellikle 19. yüzyılda bu coğrafya bir kan çanağına donecekti. Edirne defalarca Rus, Bulgar, Yunan işgaline uğradı. Bu işgaller sırasında Yahudiler, Slav milliyetçiliği ve Ortodoks yobazlığı yüzünden Müslümanlara aynı saldı ve aşağılamalara maruz kaldılar. Cumhuriyetten sonra ise, bu defa Türkçü saldı ve aşağılamalara yıldırdılar. Meşhur "1930 Trakya Olayları" ve nihayet İsrail devletinin kuruluşu Yahudilerin 500 yıllık Edirne defterini kapatmasına neden oldu.

Cumhuriyetten önce nüfusu Türk-Yahudi-Rum-Bulgar-Ermeni azınlıklardan oluşan Edirne'nin iyilikle, güzellikle, mutlulukla, barışla günleri de olmuştu. Burada doğmuş büyümüş olup da halen Amerika-Los Angeles'ta yaşayan 1926 doğumlu Daniel Baybaşoğlu, güzel bir rüya görmüş gibi yaşadığı Edirne'nin renkli sosyal hayatını yazmış, şehrin meşhur delilerinin de çetesini tutmuştu.

Hako Bayram

Böyle mahir bir hırsız ki, adamın gözünün içine bile bakıp aramadan yüzüğünü çalırdı. Hırsızlıkta geliştiği farklı tekniklerle ünyaymış bir deliydi. Mesela belbirinden çaldığı şapkanı bir başkasından çaldığıyla değiştirir, bunu da bir başkasının başına

geçirirdi. Sonra bir kenara çekilip bunların arasında çıkan şapka kavgasını kışkırtarak keyifle seyredirdi. Aslında ona hırsız demek yanlış, o düpedüz kleptomani hastasıydı. Bütün hayatı hapse girip çıkarak geçti.

Hako el Loko

Son derece tehlikeli bir deliydi. Kızdığı zaman ağız köpürürdü, kanlı gözlemler şimsiğeler çakardı. Damarnına basanlara yerden söktüğü kıldırınları fırlatırdı. Akşamüstü kadınların süslenip süslenip piyasaya çıktıkları vakit, çarşının it - kopuk tayfası, onu kızdırmak için "Hako, kita la pata" deyince, o da erkeklik organını çıkarıp herkesin önünde sallamaya başlardı.

Shapat el Loko

Bu da "Shapat"ta bit var" lafına uyuz olurdu. Kendisine bit olmadığını ispatlamak için soyunup çamaşırlarını etrafındakilere gösterirdi.

Karlısoğuk günlerde bilesoyunmaktan vazgeçmeye bazen kızgınlıkla ağızlığı sıziyarak kendi kendini döverdi. Bazen de başını duvarlara vurup kanatırdı.

Moşe

Halkın çok takıldığı bu deliyi "saat kaç" sorusu zıvanadan çıkarırdı. Kendisi doğru zamanı söylemesine rağmen sırf kızdırmak için; "Yanlış, seninki saat değil enfiye kutusu" dediklerinde, Moşe öksesinden yumruklarını yemeye başlar, hızını alamayıp saatini yerden yere vurup kırardı.

Moşe Tantaleci

Moşe çoğunlukla Kapalıçarşıya Saraçlar Caddesi'nde takılırdı. Çok sevilen bir deliydi. Kusuru gülmekten ibaretti. Evde gülmeye başlayınca annesi onu çarşıya yollardı. Sabahdan akşama kadar sokaklarda

kahkahalar atıp tiple oynaya dolardı.

Moson del Ayre

Kendisine adıyla hitap edilince çıldırıyordu. Çok zengin bir kufur ansiklopedisi gibiydi. Kim ki ona, "Moson del Ayre" derse, hemen "Meecare kontu madre" derdi, yani "annenle yatayım" diye karşılık verirdi.

Halifon Efendi

Halifon Efendi'ye skıysa "Halfon Efendi" deyin, onu çıldırtmaya bu yetirdi. Moson del Ayren gibi bu da kendisine adıyla hitap edilmesine tahammül edemedi. Küstüğü zaman evine saklanıp günlerce hatta aylarca sokağa çıkmazdı.

Jako Abini

1960'lı yıllara kadar yaşamış olan bu deli, karşılıksız aşk kurbanıydı. Dünyaya kısmıştı, kimseyle konuşmazdı. Ađete dilini tutmuştu. Biraz iyi olduğu zamanlarda Kaleici sokaklarında fırında pişmiş balkabağı satardı.

Deli Ayşe

Ayşe, Şeyh Süca Camii hafızına aşktı ama yanlış anlaşılmasın kendisine değil, sesine aşktı. Eđerki Ayşe'ye "Hafızla sen ne yaptın?" derseni, çok kızar ve saçlarını yotmaya başlardı.

Deli Yakup

Buna hak "Dim dim" derdi. Bilhassa kaynanasıyla arası açık olanlar ona satardı. "Dim dim" dediklerinde, "Kaynana bindim" diye cevap verirdi.

Elmas

Bu deli çiğ sebzeiden başka şey yemezdi. Lahana, pırasa, turp en sevdiği sebzelerdi. Bir gün Elmas'a "Eğer çınlıplak Zindanaltı'ndan Yangın Kulesi'ne gidersen sana bir somun ekmek vereceğiz" diye söz vermişler. O da soyunup Saraçlar Caddesi'nde anadan doğma koşmaya başlamıştı. Elmas çınlıplak koşarken yolda kadınlar utançlarından sırtlarını dönmüşlerse de vitrin camlarına yansılarını görenlerin dudakları uçuklamıştı.

Toroslardan İyonya'ya: 1926'dan Günümüze Edirne Yahudi Cemiyeti / Oral Öner

Dopdolu etkinliklerle farklı mekânlarda birbirinden etkileyici isimlerin performanslarına tanıklık etmek için bekleniyorsunuz.

+1 SUNAR

+1 SUNAR: GEZGİN SALON FİSTİVALİ 25-26 HAZİRAN'DA PARKORMAN'DA

Salon IKS'nin iyi müzigi Beyoğlu'ndaki evinden şehrin büyük sahnelerine taşıdığı +1 Sunar: Gezgîn Salon Festivali'nin programı müzikseverler arasında büyük ses getirdi. İki günlük bu müzik maratonunun ıyıldızları; Berlin minimal teknoıyla Moderat, funk'in Paris baş temsilcisi olma yolunda hızlı adımlarla ilerleyen L'Impératrice, en tatlı kederlerin grubu Cigarettes After Sex ve bizi Ortadoğu'ya doğru kolektif bir yolculuğa çıkaracak Tamino, erotik melodileri ve baştan çıkarıcı R&B ritimleri ile Rhye, karanlık ama dansa müsait, goth kültürü içeren müzikleri ile Molchat Doma, 70'ler popundan beslenen ve bugüne kadar 150 milyondan fazla dinlenmeye ulaşan saykadelik pop ve soul ikilisi Feng Sauve ve Londra'nın kozmopolit kültüründen doğan grup Kit Sebastian.

Festivalde ayrıca, bir geceansızın yayımladıkları ilk tekilleri "Koca Bi Saçmalk" klibiyle tüm dikkatleri üzerine çeken Jakuzi, yenive egzotik tınılar peşinde koşanelektro-akustik üçlü İslan'dan, indie/psychedelik pop-rock grubu Palmiyeler'ne alternatif sahneden başarılı trompetsanatçılarından, şarkıcı ve şarkı yazarı Barış Demirel de +1 Sunar: Gezgîn Salon Festivali'nde seyirciye sunulmuş anılar yaşatmaya hazırlanıyor.

İyi müzik
şehrin büyük
sahnelerine
taşıyor.

+1 SUNAR ROCK OFF FİSTİVAL GERİ DÖNÜŞ

Önceki yıllarda Megadeth, Korn, Gojira, HIM, Amon Amarth, Apocalyptica, Stratovarius, Behemoth, Haggard, Turisas My Dying Bride, Pentagram, Murder King gibi birçok yerli yabancı grubun sahne aldığı +1 Sunar: Rock Off Festival, bu sene 30 Temmuz Cumartesi günü Parkorman'da gerçekleşecek. İmza seansları, söyleşiler ve gün boyu metal müziğin hüküm sürceği festivalin açıklanan ilk grubu Kreator ve The Halo Effect.

14 Haziran tarihinde çıkarılacakları Hate Über Alles albümünden yayınladıkları son tekilleri tüm otoritelerden büyük övgüler alan, Alman Thrash Metal devi Kreator yeni albümü kışından hemen sonra 30 Temmuz'da +1 Sunar Rock Off Festival kapsamında İstanbul'da hayranlarıyla buluşacak.

İn Flames'in kurucularından Jesper Stromblad ve Dark Tranquillity'nin kurucusu Mikael Stanne'yi kadrosunda bulunduran The Halo Effect, şimdiye kadar yayınladıkları üç tekilliye özellikle İn Flames hayranlarından tam not aldı.

Türkiye'de ilk defa konser verecek The Halo Effect, bu yaz gerçekleşecek tüm metal festivallerinin en çok merak edilen ve beklenen gruplarından biri. 🎸

+1'Lİ GECE GEZMESİ BU YIL YENİDEN KADIKÖY'DE

İstanbul Caz Festivali'nin son yıllarda en çok dikkat çeken etkinliklerinden +1'li Gece Gezmesi, bu yıl yine bir cumartesi akşamı, farklı mekânlar arasında bir müzikturne olarak karşımıza.

2 Temmuz Cumartesi akşamı, Anadolu yakasının nabzını tutan mekânlarda izleyeceğimiz gruplardan ilki, 1970'lerin saykadelik ruhunu günümüze yansıtan, Erkin Koray'dan Dick Dale'e kadar geniş bir kaynaktan ilham alan Ayıyuka. Türkiye hip-hop'un efsane gruplarından Mode XL ile Ankara sound'unun yaratıcılarından VeYasin'in heyecan verici elektronik projesi Hey! Douglas da aynı gece enerjimizi yükseltecek. Günay Doğu Asya'nın 60'live 70'li yıllarının müziklerinden etkilenirken disko, funk öğelerini elektronik bir dünyadabakışından Hollandalı Yın Yin ise hem solo olarak hem de Ayıyuka sahnesinde karşımıza olacak. +1'li Gece Gezmesi etkinliğinin bir diğer önemli ismi ise drin ve hipnotize edici besteleriyle Yann Tiersen, Radiohead, Sigur Rós gibi isimlere yakın duran, Portekizli müzisyen David Santos'un dahiyane projesi Noiserv.

Tek geçecek bu dopdolu etkinlikte farklı mekânlarda birbirinden etkileyici isimlerin performanslarını izleyebilirsiniz. Etkinlikte yer alan diğer gruplar ise; The Wall, Kadıköy SineMas, Moda Sahnesi, Dorock XL, Kadıköy Sahne, The Wall, Kadıköy SineMas.

mağaz
festival
olsun

O.T

L'Impératrice

CİZİLİ TİSÖRT
OYUNLARI BİLİR.
YA BİR MASAL
YASANDIR
OLMALI
ETRAFINDA,
YA DA BULUN-
MALI ELİNİN
ALTINDA BİR
MASAL KİTABI.
KÜÇÜK BİR
ÇOCUKUN SORDUĞU
SORULARDAKİ
HER BİR AYRINTI,
LAFONTENİN
PSİKOLOG BİR
YETERİNDE
ÇÖZMESİ GEREKEN
VİZİTE LİSTESİNİN
KEDİ ÖMRÜYLE
YENDEN
HESAPLANMIŞ
HALİDİR. SEN Yİ-
NE DE KAC TAV-
SAN, SEN DE
TUT ONU TAZİ.

OYUNU KURALINA GÖRE OYNAMAYANLAR
BİLİR. ONUN EN İYİ BİLDİĞİ
SEY ZATEN OYUNUN KURALLARI
DEĞİL MIDIR?

BENGAL KAPLANI BESLEYENLER BİLİR.
AVANTAYI UZAKTA ARAYANLARLA
OYUNU KURALINA GÖRE OYNAMAYANLAR,
ENİNDE SONUNDA İT'DAN GERİYE SAYAN-
LARIN KARŞISINA DİKİLİR.

İŞİN İÇİNDEN ÇIKAMAYANLAR BİLİR.
EN GÜZEL BAŞLANGIÇTIR KAPA KARİŞİKLER.

AFFETMEMEKLE, UNUTAMAMAK
ARASINDAKİ İNCE CİZGİYİ, İT'DAN GERİYE
DOĞRU SAYANLAR BİLİR. KEDİ ÖMRÜYLE
TÖTE KADAR SAYMAK GİBİDİR.

SEYFAN, BASKASININ CALDIĞI GİTARA,
AYAYIYA RİTİM TUTAN HERKESİN
RUHUNUN SAHEİDİR.

ARTIK
ELİ KOLU
OLMAYAN-
LAR BİLİR.
VAKTİYLE
ÇİTENE
BEZENE
KURDUĞUN
SAATLER,
BELKİ
BASKA
BİR MEH-
LEKETİN
ZAMAN
DİLİMİNDE,
YANİ
DOĞRU
YERDE
DOĞRU
VAKİTTİR.

Kızlar ip atlıyordu, ben de bir köşede elimde top sektiriyordum.
Uzaktan babamı gördüm, beni izliyordu, göz göze gelince gülümsedi.

BABA YARASI

İlkokul üçüncü sınıftaydım. Bahar gelmişti. Beden Eğitimi derslerimizi işlerken nihayet bahçeye inmeye başlamıştık. Öğretmenimiz voleybol topu ve ayak bileklerimizle geçirip atlamaya için lastiklik renkleri solmuş, üst sınıflara geçmiş öğrencilerin oynamaktan canını çıkarttıkları, erimiş ipleri dağıtıyordu. Voleybol oynamaktan sıkılan hemen yerde duran ipe koşturuyordu. İpi eline alıp avucuna havaya kaldırıyor, "İp atlamak isteyen kaleye mum dikisin!" diye bağırdıyordu. Voleybol oynamaktan keyif alanlar bile etrafına mum dikmeye koşturanları görünce topu havada bırakıp oğın gibi ip atlamaya koşturuyordu. Çocukluğun verdiği böyle saf, salak bir duygu vardı, oğleki dondurma yerken, arkadaşların yediği bez parmağa özenir kendi yediğin dondurmadan keyif alamazsın.

Yine bir cumartünü son iki derse girmiştik. Bahçeye indik, toparlar dağıttı, ilperverdi. Ben hemen voleybol toplanma yöneldim, beş altı kişilik bir çember oluşturduk, üç beş pastan sonra top yere düşüyor başa dönüyorduk. İçimden sürekli bu sefer düşmeyecek, bu sefer düşmeyecek diyordum. Böyle söyleyince sanki Rocky misali, küçük parmaklarımda acı hissetmeyeip topu düşürün ben oluyordum. Olanıma yapmayı küçük yaşımda ilk kez babamla izlediğimiz Rocky filminden öğrenmiştim. Kendimi iyice oyuna kaptırmıştım, tam konsantreydim. O sırada Miray koşarak yanına geldi, "Nida'nın ipini gördün mü?" dedi. Nida dediği an, yüz metre öteden fark edilen, yeni aldığı fosforlu sarı, sadece kendisine ait, ip bir gözlerimi kamaştırmıştı. Öğretmenimizin verdiği yirtılma kütürece olan o renk işi iple oynamak zorunda değildi artık. Evde çalıp gelmiş gibi profesyonel bir şekilde ip atlıyordum, önce düz sonra ters, bazen hepimiz şaşırıp iki kolunu capraz bir şekilde önde birleştirip arasından geçiriyorduk, sırteki bir cambazı izler gibi bitün sifonu izliyorduk. Bir hafta sonrasına akıttıkubün kızlar Nida'nın fosforlu ipini aynısından alıp gelmişlerdi Beden Eğitimi dersine. Herkes gidip annesine babasına Nida'nın ipinden bahsetmiş olacaktı ki, o hafta sonu kartıysiyeli bayram etmişti. Ben evdekiere bundan bahsetmişlerdim, maddi durumumuzun eften püften sefere uygun olmadığını biliyordum. Ayakkabılarım ve montlarım hep bir beden boyu alınırdı seneye de giyeceklim işi, babam çorba içerken dokunmak için bol bol ekme yemeyi sözleri her fırsatta. Ben de hiç bahsetmemiştim işte bu mevsiminzdan zaten voleybol oynamak daha zahmetliydin illaki hevesleri geçecek diye avutmaya çalışıyordum

Ortak bir acı paylaşamamanın yalnızlığı çökmüştü içime.

kendimi. Tabii o iş öyle olmadı, herkes rengarenk ipleriyle atarken ben bir köşede onları izledikçe voleybol toplanı gözümdeki değeri kaybetmiştim. Belediyeye dağıtılan her kesteke ip varken hiç kimse ipi olmayan birinin halinden anlamıyordu. Kalktım sınıfa çıktım, ortak bir acı paylaşamamanın yalnızlığı çökmüştü içime. Sude koşarak sınıfa girdi, su içmeye gelmişti, "Senin ipin yok di mi, ondan burada oturuyorsun," dedi alyo bir sekilde, burun kıvrarak. "Hiç de bile, ipim var ama ben sevmiyorum atlamayı, voleybol seviyorum ben!" dedim. "Getir de görelim o zaman," dedi, "Getiririm tabii" dedim, çenem tırtıyordu. Suratıma bakmadan koşarak gitti. Dersin bitmesine acı kalmıştı, bahçeye geri indim. Kızlar ip atlıyordu, ben de bir köşede elimde top sektiriyordum. Uzaktan babamı gördüm, beni izliyordu, göz göze gelince gülümsedi. Koştum sarıldım babama, zil çaldı, okuldan çıktık.

Eve giden yoldan değili, çarşıya giden sokaklardan geçiyorduk. Herhalde annem akşam için alışveriş yapmamızı istedi diye düşünüyordum. Babam hiç sesini çıkarmadan büyük bir gıcıklikle yürüyordu, günümüzün nasıl geçtiğini sormuyordum. Küss müyüz acaba diye korkmaya bile başlamıştım. Kesin eve gidece yaplaçak konusmalarından birinin sessizliğiydi bu. Matematik sınavından 100 aldım diye bir yalan mı söylesem acaba diye düşündüm, vazgeçtim. Çünkü bunu test etmek için çarpım tablosuna sorabilirdim.

Ben bunları düşünürken babam durdu, bana baktı, "Ha diğir bakalım içeri," dedi, başımı bir çevirdim. Işık Kartıysiyeli'nin önündeydi. Bizim semtin en büyük kartıysiyeli. İçeri girdik, babam dükkan sahibi Yılmaz Amca'yla sohbet etmeye başladı, ben de önce forlosu kalemlereyönelmişim, sonra arkasız tiyül kalemlere, kokulu sigilere, yenilemiş kek kutularına, ama ipiler nerede duruyor bir türlü bulamıyordum. Yılmaz Amca'ya sorarsam babam zor duruma sokarım diye soramıyordum.

"Yılmaz ya bu çocukların attığı iplerden var mı sende?" dedi babam. Koşarak yanlarına gittim, gözlerimin içi parlıyordu.

vereyim sana," dedi Yılmaz Amca, gitti yeni modellerden getirdi. Toz pembe, simli, çok güzel bir ip. Ağlamam için babamın kolunu sıkıca sıkardım. "Gözümü kızımdı" dedi babam. "Çok güzel," dedim. İpi aldık eve döndük. Cuma gününün gelmesini beklemiyordum. Uykularım kaçırıyordu, yatmadan önce ipe yapacağım akrobatik hareketleri hayal ediyordum. Ama bütün kızların ipleri Nida'ninkiydi aynısı, bir benimki farklıydı. Bu borsorun teşkil eder mi kestiremiyordum, sanki benimki de onlarınkıyı aynı olmak zorundaymış gibi hissediyordum, içten içe bir memnuniyetsizlik vardı.

O muhteşem cuma günü gelmişti yine. Beden Eğitimi dersi başlanıyca hemen ipimi çantamdan çıkardım. İlk ben indim bahçeye koşarak. Başladım atlamaya, bir hafta boyunca annem evde nasıl atladım gerektiğini iyice öğrenmiştim, antrenmanlar yapıpştık, ustalaştım. Çantımdan kızların iplerine bakıyordum. Acaba benimkinden farklı olduğu çok göze çarpıyor mu, onlarındaki daha mı gösterişli diye düşünüyordum. Sude geldi yanıma, "İpin güzelsin, değişelim mi?" dedi, bir kendiminkine, bir de onunkine baktım. Çok kararsız kalmıştım, ama içimi iyiyip kemirindenduyukan kurtuluyordum, farklı olmak hoşuma gitmemişti. Herkesle aynı olma duygusu kaplamıştı ruhumu. "Olur," dedim, verdim ipimi. Sude'nin yüzünde güller açtı, hemen alı elinden ipi kendinkinin fere fırlattı, gitti yanından. Verdiğim an pışman olmuştum. İplerin farklı olması sıniyeler içinde geram bir şey ifade etmiyordu artık benim için. Sadece, babamın büyük bir gururla kızına ip almak için kartıysiyeye yürüdüğü an unutamıyordum, nasıl yapmıştı böyle bir hatayı, babamın bana aldığı ip nasılcı vıcıcılığı Sude'ye verilebilirdi, dününün en kötü kalipi, en vefasız evladı bendim. Yerdeki ipe baktım, etrafıma baktım. Uzaktaki okun bahçesinde beni bekleyen babama baktım. Mecburen eğildim yerdeki ipi aldım çantama koydum. Babamın yanına gittim, en az benim kadar babamın da canının yandığını düşünüyordum çocuk aklımla, "Kızdın mı babış?" dedim, "Neye kızmı?" dedi, anlamamıştı olup biteni, muhtemelen aldığı ipin modelini hatırlamıyordu bile. Babam durumu fark etmeyince iyiceharap olmuştum, çocuk yaşımda benden daha masum biryle olmanın verdiği huzursuzluğu kimsi kermiyordu. Babama cevap vermedim, eve döndüm.

O ip çantamdan uzayan boşluklarına doğru kayboldu. Ben büyüdüm, her şey büyüyüdü, babam büyüdüm. Durumumuz düzeldi, güzel günler geldi, geçti. Yağmurlar yağdı, dindi. Belki babamın bana harcadığı paraların bir kartıysiyeli dükkanı bile açabilirlik değeri bunca kartıysiyeli. Ama hâlâ yüreğim minicik sızladığımda gıdip babamın yanına, "Keşke vermeseydin o ipi baba," diye ağlama isteğimi geçmedim. İçimdeki o çok büyük, medet, teselli bulamadı, içimde açtıçım bu eften püften yara kapanmadı, o yağımda dur, hiç dinmiyor zaten büyüdükçe o ip de büyüdü. Ben

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi <https://ranteey.org>

satıyor. Bir de şimdiki yeni modeller geldi, onlardan

ÖMÜR UZEL

"Ben buradayım" diye haykıran ama sesini duyuramayan bir canlı. İsmi; 52 hertz balinası. Hiçbir balina, onun varlığından haberdar değil. Çünkü okyanusun ortasında alışılmışın dışında bir frekansla sesleniyor. Sadece kırık hertz yüksek seslendiği için diğer balinalar onu duymuyor, fark etmiyor.

Bu size birini hatırlattı mı?

GÖRÜNENİ DUYDUN MU?

Her gün duyulmama, anlaşılmama, fark edilmeme hatta yok sayılma gereği ile yaşayan birini...

Hepimiz kendi okyanusumuzda yaşıyor, kendi frekansımızda konuşuyoruz. Peki sesimizi yeterince duyurabiliyor muyuz? Yoksa 52 hertz balinası gibi yok mu sayılıyor?

Bu balınanın okyanustaki yalnızlığından etkilenen birkaç duyarlı insan, duyulmadığını düşünen her bireyin sesini duymak/duyurmak amacıyla bir yola çıktık.

Tolga Gürşün (Tasarımcı), Öznur Enli, Melisa Dalkılıç, Güney İkbal, Bütahan Kurt, Wiggy Glancer ve Riff-Raff "Dünyanın en yalnız balinası" lakabını alan 52 hertz balinasının bir yorumu olarak '52H25' oluşumuna hayata geçirdiler ve heyecan verici bir sergi hazırladılar. "Burası üretmek isteyen her bireyin kabul gördüğü bir hafıza okyanusudur" dedikleri '52H25' oluşumuna OT'a anlatılar.

52H25, BİR VAR OLMA ÇABASIDIR

Tolga Gürşün: Bizleri yaşılan, yaşamsızlık, sosyo kültürel geçişleri ve karakterleri bir birinden farklı birkaç arkaadış. Kimimiz profesyonel kimimiz amatör olarak sanatta ilgileniyoruz. Üretmek, üretmeye teşvik eden bir grubuz. Yılarcas 52 hertziks ses çıkırap, hiçbir balınaya sesini duyuramayan 52 hertz balinasının hüznünlü hikâyesi bizim ilham kaynağımız oldu. Her birimizin sesini duyurmaya çalışan balinalar olduğu konusunda fikir birliğine vardık. İsim ise, 52 hertz balinasına atıfta bulunan tipografik bir türev. İngilizcede 52 hertz's (52 hertzler) olarak kullanıldı. ZS harfleri ile 5 ve 2 rakamlarının benzeşmesi üzerinden isim oluştuk.

Bütahan Kurt: Bu okulum birlikte var olma çabasıdır. Hepimizin varoluşunda birses var ve bunu başka insanlara duyurmaya çalışıyoruz. Çünkü anlatarak çok şeyimiz var. Ortak frekansta buluşup birbirimizi duymak amacıyla bir araya geldik.

Melisa Dalkılıç: Toplumun getirdiği baskılar, iş yerlerinde yaşadığımız psikolojik şiddetler, her gün insatta normalleştirilmeye çalışılan tacizler, tecavüzler içimizi daraltmış. Birlikteken bile yaşadığımız duruma yalnız dayanamak zorunda olduğumuz bizleri tetikledi. Bu oluşum benim için dokunmakla alakalı. Bulduğumuz çemberin içinden başkalarına dokunabile, onlarla aynı sayfada buluşabilme ihtimaliyle yola çıktık.

Riff-Raff: '52H25' bir, bir araya gelştir. Ortak sesleri olduğunu fark eden, sesini duyurmak isteyen bir grup balının kendi okyanusunu yarattığı bir alandır.

AYNI FREKANSTA BULUNSA DEK ANLATACAĞIZ

Tolga Gürşün: Kendi parametresinde sıkışıp kalmak istemiyoruz. Her balınanın okyanusta gözişken kuyruğu olmak gibi yüzsele bir mesleğimiz de yok. Balınanın derinlere dalmasını, tecrübeğini, monologlarını hissetmek; balınayı görünür, duyulur kılmak istiyoruz. Üretilemini birisiyle paylaşmak paylaşıma kararverileli ki sene oluyor,

SESSİZLİĞİ DUYAMIYORUZ

Öznur Enli: '52H25' birtakım haksızlıklara uğrayıp sesini duymak için bir araya gelenler kuruldu. Ekibimiz;tasarımcı, sanat tarihçisi, gazeteci, felsefeci, hukukçu, yatro ve işletme öğrencisi gibi statülerle sahip insanlardan oluşuyor. Bu çeşitlilik sayesinde birbirimizi öğretiyor ve birbirimizden öğreniyoruz.

Bütahan Kurt: 52 hertz frekansındaki balina sesitemel ilhamımız. Onu duyan başka balina olmasına rağmen çığlık atmaya, duymadan anlatmaya devam ediyor. Biz de '52H25' olarak kendimizi o balınaya çok benzettik ve herkesle aynı frekansta buluşana dek derdimizi anlatmaya devam edeceğiz. Kadın cinayetleri, istismar dosyaları, sosyoekonomik çatışmalar, siyasi kışkırtmalar ve demokrasi yoksunluğu... Ayrıca insanları kutuplaşması, eğitim ve kültür seviyesinin düşüşü, mülteciler sorunu... Bu yazışmış durumların içinde bir duyuramayalım da ne yapalım? Bizler derdimizi anlattıkça var olduğumuz hissediyoruz. Umarım bir gün aynı frekansta buluşuruz.

Wiggy Glancer: 52 Hertz balinasını hemtümleri duymaması olsa da biz insanlar duyduk. Bizleri de gören, duyan bir nebze de olsa anlatan bir kişi bile olsa var. '52H25' bu yüzden benim için şıngık gib. Okyanusta kulaç atarken buluşacak olursam ya da buluşacağım.

GÖRÜNÜR VE DUYULUR OLMA ARZUSU

Riff-Raff: Görünür ve duyulur olma, aktarılabilme ve anlaşılma arzusu bizim yola çıkma amacımızdır. Oluşumun merkezinde 'öteklerle' anlaşılma isteği var. Hepimiz zayıf, düşünen, söylemileri olan ve üretmeyi seven balinalarız. Önce ortak hayallerimizden bir duygudaşlık yarattık. Sonra Tolga, Öznur ve Melisa küçük bir tetiklenmeye görünmeye ve duyulmaya karar verdik. Çok geçmeden birlikte yüzmeye başladık.

Tolga Gürşün: Cinsiyet ayrımcılığı, şiddet, taciz, istismar, cinayetler, toplumsal baskı... Sesi duyulmayan her bireyin, bir metafor olarak duyulması gerektiğini vurguluyoruz. Amaçlarımızdan biri de 'hafıza' oluşturabilmek.

Öznur Enli: Buradaki herkes yalnız balina. Hayata karşı bambaşka durumlar var; ama öte yandan ortak kaygılarımız da söz konusu. İnsanların başlangıçta birbirini anlamasının zor olduğunu düşünüyordum fakat bir insanı ürettikten de anlamının mümkün olduğunu gördüm. 52H25'in merkezinde üretim var, yaratıcılık ve kendini ifade etme kaygısı var. Maddi veya politik kaygılardan ziyade, içsel kaygılarımızı paylaşmaya amaçlıyoruz.

Güney İkbal: Önce kendini, sonra başkalarını anlamakla ilgili bir hikâye yaratıyoruz.

Melisa Dalkılıç: Birbirimizin birsele yollarında birbirimizi destek olmaları amaçlarımız. Sonra amacımız daha kolektif bir cesaret isteğine dönüştü. İnsanlar yazdıklarını, çizdiklerini, hayallerini, fikirlerini kolay paylaşamayabiliyor. Benim için bu oluşumun amacı, sanatın gızsızlık, sadece belli bir gruh tarafından gerçekleştirilebileceğine olan yanlış inancın önüne geçmektir.

NE ÇIĞLIKLARIMIZ SESSİZ NE KİMSEKİLERİ SAĞIR...

Wiggy Glancer: '52H25' oluşumunun merkezinde dayanışma var. 52 hertz balinasına atıfta bulunup bu çizgiye olduğunuzu duyulduğunuz konuları ele alıyoruz. Ne çığlıklarımız sessiz ne kimsekiler sağır... Sadece farklı frekansta yaz. Ancak birbirimizi hissetmemiz için aynı dili konuşmama, aynı frekansta olmamıza gerek yok. Bunu evrensel bir dil olan sanat ile yapıyoruz. Böylelikle insan toplulunda yaşamadığımız başka bir izleyici bile o derdi anlayabiliyor.

Öznur Enli: Toplumda çalışan, kadın, lezbiyen, gey, trans, biseksüel, çocuk, engelli, yaşlı...herkes bizim derdimiz. Çünkü sesini duyuramayan herkes bizim mesleğimiz.

Melisa Dalkılıç: Bize empoze edilen yaşam stili bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın şeklinde. Karım toksesine anlamak zorunda değilim gibi bir yerden yaklaşıyoruz. İki adım ötemizdeki bir dejenereyona ses çıkartmaya çalışarak duymadan anlamız yağı kötü bir durum. Benim kendi adıma böyle bir misyonum var. Duyarsızlaştırdık ama bu değisidir.

ANLAYIŞ GELİŞTİRMEYEN TERCÜMAN OLAMAZSINIZ

Riff-raff: Empati yapmak için diğerinin meselesini kendi meselemizden daha az değerli görmemizi gerekiyor. Sradanlaşan günlük olaylar, kadın dünyaları, fiziksel veya psikolojik şiddet, insan hakları, bakkal amcamın elektrik faturası, LGBT, limona gelen zam ayrı derede önem arz etmek. Bir de toplum olarak birbirimize olan tahammüslüzlüğümüz ve nezaketsizliğimiz günden güne kuralıslığa ve adaletsizliğe yol açıyor. Anlayış geliştirmeden tercüman olamazsınız.

Melisa Dalkılıç: Coğrafya, kolektif bir coğrafya. Önceden insanlar birbiriyle daha fazla etkileşim içindeyken şu an herkes durmaksızın kendi başına kalmaya itiliyor. Bu oluşum banabirazinsanın topluma olan sorumluluğunu da hatırlattı. İnsanın insana ihtiyacı var. Özellikle böyle kritik bir dönemdeyken içine sokulduğumuz durum birlik olmamızı hayli zorlaştırıyor.

Güneş İkbal: Toplumsal açıdan baktığımız her şey şu sralar kritikve çok katmanlı. Üretirken katmanların denklemlerini çözmek gerekiyor. Bu, cesaret ister. Her şeyi ucundan tuttuğumuz bir dünyada evren kurulumu da ucundan oluyor elbette. Bençe bızmasız derdimiz aktarım. Adığımız değişmedikçe tüm memeller yalnızız.

HER CANLINİN DUYULMAYA DEĞER BİR HİKAYESİ VAR

Wiggy Glancer: Her canlının duyulmaya değer bir hikayesi var. Riff-Raff'ın 'Görüneni duyduym' duyulanı gördün mü?' başlığıyla çalıştığı bir tema var. Üretilen eserler üzerinden analiz ve yorumlamalarla bir havuz oluşturdular. Riff-Raff ve Öznur, 'Oteki binalar' başlığında istismar dosyaları yaptılar. Bizler bunlar üzerine hissettiklerimizi görselledik. Kısacası ötekileştirilip, ötelenmiş, duyulmamış sorunlarımızı ele alıp gündeme taşıyoruz.

Riff-raff: Kendi işlerimiz kadar oluşum içinde yer alan her binaların sesi, söylemi bizim için çok önemli. 52H25'in temel meselesi insan. Öznur ile birlikte ürettiğimiz 'Oteki Binalar' tam da bu misyonun bir parçası. Ötekileşen birey ya da toplulukların sesi olarak gömülü seslendiklere ve korkulara cesur kimseler kazandırmayı hedefliyoruz.

Tolga Görgün: Kendi deneyimlerimizle ürettiğimiz eserlerin dünyanın başka yerlerinde yaşayan binalara çağrı niteliğinde olacağına, ilham vereceğini umuyoruz. Yeter ki iletişim kurabilelim.

SERBEST ÇAĞRIŞIMLARLA DOLU BİR SANAT HAVUZU

Riff-raff: 'Sessizliği Duyamıyoruz' isimli ilk kolektif sergimiz karma bir sergidir. Binalar her sesi farklı şekilde duyuyor, bu farklılıklar kişisel üretimlerimizde kullandığımız materyallere de yansıyor. 52H25 oluşumu, büyüdüğü kolları uzayacak olan canlı bir üretilir.

Güneş İkbal: Eserlerin tamamı birbirinden bağımsız ancak birbiriyle esrarengiz bir şekilde harmoni yakalıyor. Serbest çağrışımlarla dolu bir sanat havuzu olan '52H25' sergisi, ortak ses yaratmanın çok da zor olmadığını kanıtıyor. Bu ortaklıkta detone olmayan her ses, kriteri karşılıyor oluyor. Ortak frekanslarda buluşabileceğine hatta o frekansı yaratabileceğine inanan memelleriz.

Tolga Görgün: Sergimiz gezici bir sergi olacak. İlkini Ankara Panus Pub'da 23 Nisan - 23 Mayıs

tarifleri arasında gerçekleştirdik. Sonrakı adımızdır Ekişehir Museum Pub'da 18 - 30 Haziran 2022 tarihleri arasında gerçekleşecek. Sergimiz İstanbul ve İzmir'de de planlıyoruz. Kısa doğru Ankara'da sergi açacağız. Sergide yer almak isteyenler bizimle Instagram hesabımız ve mail adresimiz üzerinden iletişime geçebilirler. Katı bir oluşum değil ancak başlangıçtan beri bulunan fahri üyeler olarak eserleri bir kişileştirme sürecinden geçirmek istiyoruz. Harfler aracılığıyla duyulabilmemizi sağladıkları için OT ekibine çok teşekkür ediyoruz. Tüm OT okuyucularını ve aralarında yer olduğundan emniyet olduğumuz sanatçıları da davet ediyoruz.

TAKATTEN
DÜŞÜYÖRÜM
AMA SANA
DOĞRU

OKAN YILMAZ

sızıyorum ince ince

takatten düşüyorum ama sana doğru

pervane ateşleyen ve haller

ve sınırları aşarken gizli titremeler

kendimi tatmak için dişliyorum

dudağıma gövdelerde başka biriyim oysa

etlerde bambaşka

veya kasığında belki tanımadığım

birinin izi unutmamanın kaniyala

alıştığım fırtına diyorum

çünkü şahdamarımı öpünce bulduğum

beni savurdüğün

AZİZ FİNCANCI

İlkbaharın gelişiyle beraber, on binlerce küçükbaş hayvandan oluşan sürüleriyle birlikte Karacadağ'a çıkan göçerlere konuk olduk...

KARACADAĞ'A GÖÇ ZAMANI

Korksam da korkmasam da yapmak zorundayım. Korkarsak aç kalırız.

Eşsiz doğası, bereketli toprakları üzerinde yüzyıllardır hayvancılık, anıcılık ve çeltik üretiminin yapıldığı Karacadağ, yüzyıllar öncesinde burayı ziyaret eden Eviya Çelebi ile birlikte, Diyarbakır'ı ziyaret eden birçok edebî seyyahın seyahatnamelerinde anlatılır. Doğası, verimliliği ve burayı ilkbaharla mesken tutup, sonbaharla birlikte sonraki yıl geri dönmek üzere çevre il ve ilçelere yerleşen yarı göçebe hikâyeler hep anlatıldı. Üzerine romanlar, araştırmalar ve filmler yapıldı.

İlkbaharın başlayıpından itibaren Karacadağ'a çıkan ve kıp basmadan hemen önce peynir tereyağı, çökelek gibi ürünler üreten göçerler, sonbaharın ilk yağmurlarıyla birlikte Karacadağ'dan ve çökeliler yaylalarından inerek kıp geçirecekleri köy ve ilçelere geri dönüyorlar. Kimisi kamyonet tutturuyor, kimisi yaya olarak sürüleriyle Karacadağ'a geliyor.

İlkbaharın gelişiyle beraber, on binlerce küçükbaş hayvandan oluşan sürüleriyle birlikte Karacadağ'a çıkan göçerlerle birlikteyim.

Karacadağ'ın yüksekliklerine doğru çıkarken, yerleşim yerlerinden biraz uzakta bir çoban kadını denk geliyorum. İstisna bir yerde, bir kadın...

Aklıma ilk gelen soruyu soruyorum: "Tek başına korkuyorum musun?"

Verdiği cevap beni Karacadağ'ın gerçekliğiyle yüz yüze bırakıyor: "Korksam da korkmasam da yapmak zorundayım. Korkarsak aç kalırız."

Hayvancılığa geçindiklerini, tek geçim kaynaklarının bu olduğunu, baharla birlikte ailece Karacadağ'a çıktıklarını belirten kadın, "Yılan var, akrebi var, ama burası hayvanlarımız için, bizim için yaşam alanı. Atalarımız da, biz de her yıl çıkıp da yavaş yavaş biçimimiz ve gelir kaynağımız bu" diyor.

Karacadağ'ı terimanken, yer yer cadir kurtmuş ailelere rastlıyoruz. Kimisi henüz hayvancılık cadir ve hayvanlarını ille karacadağ'a çıkarmak için kadim kimsenin ille yarı yarıya yavaş yavaş...

belirlemeye çalışıyor. Karacadağ'ın zirvesine çıkıyoruz. Medfimiz Karacadağ'ın zirvesi. Karacadağ'ın 1919 metrelik zirvesine yettiğinden, dağın hemen yamaçlarında ıllı ufaklı çadırlarla karşılaşıyoruz.

Kol cadılar sıra sıra dizilmiş. Aileler, mayıs ayıyla birlikte, çıkmalar yapıyor.

Yüksekliklere çıktıkça hava daha da serinliyor. Dağın aşağısında yaz aylarında 45 dereceyi geçen sıcaklık burada yarı yarıya düşüyor... Hafif esen rüzgar bedenimizi serinletiyor. Bu yükseklikte bizi görünce biraz şaşırıyorlar. Bulundukumuz yerde beş ayrı kol cadir aralıkları dizilmiş. Diğer cadirlerde kalan kadın ve çocuklar da sesimizin duyuyca yanımıza geliyor. Cadirlerine buyur ediyorlar.

Davetsiz misafir olduğumuz bu göçebe aileler, bizi ağırlamaktan memnundular. Kimisi su, soğuk ayran, kimisi çay, kimisi de közde kahve ikram etmek için birbirleriyle yarışıyor. Ve sohbetle başlayıp aile üyeleriyle, ilkbaharla Karacadağ'a çıktıklarını ve beş ay kadar dağda yaşadıklarını belirtir konuşurlar. "Köyümüz, evimiz, tarlamız ve hayvanlarımız var. Hayvanlarımız daha iyi süt elde etmek ve serin yerde tutmak için yılan beş ay dağda cadirde yaşıyoruz. Gülbeyaz, tamamıyla doğal organik bickler yiyen hayvanlarımızın sütü, peyniri ve tereyağına iftılı ve lezzetli oluyor. Çocuklarımız bu şartlara oyum salgılayıyor. Biz de ilk gelişimizde dönemlerde böyle olduk. Sonra alıcılara değişiyor" diyorlar.

Yaylalar da içine sultan ve hayvanlara verilen sular kuyulardan çıkıyor ve eşeklerle cadirların bulunduğu alanlara taşıyor.

Dağ yarımlarının zor olduğu, ulaşım imkanlarının...

edeme ettiren aileler, ailelerin...

Karacadağ'ın pınar, konya ve peynir bölgelerinde yaşadıklarını, buradan emeğinizi kullandıklarını, buradan emeğinizi kullandıklarını, buradan emeğinizi kullandıklarını...

Karacadağ'ın günlük bir ziyaretimizin ardından dönüş yoluna koyuluyoruz; mücadele verdikleri hayatın ne kadar zor ve meşakattli olduğunu düşünerek...

Türkçülere, filmlere, şarkılara konu olan Karacadağ hakkında Diyarbakır'lı ünlü şair Ahmed Arif de Diyarbakır Kalesinden Nostal ve Adilgı Bebeğin Ninnisi ve yalınz değil şirinde şarkıları yazmıştı.

Ayar,

Kan kırmızı yedirenlere

Ve her yağar bir yandan,

Savruklar Karacadağ,

Savruklar zaman...

Bek, hayvan bir tatta,

Üyüyoruz da

Zemheri de uzadıkça azadı,

Seni, baharın gidi diğünlerim,

Seni, Diyarbakır gibi,

Nelere, nelere baskın gelmez ki

Seni diğünlerin tedi...

Zehiri kıl pıncan

Ve utamıyor

Gün yirmidört saat imen avında

Karacadağ'da pıncanlar

Bir kuz çapayın güneyi gibi

- Ayak büklerinde bir dizi boncuk.

Sat omdanın nazariik,

Dağ bozunda ustadınay aşuipis,

Minik bir eşret kıtan -

Damlı-damlı, berrak alar pıncin.

Avrasya'nın...

Rüyalarımızın gerçek olmasını istiyorsak öncelikle uykumuzdan uyanmamız lazım.

Azra Erhat

Ben cenneti hep bir çeşit kütüphane olarak düşlemişimdir.

Jorge Luis Borges

Beim diyor, bizim yolumuz, köprümüz, çeşmemiz yok; kitaplığı ne yapacağız? Anlatıyorum ona: Eğer kitaplığınız olursa, yolunuz, çeşmeniz, köprünüz de olur!

Mehmet Ali Aksoy

NESİMİ YETİK

Dinlemekten hiç hoşlanmadığım bir enstrüman akort ediliyordu sanki. Kulak tırmalayan ritmik bir ses, sonra kısa bir es. Odanın alacakaranlığına açtım gözlerimi.

FREKANS-3

Ertesi gün, sabahtan akşama kadar Yekta Kopan'ın peşindeydim. Sabah kahvaltıda, öğlen havuz başında, akşam film gösterimlerinde ve devamındaki partide. Fakat ortada tek bir Yekta vardı. Sonunda kendimden şüphe etmeye başladım. Yoksa bu zihnimin bana oynadığı bir oyun muydu? Aklim iyice karışmıştı. Bizimki ise gün boyu odadan çıkmamıştı. Sabah giderken kapıya astığım "Rahatsız etmeyin" yazısı gece bıraktığım gibi karışmıştı beni. Yazıyı böylece bırakıp odaya girdim. Partiden onun için aldığım aperiatifleri verdim hemen. Epey açılmış olmalıydı. Hepsini bir çiporda mideye indirdi. "Durum pek sandığımız gibi değil sanırım," dedim. "Ortada iki Yekta Kopan filan yok, ben yanlış gördüm belki de..." Yüzü güldü, biraz olsun rahatlamıştı. İkimiz de bu yanlışlığa inanmaya hazırдық. Bunca tedirginlikten sonra huzurlu bir uykuyu hak etmiştik. Yatağa attım kendimi hemen.

Dinlemekten hiç hoşlanmadığım bir enstrüman akort ediliyordu sanki. Kulak tırmalayan ritmik bir ses, sonra kısa bir es. Odanın alacakaranlığına açtım gözlerimi. Biri dışarıdan odanın kapısını açmaya çalışıyordu. Bizimki de uyanmış, çoktan kalkmıştı ayağa. Gözgezeldik alacakaranlıkta. Hemen doğrulup kalktım yataktan. Etrafa bakındım. Atlıca, vurulacak bir şeyler aradım. En azından bizi koruyacak bir şeyler.

Gözüm mini bardak viski şişesine takıldı. Dolaba açıp şeyi aldım hemen. Festival ekstraları karışmıyordu ama şu an bir uzaylı saldırısından bizi koruyacak bir tek bu viski şişesi vardı elimizde. Elimde viski şişesi, ben önde o arkada usul usul kapıya doğru ilerledik. Dışarıdaki kurtlar birdenbire kesiliverdi, ardından koridorda hızla uzaklaşan ayak sesleri yankılandı. Kapıyı aç dışarı baktığımızda bomboş koridoru kırmızı neon ışıklar aydınlatıyordu.

Derin bir nefes alıp kapattık kapıyı. Bir süre öyle birbirimize baktık çaresizce. Viski şişesini başucuma koyup uyardım yatağa. Uyku tutmadı elbette. Odamda mülteci bir uzaylı, otele dolanan iki Yekta Kopan ve sabaha karşı kapımı zorlayan birileri vardı. Odal falan umurumda değildi, bir an önce evime dönmek istiyordum. "Başının çaresine bak," dedim. "Artık bu odada kalamazsın." Sustu, hak verdi öfkelenmeye. Toparlanmaya başladı. Cebinden bir miktar para çıkarıp mini barın üzerine bıraktı. "İki bira içmişim sen yokken," dedi. "Bir de maden suyu." "İstemez," dedim. "Festival ekstraları karışmıyor ama," diye üsteledi. "Biliyorum," dedim. "Ben hallederim. Hem sen parayı nereden buldun ki?" "Havuz başında. Herkes bir şeyler düşünyör illaki orada." Kapıya doğru yürüdü. Tam çıkacakken "Dur," dedim. "Git dedik diye hemen de gidilemez ki." Durdu olduğu yerde. "En baştan anlat bakalım şu işi. Şimdi bu ortalıkta dolanıp duranın sizin gezegendeki olup olmadığının anlamının yok mu bir yolu?" Sustu bir süre düşündü. "Gözbebekleri," dedi. "Retina analizinden anlayabiliriz. Ama yakından görmem lazım." "Tamam," dedi. "Bir planım var. Ama bu oda senin için güvenli değil artık pek. Once onu halledelim!"

Once onu halledelim! Ama koridorun en sonundaki odada kalan yönetmen dostum Cemal'in kapısını çaldım. ✨

Bir süre öyle birbirimize baktık çaresizce.

OSMAN
PALALIYIK

Lider Şahin ve Selami Şahin ile yakın zamanda yayımlanan 'Rezil Rüsva' albümü üzerinden müzik yolculukları ve gelecekteki projeleri üzerine konuştuk.

HİSLER BAZEN ANINDA, BAZEN ZAMANLA KELİMELERE DÖNÜŞÜYOR!

'Rezil Rüsva' hayırlı olsun, müzikle içiçe bir ailesiniz ancak sütişi beba-oğlu ilk defa bir projede bir arada görüldü. Şarkının ve diyetinçolculuğuna biraz anlatır mısınız?

Lider Şahin: Ben müzikle dolu bir evdediğüm. Buvdum. Tüm ülkenin dinlediği Özledim'ler. Ben Seydül Sen Belal'lar karşında yazıldı, bestelendi. Böyle bir evde hırm almamak mümkün mü? Eh bir de babam her zaman kahr zamanıydı, hıyile müzikal yolculuğumda ona da yoldaş olmak istedim. 'Rezil Rüsva' benim dördüncü teklim. Sözü müziği bana ait bir eser. Şarkının sözlerini btiir ilk mırınarınayabışladığım da şarkıda bir Selami Şahin duygusu hissettirm. Bahsettiğim çocuklardan sonra ebette ilham almamak mümkün değil. Kendisine dinlettiğimde benim heyecanma ortak oldu. Sonrası stüdyo, klip ve karışındayız.

Selami Şahin: Heyecanlanmamak mümkün mü? Lider'in kalemide sesi de çok kuvvetli. Teklifi alınca emrin olur dedim.

Dinleyicilerin için de sürpriz oldu belki. Onlardan nasıl yorumlar geldi?

Lf: Şarkı bizim de tamamen içimize sindi, ama dürüst olmak gerekirse beklediğimizden çok daha iyi tepkiler aldık, çok da mutlu olduk. Şarkının sonu itibarıyla efkarlanırlar, babaoğul karışıklı masamıza duygulanırlar mesajlarını ilettiler. Herkese çok teşekkür ediyoruz tekrar.

Şarkın klibinde aileniz ve sevdiğiniz arkadaşlarınız yer alıyor. 'Rezil Rüsva' bir şarkı olmasının yanında, hatıra defterinizde yerini alacak iştir' in oldu diyebilir miyiz?

Lf: Tam olarak öyle. Şarkının kayıtlarından sonra yönetmenliğine bayıldığım, yakın arkadaşım Bedran

Güzle'e dinlettim. Klipte bir dost meclisi fikrini ona da açınca heyecanına ortak oldum. Yakin arkadaşlarımla, ailemle klip çekmek ayrıcağız. Yıllar sonradan ilediğimizde o masayı hatırlayacak ve mutlu olacağız. Bununla beraber şarkıda bahsedilen duygu bir hayal kırıklığıyken, klipte dertlerin paylaşılacağı azaldığını, aslında beraber olmanın mutluluğunu paylaştığını görüyoruz insanların. Hayatta da hep böyle olmaz mı? Yaralar dostlarımızı sarıdıkça iyileşir. Bir yerden sonra da gülüp geçmek gerek.

Şf: Ailemizi bilenler bilir. Ben çocuklarımla arkadaş gibiyim. Bizde bir dert olduğunda ilk aileyle paylaşılır, beşimiz de birbirimizin her koşuldayındakı oluruz. Lider'in müziği gibi masasına da ortak oldum, onur duydum.

Biriniz yılların deneyimi, biriniz ise yepyeni yolculuklar yapıyor. Birbirinizi deneyimlerinizi, müzikteki yenilikleri, önerilerinizi paylaşıyor musunuz?

Lf: Selami Şahin benim hem babam, hem öğretmenim, hem arkadaşım aslında. Bu konuda ne kadar şanslı olduğumu söylemeye gerek yok sanırım. Üçünde de muhteşem kendisi. Bu kadar büyük bir isim vereceği tüm tavsiyeler, söylediği tüm kelimeler benim için tarif edilemeyecek kadar önemli. Dolayısıyla kariyerimin her aşamasında kendisine danışıyorum, oturup karşılıklı konuşuyoruz.

Şf: Bazen bu lafı büyük buluyor ama hep söylüyorum: Lider benim velayetli. O da benim gibi, hislerindin, kayımsıklıklarından besleniyor, kendi şarkılarını yazıyor. Kimseye benzemeye çalışmadan kendi yolunu çiziyor. Gurur duyuyorum. Bir de, yıllarca kardeşi Emirhan'la beraber benim menajerliğimi yaptılar. Son yıllarda

yaptığım konserlerin, çıkardığım albümlerin hepsinde emekleriyük. Ben de yeni bir şarkı yaptığımda onlara sorarım, dinletirim. Fikrlerini ve başkışıklarını anlamaya çalışırım.

Lider Bey, adınıız Zeki Müren koymuş. Ayrıca çok değerli isimleri tanıyorak büyümüşünüz. Evrenize size ne ler kottı, neler öğrendiniz, müzik yolculuğunuz için gözlem yapma konusunda tecrübe kottı mı?

Lf: Adını Zeki Paşa'nın koymuş olmasından çok mutluyum, anısı çok iyi hissettiriyor. Çocukluğmda bütün ülkenin dinlediği müzisyenler her evimizde, etrafımızda idi. Ebette onların etrafında olmak bile çok ilham veriydi. Hayata nasıl baktıklarını, nasıl yaşadıklarını görmek benim hep heyecanlandırmıştı. Ama asıl ilham kaynağı babam oldu. Hslerini kelimelere döktükçe, basit kelimelerle dahi yoğun anlamlar üretmekte o kadar mahir ki...

Şarkılarınızın hikâyeleri nasıl oluyor?

Şf: Ben hayatın akışından beslenirim. Yaşadıklarımın, arkadaşlarımla yaşadıklarımın... Bu hisler bazen anında, bazen zamanla kelimelere dönüşüyor ve eserler ortaya çıkıyor. Mesela 'Özledim'in hikayesi çok ayrı. Bir arkadaş konserden eve geç dönmişim. E malum, sahnedin in, dışunu al, eve geç, neredeyse sabahı buluyor. Eşim kapıyı açtı. 'Bu saate kadar neredeysen orada kal' diyor, yüzime bakmıyor. Ertesi gün uyandım, yanımda yok, yataktaymış. Canımnaşıl yandı. Kalem kağıdı aldım, sözler döktüldü: 'Özledim'inin kokusunu özledim, özledim sımsıcak nefesini özledim... Gelmedin gözbebeğim, can yoldaşım gelmedin.'

Lf: Ben de Selami Şahin ekolünden, okulundan geldim için şarkılarının benzer şekilde oluştuğunu fark ediyorum. Her bir duygu, his birer damla gibi akıyor ve içinde tutulmuş. O noktadan sonra içinde tutulmuş çok zor.

Dijital ile birlikte müziğin hem üretim hem de yayılımına olananda insanların değişiyor. Si, geleceğe bakıldığında kendinin için nasıl bir yolculuk öngörüyorsunuz?

Lİ: Ben dijital platformların müziği demokratikleştirdiğini düşünüyorum. Kalktı müzikbillercerleri hacimden, bir gitar ve bir kamera ile dahi müzikseverlere ulaşabiliyor. Üstelik kendi şirketi olan bir müzik prodüktörü olarak söylüyorum bunu. Sanatın her alanında olduğu gibi müzikte de çeşitliliğin ve çoksesliliğin artması gerektiğini savunuyorum. Kendi kariyerim açısından da istediğim planlama ile, belli bir limit olmadan şarkılarımı müzikseverlerle paylaşabilmem avantajı olduğunu düşünüyorum. Bir konu dahavar: Dijital platformlar maddi bütçeler dışında ifade özgürlüğü anlamında da kısmi bir nefes alanı alanı sunuyor. Sanatçıların ana amik medyada yayınlanamayacak şarkıları ve klipleri bu kanallardan milyonlarca kişiye ulaşabiliyor. Sanatçılara şarkı sözlerinin davalara davalı açılabilirliği sanatçıların sahne kuyafetleri yüzünden ilin edilebilir. Bu özgürlüğün sağlanabileceği tek alan da dijital platformları olabiliyor eninde sonunda. Örneğin 'Rezi Rüşvan'ın klibinde biz dostlarımızı rakı içeriyor. Böyle bir klibi televizyonlarımızda yayınlamaya şansımız olur muydu?

Günümüzde her şey gibi müziğin de bu kadar hızlı tüketilmesi ve dinleyiciler tarafından sürekli yeni şarkılardan talep edilmesi şarkıların duygularını etkiliyor mu sizce?

Lİ: Olumlu ve olumsuz yanları olduğunu düşünüyorum. Hızlı paylaşılan şarkılar hızlı tüketiliyor elbette. Fakat birkaç yıl kapam album yapmak yerine tek bir şarkıyla devam etme lüksümüz devar artık. Eğer sürükütikçileri ilgisizliğinde kalmak tercih edilirse bu zorlayıcı olur. Ama kendi açısından şarkılarının iyice demlenmesi ve içime sinen bir hal alması gerekiyor, bu durumda kendi zaman çizelgem kendim çıkartıyorum.

Lİ: Müziğin nasıl tüketildiği, dinlendiğinden bağımsız olarak, aslında temel duygusu hep aynı. İnsanların kabine hitap eden, kuşaklar geçse de anlamı değişmeyen eserler tüketilip bitmiyor. Bir sonraki nesillerde dinliyor, aynışileri farklı ilşkilerinde, dostluklarında görüyorlar.

Savaşlar, salgın, sahne yoksallık, çeşitli toplumsal olaylar... İhtiyaç mız olacak ve yaracak çok şey oluyor etrafımızda. Sizler üretmek için kendinizi nasıl motive ediyorsunuz?

Lİ: Bütün bu olaylara tepkisi kalmak çok zor, hayatımızın merkezine sırayet ediyor sürekli. Fakat bunca acının olduğu bir yerde bir umut ışığı yakmak da bizim görevi. Müzik yapmak, bir ses, bir ortaklaşma yaratmak tam da böyle zamanlar için değerli.

Sİ: Hep söylüyorum, ben din, dil, ırk ayrımnın olmadığı, savaşların son bulduğu bir dünya istiyorum. Bu açılımın günün birinden bulacağını umuyorum.

Kitap ve film projelerini duyduğuk, gelecekteki çalışmalarından bahsedebilir misiniz biraz?

Lİ: Öncelikle önümüzdeki aylarda sahne sürecine başlamak istiyorum. Çok sevdiğim müzisyenlerle bir orkestra kurduk, provalarımıza başlıyoruz. İy bir repertuvarla beraberay aylarda sahnedelocalıgı gibi görünüyor. Eylül ayında ise tekrar birtekl çıkarmayı düşünüyorum. Kitap ve film projelerimizle ilgili süreçlerimiz de devam ediyor. Selami Şahin'in hayat hikayesi sürprizlerle dolu, büyüli bir yolculuk. Hatay'ın bir köyünden göçmek yaşta çıkıp, parklarda uyuduğu günler ve Türkiye'nin en büyük müzisyenlerinden biri olma yolunda yaşadıkları. Hem kitap hem de film projelerini insanı verici olacağını düşünüyorum.

Sİ: Bu projeler beni de çok heyecanlandırıyor, ne yalan söyleyeyim. Ayrıca sürprizi bizzatıyalm ama benim de yolda bir albümüm var. Bir yandan konserlerim de devam ediyor.

Lİ: Anlayacağınız yoğun bir tempoya giriyoruz. Müzikseverler takipte kalsın.

Akortsuzlar

ALİ MERT ALAN

Türk metal müzik piyasasının 90'lı yıllardaki unutulmaz gruplarından biri olan Asafated, 23 yıllık sessizliğini ardından geçtiğimiz ay "Bileklerimi Keserken" isimli kaydını yayınladı. Aktif olmadığı yıllarda bile konuşulan, sevilen ve özlem duyulan bir topluluk olan Asafated'dan ATILLA TUTUMLU, Akortsuzlar'a yeni kayıtlarını anlattı.

YARATILIŞA KARŞI BİR TESELLİ

1999 yılında "Tout Va Bien" kaydına girdiğimizde amaçımız üç şarkıdan daha fazlasını kaydetmekti. Ama biliyorsunuz insanıngirişitigibazı eylemler, tasarlamış olduğununtam tersine yarıyor. Hem şartlar hem de grup elemanları arasındaki ilişki o dönem sıkışık kalmıştı. Zaten "Tout Va Bien" in ardından devam etmeye karar vermiştik. İşte "Bileklerimi Keserken" in bir kısmı da o yıllarda yarım kalmış şarkıların taslaklarındanoluşuyor.

BİLEKLERİMİ KESERKEN

Asafated, 23 yıl sonra yeni bir kayıta sessizliğini bozdu. Kişisel olarak, bu şarkılardan sıyrılmam, tamamlanamam artık bu pasajları içinden atmam gerekiyordu. Tanju Can'da da benzer bir durum vardı ve şarkılar kayıtlı etmeye kararverdik. Yayınlaarak kurtuluşumuz ilan ettik. Vatabi ki prodüktörümüz Mert Yıldıza da aynı bir paragraf açalım. "Onun çalışması ve çabaları olmasa yapamayabilirdik. Ama şunun altını çizmiyorum "Bileklerimi Keserken" sonrasında Asafated olarak devam etmeyeceğiz. Benim için bu grup "yaratılışa karşı teselli..." "Asafated yokken ne ile tesellibulacaktım?" diye soruyorsanız buna cevabım; teselli edilmis bir durumun ötesine ihtiyaç olmayabilir.

MELANKOLİ, HUZUN VE GECE

Şöyle söylemem yanlış olmaz sanırım; ben alorizma beşteciğim ve standart bir müzisyen konsantrasyonu bende yok. Bu pasajların bir yara, bir tahripunsı uruve dinleyecek kişide teselli ya da kükük de olsa hayatına etkisi olmasını önemserim. Ayrıca ihtiyaçım olansay, aşırı melankoli, huzun ve geceder. Hüzüne melankoliye beni çeken o hissi anlatan çok sevdiğim bir cümle var. Kimine dinli bir cümle olabilir ama sahane bir (fözofoz cümlesi) "Melankoli, insanın hayatı için gerekli bir şeydir. İyili olan ne varsa aç o andan doğmuştur..." Tanju'ya

tüm bu parçaları kaldığımdaortayacağın his "İntihar" olmuştur. Onun da "Bileklerimi Keserken" şarkısına sözleri yazarkenki kendi duymadığı İntiharı birimi bu oldu. Şunu da belirtmem gerekir ki "İntihar" eylemlerinde benimseniyor. Bu hisle, onun sağlığına yaşamı tuturma becerisini ve yaratıcı dürtilerini seviyorum.

PARKINSON ŞEREF VE ÇAĞLAN TEKİL

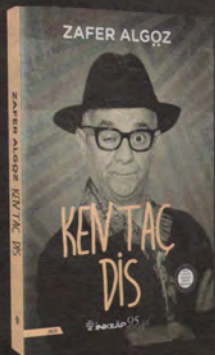
Son kayımdızda Parkinson Şeref ve Çağlan Tekil'in sesleri de var. İki arkadaşımız da tekrar saygı ve sevgiye anıyorum ikisi de inandıkları bir yasadılar, inandıkları yaşam biçiminin dışına hiçbir zaman çıkmadılar. Yaşamı husumetleri vardı. Tutkuluydular. Bu sapmaz, aç terici ediliyol bana, İntiharın başka bir şekli geliyor. Yaşam şekilleri ve şartları farklı olsa da benzer inançları vardı. Ana temamızı belirdikten sonra Tanju'dan onları anmamıza dair bir fikirçikti ve doğal olarak hemen kabul ettim. İki arkadaşımız da yakından tanıyor ve seviyoruz; onları senisi bu kayıta olmasaydı kayıtlı sanırmışık kalacaktı.

BU BİR KURTULUŞ

Asafated aktif olmadığı yıllarda da kendi kitlesi tarafından dinlenen ve özlem duyulan bir topluluk oldu. İnsanlanınbizi şahiplenme duygusunu kendini kabullenmek ve dışlanılmasına bağimli olmamaya başlıyoruz. Bu bir kurtuluş. Yaratılış duyduğumuz öfkeye karşı bir teselli. Yaratılış öfkeden kastım o ilk doğum anının, o devinen varoluşun ölümden daha korkutucu olduğunu düşünüyorum. Yaşamı karı husumet duyan, felaketleri yaratıcı teselliye dönüştürmebilmis insanları kendisi tesellidir. Bu da beni aslında çok ilgilendiriyor. Bu paradoks yaşamının en büyük kazanımıdır.

YENİ ÇIKANLAR

TÜM KİTAPÇILARDA ve
ONLINE SATIŞ MAĞAZALARINDA

ZAFER ALGÖZ

KENTAC
DIS

Usta oyuncu Zafer Algöz, merakla beklenen üçüncü kitabı *Ken Taç Dis* ile mizah serüvenine devam ediyor! Mizahın, sevincin ve hüznün bir arada olduğu, şaşırtıcı ve soluksuz bir maceraya hazır olun...

OSMAN PAMUKOĞLU
GERENİMO

Geronimo, Kızılderililerin
Apaçi boyuna mensup
bir Savaş Lideri, Şef ve
Şaman'dır... Meksikalı ile
Amerikalıların topraklarını
işgal etmelerine karşı destansı
bir mücadele verdi. Korkmaz,
pes etmez ve boyun eğmez
bir karaktere sahipti... 17
yaşında Savaş Lideri seçildi.
Kızılderililerin deşifreyle
ölüne bile verilmedi

EDİZ HUN
FİLM GİRİ GEÇTİ

Fakir ama gururlu erkekler, amansız hastalıklarla imkânsız aşklar... Ediz Hun, Yeşilçam'ın başkahrâmanlarından biri. Onu hep canlandırdığı karakterlerle beyaz perdenen izledik, ama işin bir de perde arkası vardı. Ediz Hun bu kez gerçek bir hikâye anlattı. Cihangir'de başlayıp Norveç'e kadar uzanan bu hayat hikâyesinde basrol yine onun

SEMA ÇEKER
MASAL KADIN

Haydi gelin, hep birlikte
 alt edelim canavarları
 aç başlı ejderhaları, kök
 büyüctüleri, zalim padişahların
 zorbalıklarını ve zorla öpmeye
 çalışan çirkin kurbagalı...
 Sema Çekir'in ilk kitabı
Masıl Kadın'in her düzensiz,
 aygımsız her engelle birlikte
 içimizdeki bilgi ve vahşi kadına
 vardığımız kilitlerden birinin
 açılmasına izin verelim.

HANDE ÇİĞDEMOĞLU
KAĞIT KESİÇİ

Hande Çiğdemoğlu, hayata dair olsa da pek konuşulmayan, kâğıt kesiği gibi süzäten konuşlar ilşiyor. Çeşitli insanlık durumlarını ve hayatın gerçeklerini görürler hale getiriyor. Böylesine olgan bir ilk kitap olan *Kâğıt Kesiği'nin* ve Hande Çiğdemoğlu'nun edebiyat yolculuğunu umutla takip edeceğiz.

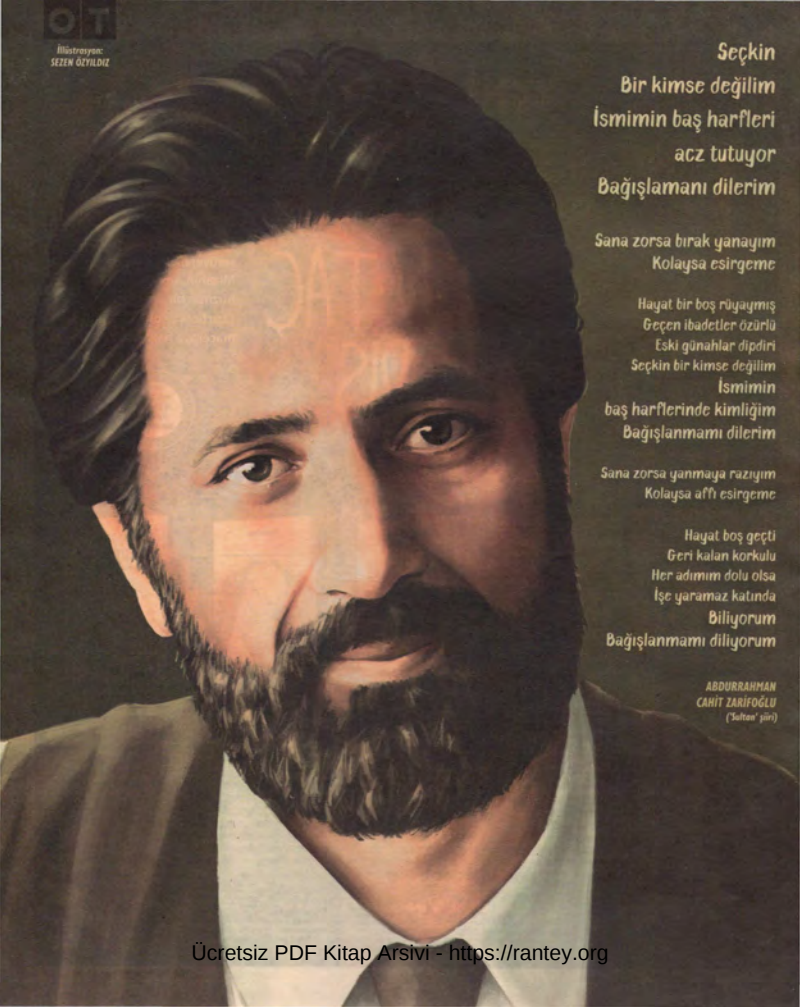
MANDOLİN İNKILÂP 95. yıl Sayfa

STANBIA / Markov Yachting • STANBIA / Land Motors • STANBIA / Earth History • STANBIA / Junior Polaris Mail • STANBIA / Aqueduct Columns • STANBIA / Subterranean Mammals

• ISTANBUL / Beykent Pasha Vizesi • ISTANBUL / Cumhuriyet Sokulu • ISTANBUL / Akademi • ISTANBUL / Turgut Özal • İZMİR / Bahçelievler • İZMİR / Çiğdem

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Seçkin

Bir kimse değilim
İsmimin baş harfleri
aciz tutuyor
Bağışlamamı dilerim

Sana zorsa bırak yanayım
Kolaysa esirgeme

Hayat bir boş rüyaymış
Geçen ibadetler özürle
Eski günahlar dipdiri

Seçkin bir kimse değilim
İsmimin
baş harflerinde kimliğim
Bağışlanmamı dilerim

Sana zorsa yanmaya razıyım
Kolaysa affı esirgeme

Hayat boş geçti
Geri kalan korkulu
Her adımım dolu olsa
İşe yaramaz katında

Biliyorum
Bağışlanmamı diliyorum

ABDURRAHMAN
CAHİT ZARİFOĞLU
(‘Kulten’ jürisi)